

સહાયક બ્યુટી ઉપચારક

(આસિસ્ટન્ટ બ્યુટી થેરાપીસ્ટ)
(નોકરી ભૂમિકા)

લાયકાત પેક : Ref Id. BWS/Q0101

ક્ષેત્ર : બ્યુટી અને વેલનેશ

વિद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

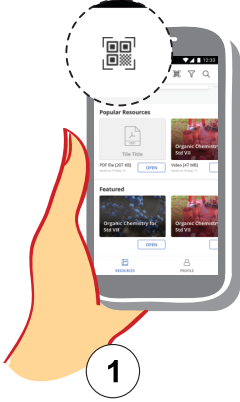
DIKSHA APP કેવી રીતે ડાઉનલોડ કરશો?

OPTION 1: આપના મોબાઇલના બ્રાઉઝર પર diksha.gov.in/app ટાઇપ કરો.

OPTION 2: ગૂગલ પ્લે-સ્ટોર પર DIKSHA NCTE શોધો અને ડાઉનલોડ બટન દબાવો.

QR કોડનો ઉપયોગ કરીને મોબાઇલ પર ડિજિટલ સામગ્રી કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરવી?

DIKSHA App ચાલુ કરો | App ની સૂચનાનો સ્વીકાર કરો | યોગ્ય user profile પસંદ કરો

1 પુસ્તકમાં QR કોડને સ્કેન કરવા માટે QR કોડ આઈકનને દબાવો

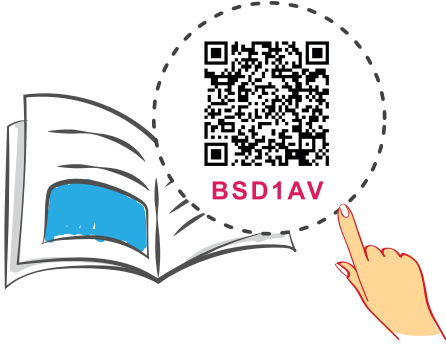

2 મોબાઇલ કેમેરાને QR કોડ પર કેન્દ્રિત કરો

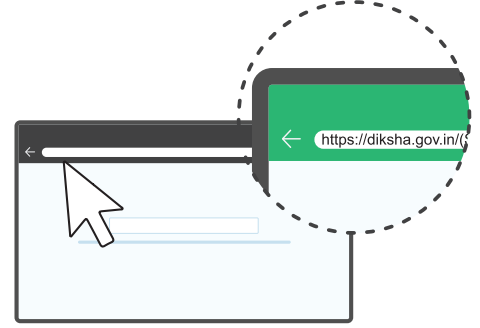

3 સ્કેન થયા બાદ સ્ક્રિન પર QR કોડથી લિંક કરેલી સામગ્રીની સૂચિ રજૂ થાય છે

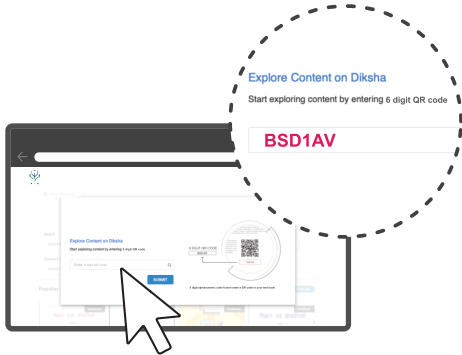
ડેસ્કટોપ પર ડાયલ કોડનો ઉપયોગ કરીને ડિજિટલ સામગ્રી કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરવી?

1 QR કોડ નીચે 6 અંકોનો કોડ હશે

2 "diksha.gov.in/gj/get" આપના બ્રાઉઝર પર ટાઇપ કરો

3 સર્ચબારમાં 6 અંકોનો QR કોડ લખો

4 ઉપલબ્ધ સામગ્રીની સૂચિ જુઓ અને કોઈ પણ નવી સામગ્રી પર ક્લિક કરો

અનુક્રમણિકા

પ્રસ્તાવના	iii
ટેક્સ્ટબુક વિશે	v
યુનિટ 1: બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગ, અને બ્યુટી ઉપચાર	1
સત્ર 1: બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દીના તકો	3
સત્ર 2: બ્યુટી ઉપચાર સેવાઓ	8
સત્ર 3: કાર્યક્ષેત્રની તૈયારી અને જાળવણી	13
સત્ર 4: કાર્યક્ષેત્રમાં આરોગ્ય અને સલામતી	22
યુનિટ 2: મેનીક્યોર , પેડિક્યુર અને મહેંદી	42
સત્ર 1: નેઈલ, હાથ અને પગની એનાટોમી	43
સત્ર 2: મેનિક્યોર	51
સત્ર 3: પેડિક્યોર	64
સત્ર 4: હેના અથવા મહેંદી	70
યુનિટ 3: હેર કેર	76
સત્ર 1: હેર કેરની બેઝિક્સ	77
સત્ર 2: સામાન્ય હેર ડૂઝ	85
ગ્લોસરી	97
જવાબોની યાદી, જવાબોની કૂંજી	100

"બૂટી બચાવે છે. બૂટી તંદુરસ્ત બનાવે છે. બૂટી પ્રેરણા આપે છે. બૂટી જોડે છે. બૂટી આપણને આપણી ઉત્પત્તિ તરફ પાછું લઈ જાય છે, અને અહીં, બચાવે છે, દ્વૈતવાદના ઉપચારની અંતિમ ક્રિયા છે. "

મેથ્યુ ફોક્સ

Unit

બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગ,
અને બ્યુટી ઉપચાર

પ્રસ્તાવના

વ્યક્તિનો બાહ્ય દેખાવ જ એ સૌથી પહેલી વસ્તુ છે કે જે બીજાને પહેલી નજરે આકર્ષિત કરે છે. તેથી, દરેક સમયે આકર્ષક દેખાવું એ ખૂબ મહત્વનું છે. અહીં, બ્યુટી થેરાપીસ્ટની ભૂમિકા આવે છે, જે વ્યક્તિના દેખાવને સુધારવા માટે વિવિધ બ્યુટી ટ્રીટમેન્ટ્સ આપે છે, જેમાં યોગ્ય રીતે ડ્રેસિંગ-અપ, મેકઅપ, સ્કીન કેર અને હેરસ્ટાઈલ સામેલ છે. આ ઉપરાંત તે મેનીક્યોર અને પેડિક્યોર સહિત વેલનેસ ટ્રીટમેન્ટ આપે છે, જેમાં મસાજનો સમાવેશ થાય છે અને ટ્રીટમેન્ટ પછી કેવી રીતે કાળજી રાખવી તેની સલાહ પણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહકોને રાહત માટે કેટલીકવાર તેઓ એક સંતુલિત અને પોષણ યુક્ત આહાર પણ સૂચવે છે. અને એક સ્વસ્થ જીવનશૈલી જાળવવા માટે દૈનિક કસરતનું માર્ગદર્શન પણ આપવામાં આવે છે. આ યુનિટમાં આપણે બ્યુટી અને તન્દુરસ્તી ઉદ્યોગના મૂળભૂત પાસાંઓ, ક્ષેત્રમાં કારકીર્દિની તકો, વિવિધ બ્યુટી ઉપચાર સેવાઓ, કાર્યક્ષેત્રની તૈયારી અને જાળવણી, આરોગ્ય -સલામતી અને કાર્યસ્થળ પર અનુસરવાના ધોરણો વિશે શીખીશું.

ઈન્ડિયામાં બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગ

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્ર ઝડપી ગતિએ વધી રહ્યું છે અને તે ભારતમાં એક મહત્વપૂર્ણ ઉદ્યોગ છે. તે દેશના આર્થિક વિકાસમાં ઘણો ફાળો આપે છે અને ધીમે ધીમે નોકરીદાતા લાખો રોજગારની તકોનું નોકરીદાતા બની રહ્યું છે.

ભારતમાં બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગ નવો હોવા છતાં સુંદરતા અને વેલનેસ વિશે જાગૃતિ વધી રહી છે. આ ઉદ્યોગ ઝડપથી વધી રહ્યો છે અને મુખ્યત્વે સ્ત્રી અને પુરુષ બંનેમાં સ્ટાઈલિશ દેખાવાની અને અને પોતાને આકર્ષક મહેસુસ કરવાની ઈચ્છા હોય છે. ગ્રાહકો બ્યુટી સારવારો અને ટ્રીટમેન્ટ (આકૃતિ 1.1) નો લાભ લેવા માટે સલૂનની મુલાકાત લે છે. તેથી, એક બ્યુટી સલૂન તેના ગ્રાહકોને સંતુષ્ટ અનુભવ આપવો જોઈએ. ભારતમાં બ્યુટી વ્યવસાય વિશે આકૃતિ 1.2 માં દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

ધ બિઝનેસ ઓફ બ્યુટી

₹41,224 કરોડ

2012-13 માં ભારતમાં બ્યુટી અને વેલનેસ બજારનું અંદાજિત કદ

3.4 મિલિયન

બ્યુટી અને વેલનેસ સેવાઓમાં અંદાજિત કર્મચારીઓ

₹80,370 કરોડ

2017-18 માં ભારતમાં બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગનું અંદાજિત કદ

20-30%

સંગઠિત બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રે અંદાજિત વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર

સેક્ટરના વિભાગો

48%
બ્યુટી અને વેલનેસ

48%
સ્કિનિંગ અને ફિટનેસ

4%
કાયાકલ્પ

સોર્સ: કેપીએમજી

આકૃતિ 1.2: ભારતમાં બ્યુટી વ્યવસાય નો સ્નેપશોટ/ અહેવાલ

બ્યુટી ઉદ્યોગનો એક ભાગ કે જે ખાસ કરીને સારી રીતે કાર્ય કરી રહ્યો છે અને તે છે વાળની વિશિષ્ટ કાળજી. આમાં ઝડપથી વિકસતું એક બીજું સેગમેન્ટ છે, બ્રાઈડલ મેકઅપ. અગાઉ, તે સામાન્ય રીતે ફક્ત બ્રાઈડ જ હતી જે તેણીના લગ્ન પહેલાં સલૂનની મુલાકાત લેતી હોય , પરંતુ આજ-કાલ વરરાજા, તેમના મિત્રો અને સંબંધીઓ પણ સલૂનમાં સમાન સેવાઓ લે છે, જેના માટે ઘણી વખત આવા પ્રકારના ગ્રાહકો માટે વિશેષ પેકેજો પણ પ્રદાન કરવામાં આવે છે.

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રના વિકાસના કારણો નીચે પ્રમાણે છે:

- 1) લોકો વધુ સુંદરતા ઉત્પાદનો ખરીદી રહ્યા છે.
- 2) લોકો શહેરો તરફ આકર્ષાઈ આગળ વધી રહ્યા છે અને બ્યુટી પ્રોડક્ટ્સ અને સેવાઓનો લાભ લેવા વધુ પૈસા ખર્ચી રહ્યા છે.
- 3) યુવાનો મીડિયા દ્વારા જાહેરાતોના સંપર્કમાં આવી રહ્યા છે, જે તેમની હંમેશાં સુંદર અને આકર્ષક દેખાવની ઈચ્છાને વધારે છે.
- 4) લોકો જુવાન ત્વચા પ્રત્યે ખૂબ આકર્ષિત હોય છે, તેથી વધુ ને વધુ ગ્રાહકો કોસ્મેટિક ટ્રીટમેન્ટ્સ અને એંટી એજિંગ ઉત્પાદનોનો ઉપયોગ કરે છે.
- 5) વેચાણક્ષમતા વધારવા માટે વસ્તુઓમાં વધુ નવીનીકરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

સેશન 1: બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રમાં મુખ્ય અને પેટા વિભાગો

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રમાં ઘણા પેટા વિભાગો છે. આકૃતિ 1.3 માં અગત્યના પેટા વિભાગો આપવામાં આવેલ છે.

બ્યુટી-પાર્લર અથવા સલૂન

એક બ્યુટી સલૂન વ્યક્તિના એકંદર દેખાવને સુધારવા માટે ત્વચા, વાળ, નખની કાળજી અને અન્ય સંબંધિત ટ્રીટમેન્ટ આપે છે. આ સેવાઓ ગ્રાહકોની આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ પ્રદાન કરવામાં આવે છે.

હેર સલૂન

આ વિશિષ્ટ સલૂન છે, જે વાળ, હેર સ્ટાઈલિંગ , શેમ્પૂ, હેર ક્લર અને સ્કાલ્પ ટ્રીટમેન્ટ જેવી સેવાઓ પૂરી પાડે છે. કેટલાક હેર સ્ટાઈલિસ્ટ નેલ અને સ્કીન કેર સેવાઓ પણ પૂરી પાડે છે.

આકૃતિ 1.3: બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રના મુખ્ય પેટા વિભાગો

વસ્તુ અને કાઉન્ટર વેચાણ

જેમાં વસ્તુઓનું કાઉન્ટર વેચાણ સામેલ છે, તેમાં સૌંદર્ય પ્રસાધનો અને ટોયલેટરીસનો સમાવેશ થાય છે, જે સલૂન દ્વારા ગ્રાહકોની વય, આરોગ્ય અને દેખાવના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી સૂચવવામાં આવે છે.

ફિટનેસ અને સ્વિમિંગ

તેમાં શારીરિક કસરત, યોગ, એરોબિક્સ, અન્ય મન અને શરીરની કસરતો અને વજન ઘટાડવા તેમજ સ્વિમિંગના ક્ષેત્રોમાં સેવા આપવાનું સામેલ છે.

કાયાકલ્પ કેન્દ્રો

આમાં સ્પા ઓપરેશન્સ, સ્પા એજ્યુકેશન, સ્પા પ્રોડક્ટ્સ અને ઈવેન્ટ્સ જેવી કોર સ્પા ઉદ્યોગ સેવાઓ સામેલ છે. આ ક્ષેત્ર મુખ્યત્વે શરીર અને મનને આરામ આપવાના હેતુસર સક્રિય સેવાઓ પ્રદાન કરે છે.

વૈકલ્પિક ઉપચાર કેન્દ્રો

વૈકલ્પિક ઉપચાર સેગમેન્ટ હેઠળ ક્લિનિકલ નિદાન અને ટ્રીટમેન્ટ પ્રદાન કરવામાં આવે છે. વૈકલ્પિક ઉપચાર વિવિધ પ્રકારની કુદરતી ઉપચાર પદ્ધતિઓ સાથે સંબંધિત છે, જે નિયમિત પશ્ચિમી તબીબી ટ્રીટમેન્ટ અથવા અન્ય પ્રકારની એલોપેથિક અથવા ફાર્માસ્યુટિકલ પ્રક્રિયાઓથી અલગ છે. નિસર્ગોપચાર સિવાય, તેમાં ક્રિસ્ટલ હીલિંગ, ક્રિપિંગ અને વાઈબ્રેશન થેરાપી નો સમાવેશ થાય છે.

ઉભરાતી યુનિસેક્સ સેવાઓ

યુનિસેક્સ બ્યુટી સલુન્સ પુરુષો અને સ્ત્રીઓ બંને માટે બ્યુટી અને વેલનેસ સેવાઓ પ્રદાન કરે છે. ઘણા સંગઠિત સેગમેન્ટ્સ આવી સેવાઓ પ્રદાન કરે છે અને યુનિસેક્સ સુંદરતા અને વેલનેસ કેન્દ્રોને ધીમે ધીમે ભારતીય સમાજમાં સ્વીકૃતિ મળી રહી છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સુંદરતા બ્રાન્ડ્સ

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રમાં ગ્રાહકની વધતી જતી સંખ્યા એ ભારતીય બજારોમાં સંખ્યાબંધ આંતરરાષ્ટ્રીય બ્રાન્ડ્સને આકર્ષ્યા છે. ભારતમાં હાજર કેટલીક લોકપ્રિય આંતરરાષ્ટ્રીય કોસ્મેટિક બ્રાન્ડ્સ છે

- મેબેલેલાઈન ન્યૂયોર્ક, લો'રિયલ પેરિસ, મેક, વગેરે. ઉપરાંત,

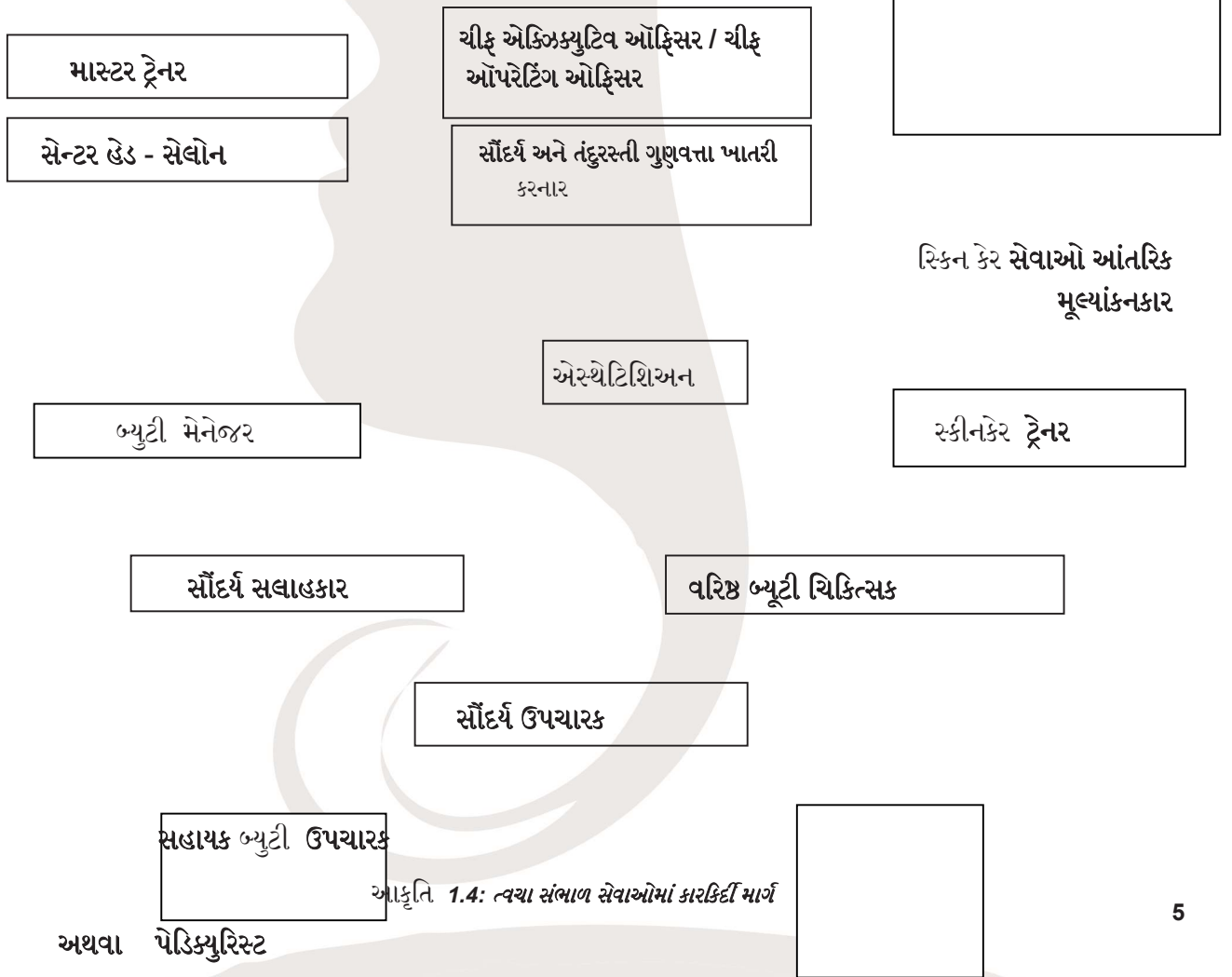

ઓનલાઇન રિટેઇલના ઉછાળા સાથે, ભારતીય ગ્રાહકો પાસે ઘણા સુંદરતા અને બ્યુટી પ્રસાધનોનો સમાવેશ છે - તેમાં બંને સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રસાધનો છે. ભારતીય કોસ્મેટિક બ્રાન્ડ્સમાંના કેટલાક છે - લેકમે, હિમાલય, વીએલસીસી, બાયોટીક, શાહનાઝ હુસેન, ફોરેસ્ટ એસેન્શિયલ્સ વગેરે.

લગભગ બધા આસિસ્ટન્ટ બ્યુટી થેરપિસ્ટ કારકિર્દીની શરૂઆત બ્યુટી સેન્ટર્સ અને હેર સલુન્સથી કરે છે. જો કે, કોઈ પણ સમયે તેમની કારકિર્દી દરમિયાન, તેઓ બીજા તરફ સ્થળાંતર કરી શકે છે.

શહેરી વિસ્તારો અને મેટ્રો શહેરો ઉપરાંત, બ્યુટી અને વેલનેસની વધતી જાગરૂકતા એ ઉઘોગના વિસ્તરણને અન્ય વિસ્તારોમાં પણ વિસ્તરણ તરફ દોરી રહ્યું છે.

તેમજ (આકૃતિ 1.4, 1.5 અને 1.6)

મેનીક્યોરીસ્ટ

અથવા પેડિક્યુરિસ્ટ

ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર / ચીફ
ઓપરેટિંગ ઓફિસર

સૌંદર્ય અને તંદુરસ્તી ગુણવત્તા
ખાતરી

સેન્ટર હેડ સેલોન

માસ્ટર ટ્રેનર

મેક અપ સેવાઓ આંતરિક
મૂલ્યાંકનકાર

વરિષ્ઠ પ્રોસ્ટેટિક અને મીડિયા મેક-અપ આર્ટિસ્ટ

મેક અપ ટ્રેનર

વરિષ્ઠ બ્યૂટી ચિકિત્સક

થિયેટર, મીડિયા અને
સ્પેશિયલ ઇફેક્ટ્સ મેક-અપ
આર્ટિસ્ટ

બ્રાઈડલ ફેશન અને
ફોટોગ્રાફિક મેક અપ
કલાકાર

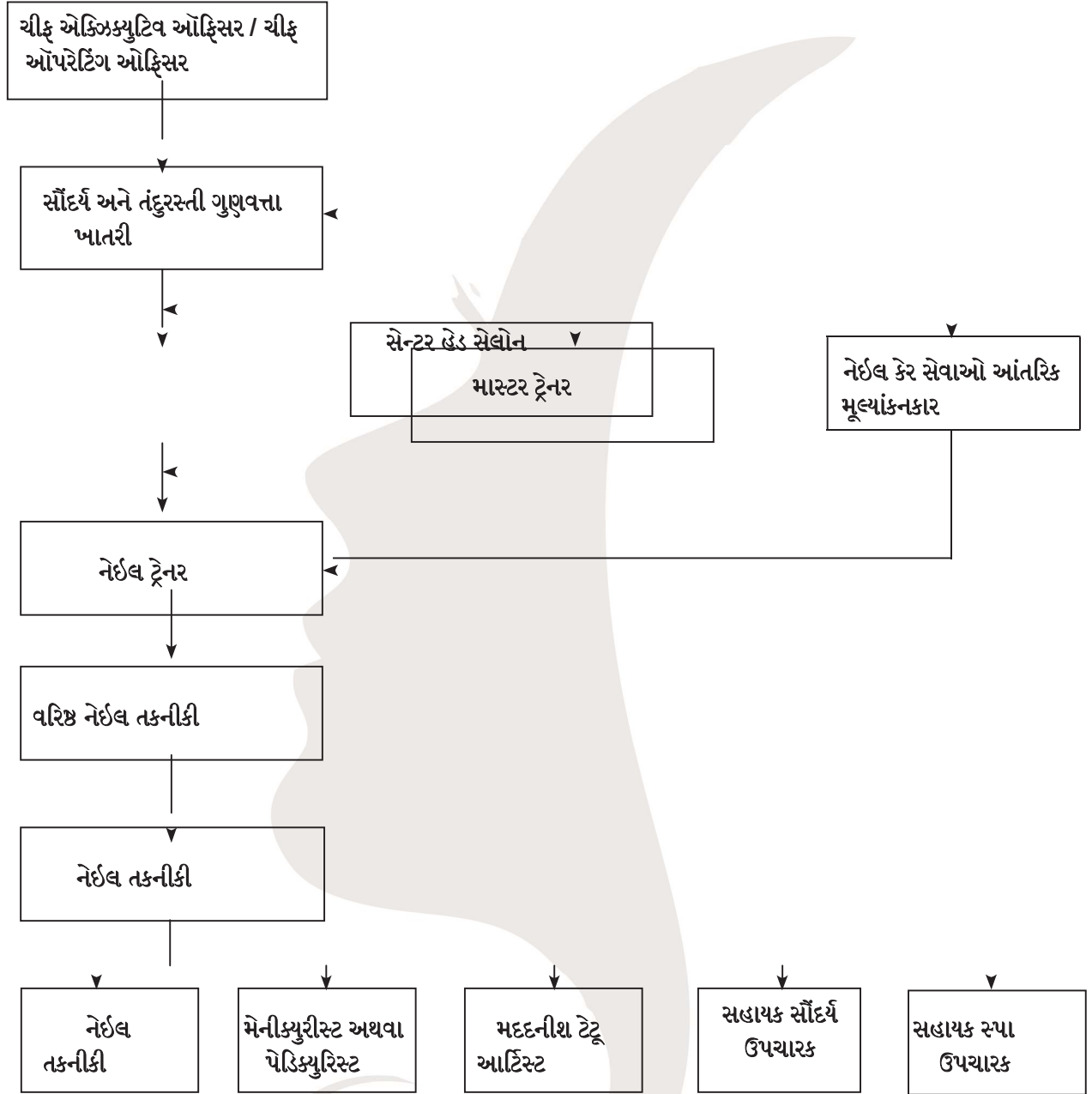
સહાયક સૌંદર્ય ઉપચારક

મેનીક્યુરીસ્ટ અથવા
પેડિક્યુરિસ્ટ

સહાયક સૌંદર્ય ઉપચારક

આકૃતિ 1.5: મેક અપ સેવાઓમાં કારકિર્દી માર્ગ

આકૃતિ 1.6: નખ સંભાળ સેવાઓમાં કારકિર્દી માર્ગ

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. બ્યુટી અને વેલનેસ ઉદ્યોગના વર્તમાન ટ્રેન્ડ્સ શું છે?
 - a) બદલાયેલ ગ્રાહક માનસ
 - b) ઉભરતા યુનિસેક્સ સલુન્સ
 - c) આંતરરાષ્ટ્રીય બ્યુટી બ્રાન્ડ્સ
 - d) ઉપરના બધા

નોંધ

2. _____ કેન્દ્રો શરીર અને મનને આરામ આપવા માટે સક્રિય સેવાઓ પ્રદાન કરે છે.

- a) ફિટનેસ અને સ્વિમિંગ
- b) વૈકલ્પિક ઉપચાર
- c) કાયાકલ્પ કેન્દ્રો
- d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ

વિષયવસ્તુ પ્રકાર પ્રશ્નો

1. બ્યુટી ક્ષેત્રના પેટા વિભાગોના નામ આપો

તમે શું શીખ્યા?

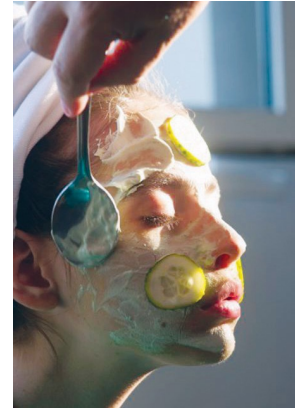
આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- બ્યુટી થેરાપીની વિવિધ સેવાઓનું વર્ણન કરો.
- વિવિધ સુંદરતા અને વેલનેસ પેટા વિભાગો ઓળખો અને સૂચિબદ્ધ કરો.
- બ્યુટી ઉદ્યોગમાં મુખ્ય કારકિર્દી પથ.

સત્ર 2: બ્યુટી ઉપચાર સેવાઓ

બ્યુટી ઉપચાર એ એક શબ્દ છે, જેમાં માથાથી પગના અંગૂઠા (પ્રવૃત્તિ 1.7) સુધીની પ્રવૃત્તિઓ અથવા સેવાઓનો વિશાળ સ્પેક્ટ્રમ શામેલ છે. દરેક સેવામાં તેની પોતાની પ્રક્રિયા હોય છે, જેને સ્ટેપ બાય સ્ટેપ સાવચેતીપૂર્વક અનુસરવામાં આવે છે, નહીં તો તે સ્નાયુઓ અને ચામડીની સમસ્યાઓ, જેમ કે ફોલ્લીઓ, એલર્જી અને ચેપ પેદા કરી શકે છે, જે અસંતોષિત ગ્રાહકો તરફ દોરી શકે છે. દરેક સેવામાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઉત્પાદનો, અને સાધનોની સંપૂર્ણ જાણકારી હોવી જરૂરી છે. ઉપરાંત, કાળજી લેવી જોઈએ કે ક્વાઈન્ટ કોઈપણ બ્યુટી પ્રોડક્ટ માટે એલર્જીક નથી.

(અ)

(બી)

આકૃતિ . 1.7 (અ) અને (બી): ગ્રાહકોને વિવિધ સુંદરતા સેવાઓ પ્રદાન કરવામાં આવી છે

ચાલો બ્યુટી ઉપચાર અને સામાન્ય રીતે સલૂન દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવતી સેવાઓ પર નજર કરીએ.

મેનીક્યોર અને પેડિક્યોર	થ્રેડીંગ	વેક્સિંગ	બ્લીચ
ફેસ ક્લીનપ	મેકઅપ	હેર ડુ	મહેંદી

મેનીક્યોર

તે હાથના દેખાવમાં સુધારો લાવવાની ટ્રીટમેંટ છે અને તે પુરુષો અને સ્ત્રીઓ બંનેમાં લોકપ્રિય છે. મોટાભાગનાં સલૂન-સ પાસે આ સેવાને પૂરી પાડતું એક અલગ ક્ષેત્ર હોય છે. આ ટ્રીટમેંટ હાથ અને નખને સ્વચ્છ અને સુંદર કરવામાં મદદ કરે છે, ક્યુટિકલ્સ ને પાછળ ધકેલી, મૂત ત્વચાને દૂર કરીને અને ચામડીને નરમ કરવી - એક્સ્ફોલિયેશન, માલિશ અને નેઈલ પેઈન્ટનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

મેનીક્યોરના નીચેના ફાયદા છે:

- હાથ નરમ કરે છે
- રક્ત પરિભ્રમણ સુધારે છે.
- આરામ આપવામાં મદદ કરે છે.
- હાથ અને નખનો દેખાવ સુધારે છે.

પેડિક્યોર

તે પગ અને પગના નખનો દેખાવ સુધારવા માટે મદદ કરે છે. તેમાં એક્સ્ફોલિયેશન, પાઈનિસ પથ્થર અને મસાજનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારબાદ પગના નખને પેઈન્ટ કરવામાં આવે છે. પેડિક્યોરમાં નીચેના લાભો છે:

- પગને નરમ કરે છે.
- પગમાં રક્ત પરિભ્રમણ સુધારે છે.
- પગના નખને આકાર આપે છે.
- પગ અને પગના નખનો દેખાવ સુધારે છે.
- પગના દુખાવામાં આરામ આપવામાં મદદ કરે છે.

- હાઈ અને મૂત ત્વચા ઘટારે છે

આકૃતિ ર 1.8: હાથથી હાથ અને પીડિત પગ

મેનીક્યોર અને પેડિક્યોર વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત ક્લાયન્ટની સ્થિતિ, હાઈ ત્વચા અને મસાજની પ્રક્રિયામાં છે.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને બ્યુટી થેરાપી

9

શ્રેડીંગ

તે એક આણુગમતા વાળ દૂર કરવાની તકનીક છે, જેમાં કોટનના દોરાનો ઉપયોગ વાળને દૂર કરવા માટે થાય છે (આકૃતિ . 1.9). દોરાના વળ કરી તેની વચ્ચે વાળ ભરાવી વાળને ખેંચવામાં આવે છે .

- એક એક વાળ ખેંચીને દૂર કરવા કરતાં શ્રેડીંગ ઓછું પીડાદાયક છે.
- તે વેક્સિંગ કરતા વધુ ઝડપી અને સલામત છે.
- તે સંવેદનશીલ ત્વચા સહિત લગભગ બધા પ્રકારની ત્વચા માટે યોગ્ય છે.
- તેમાં કોઈ કેમિકલનો ઉપયોગ થતો નથી.
- તે ચહેરા અને આઈબ્રોને સ્વચ્છ અને સુંદર દેખાવ આપે છે.

વેક્સિંગ

તે પણ એક વાળ દૂર કરવાની જ તકનીક છે, જેમાં રુટમાંથી વાળને ગરમ વેક્સના ઉપયોગ દ્વારા ખેંચવામાં આવે છે. નવા વાળ વધવા માટે લગભગ ત્રણ થી છ અઠવાડિયા લાગે છે. તે વ્યક્તિના વાળ વધવાની પેટર્ન પર આધાર રાખે છે. વેક્સિંગ બે પ્રકારો છે - સ્ટ્રીપ વેક્સિંગ (આકૃતિ . 1.10) અને સ્ટ્રીપ્લેસ વેક્સિંગ.

સ્ટ્રીપ વેક્સિંગમાં, વેક્સનું પાતળું સ્તર ત્વચા પર લગાડવામાં આવે છે અને કાપડ અથવા એક ડિસ્પોસેબલ કાગળની પટ્ટી તેના પર મૂકવામાં આવે છે, અને પછી તેને વાળના ગ્રોથની વિરુદ્ધ દિશામાં ખેંચવામાં આવે છે. આમ વેક્સ સાથે અનિચ્છનીય વાળ પણ દૂર થાય છે.

સ્ટ્રીપ્લેસ વેક્સિંગમાં, વેક્સનું જાડું સ્તર લગાડવામાં આવે છે અને તેને ઉખાડવા માટે કોઈપણ કાપડ અથવા પેપરની સ્ટ્રીપનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો નથી. ઠંડુ પડતાં આ વેક્સ સખત થાય છે જેનાથી અનિચ્છનીય વાળ સરળતાથી દૂર થાય છે. તે ઓછું પીડાદાયક હોવાનું કહેવાય છે અને તેનાથી નાનામાં નાના વાળ પણ દૂર થાય છે.

બ્લીચ

બ્લીચ એ બ્લીચીંગ એજન્ટનો સંદર્ભ આપે છે, જે સ્કીન ટોન લાઈટ કરવામાં મદદ કરે છે. તે, સામાન્ય રીતે, ચહેરાના

વાળ (આકૃતિ . 1.11) ના રંગને લાઈટ કરવા માટે વપરાય છે. આ પ્રક્રિયાને 'બ્લીચીંગ' કહેવામાં આવે છે. બ્લીચ સામાન્ય રીતે નીચેના હેતુઓ માટે વપરાય છે:

- કાળી ફોલ્લીઓ અને ફીકલ્સ ઘટાડવા, કોણી અથવા અંડરર્મ પર ઘેરા વિસ્તારોને લાઈટ કરવા.

સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

- સ્કીન બ્રાઈટ કરવા
- ચહેરાના વાળને લાઈટ કરવા જેથી તે ઓછા દેખાય.

ફેસ ક્લીનપ

ચામડીના છિદ્રોને અનકલોગ કરવા માટે અને ચામડીને શ્વાસ લેતી કરવા માટે સાફ કરવી (આકૃતિ 1.12) આવશ્યક છે . ક્લીનપ મૃત કોષોને દૂર કરવામાં અને ત્વચામાં ઊંડી ઉતરેલી ગંદકીને સાફ કરવામાં મદદ કરે છે. ક્લીનપની પ્રક્રિયામાં, ચામડીને સાફ કરવામાં આવે છે, પછી એક્સ્ફોલીએટેડ અને મોઈસ્ટોરાઈસ કરવામાં આવે છે . ચામડીને અકલોગિંગ કરી તેના છિદ્રો સાફ કરવામાં આવે છે અને ચામડીને ડિક્લેસ્ટ કરી, ચામડીને શ્વાસ લેતી કરવામાં આવે છે. તેમાં નીચેના લાભો છે:

- ચહેરા પર તંદુરસ્ત ગ્લો આપે છે.
- પ્રદૂષણને લીધે નુકસાનકારક ચામડી પર થતાં બેક્ટેરિયા, પરસેવો અને અશુદ્ધિઓ દૂર કરીને ત્વચાને સંપૂર્ણપણે સાફ કરે છે
- એકને અને પિંપલ દૂર કરે છે
- ચહેરાના રક્ત પરિભ્રમણને સુધારે છે

મેકઅપ

તે એક સુંદર દેખાવા માટે(આકૃતિ 1.13) બ્યુટી પ્રસાધનો લગાવવાની પ્રક્રિયા છે. લિપ્સ્ટિક, આઈ લાઈનર, આઈ શેડો, મસ્કરા, ફાઉન્ડેશન, કોલ, લિપ ગ્લોસ, લિપ બામ, કનસીલર, ફેસ પાવડર, વગેરે, સામાન્ય રીતે મેક-અપ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય છે. ટેલિવિઝન મીડિયા અને થિયેટર સહિત ફિલ્મ અને ટીવી ઉદ્યોગમાં નિયમિત પગાર પર મેક-અપ કલાકારોની જરૂર હોય છે, અને, આ ક્ષેત્રમાં વારંવાર મેકઅપ કલાકારોની નિકરીની ભરતી થતી હોય છે. મેક-અપમાં નીચેના ફાયદા છે:

- સાનુકૂળ ફર્ટ ઈપ્રેશન પાડવામાં મદદ કરે છે.
- આત્મવિશ્વાસ વધે છે.
- ત્વચામાં રહેલ ખામીઓ છુપાવે છે.
- ત્વચાને પ્રદૂષણથી સુરક્ષિત કરે છે.
- ઈચ્છિત અભિવ્યક્તિ અને દેખાવ ઉમેરે છે.

હેર ડૂ

હેર ડૂ અથવા હેરસ્ટાઈલ એ એક રીત છે જેમાં વાળને સ્ટાઈલ કરવામાં આવે છે (આકૃતિ . 1.14). તેને વ્યક્તિગત શાણગાર અને ફેશનના એક મહત્વપૂર્ણ પાસાં તરીકે માનવામાં આવે છે અને તે પુરુષો અને સ્ત્રીઓ બંનેમાં લોકપ્રિય છે. કોમ્બ, બ્લોડ્રાયર અને કોસ્મેટિક્સના ઉપયોગથી ચોક્કસ રીતે વાળને ગોઠવીને હેરસ્ટાઈલ કરવામાં આવે છે,

આકૃતિ . 1.14: હેરસ્ટાઈલ બનાવવી

, જેમ કે હેર જેલ વગેરે. હેર સ્ટાઈલિંગને 'હેરડ્રેસિંગ' પણ કહેવામાં આવે છે, ખાસ કરીને જ્યારે વ્યવસાય તરીકે પ્રેક્ટિસ કરવામાં આવે છે. હેર સ્ટાઈલિંગમાં હેરબેન્ડ્સ, ક્લિપ્સ, પિન, બારેટ, ટિયાઅરસ, વગેરે એસેસરીઝનો સમાવેશ થાય છે, જેથી વાળને તેના સ્થાને રાખી શકાય અને તેની સુંદરતામાં વધારો થાય. તેમાં નીચેના લાભો છે:

- વાળ અને ચહેરાના દેખાવને વધારે છે, આમ વ્યક્તિના આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થાય છે.
- સારી રીતે સ્ટાઈલ કરેલા વાળ સારી છાપ પાડે છે.
- આડાઅવળા વાળને સરખા રાખવામાં મદદ કરે છે.

મહેંદી (હેના)

મહેંદી કુદરતી પ્લાન્ટ કે ડાઈનો ઉપયોગ કરીને હાથ (હથેળી સહિત) અને પગ (પગ સહિત) પર ડીઝાઈન સ્વરૂપે લગાવવામાં આવે છે. તે એક કલા છે જે ચામડીને લાલ રંગ આપે છે અને તેને ઠંડક (આકૃતિ 1.15) આપે છે. મહેંદી થોડા દિવસો સુધી ત્વચા પર રહે છે. તે મોટે ભાગે ખાસ પ્રસંગોએ કરવામાં આવે છે, જેમ કે લગ્ન, તહેવારો, ધાર્મિક સમારંભ વગેરે.

મહેંદીના પાંદડામાંથી બનાવવામાં આવે છે. તે વાળને રંગવા માટે અને કન્ડીશનીંગ માટે પણ વપરાય છે.

આકૃતિ . 1.15: મહેંદી અરજી

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

- _____ એ હાથ અને નખના દેખાવમાં સુધારો લાવવાની ટ્રીટમેન્ટ છે.
 - હાથ તથા નખની સાજસંભાળ
 - પેડિક્યોર
 - થ્રેડીંગ
 - બ્લીચિંગ
- _____ એ એક એવી ટ્રીટમેન્ટ છે જે આઈપ્રોનો દેખાવ સુધારવામાં મદદ કરે છે.
 - પેડિક્યોર
 - થ્રેડીંગ
 - હાથ તથા નખની સાજસંભાળ
 - બ્લીચિંગ

3. _____ એક પદ્ધતિ છે જે ત્વચાના ટોનને લાઈટ કરવા માટે રસાયણોના ઉપયોગ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

- વેક્સિંગ
- ફેસ ક્લીનપ
- થ્રેડીંગ
- બ્લીચિંગ

ખાલી જગ્યા પૂરો

- બ્લીચ _____ છે જે ત્વચાના ટોનને લાઈટ કરવામાં મદદ કરે છે.
- ક્લીનપની પ્રક્રિયામાં, ચામડી સાફ, _____ અને _____ થાય છે .
- વાળ સ્ટાઈલ કરવાની રીત ને _____ કહેવામાં આવે છે .

નોંધો

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

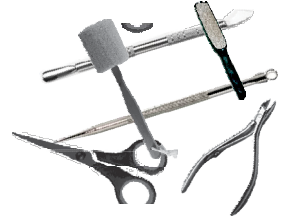
- સુંદરતા ઉપચારમાં વપરાતી વિવિધ સેવાઓની સૂચિ
- વિવિધ સુંદરતા સેવાઓના લાભોનું વર્ણન કરો.

સેશન 3: વર્કિંગ એરિયાને તૈયાર અને મેન્ટેઈન કરવું

સલૂન સાફ અને ડિસઈન્ફેક્ટેડ હોવું જ જોઈએ. સલૂન માં યોગ્ય તાપમાન અને પર્યાપ્ત લાઈટિંગ સુવિધા હોવી આવશ્યક છે. આ ઉપરાંત, આવશ્યક સલામતીના પગલાંને અનુસરવું જોઈએ. આ મૂળભૂત સુવિધાઓની ગેરહાજરીમાં, સલૂન દ્વારા આપવામાં આવતી સારામાં સારી સેવાઓ પણ નકામી થઈ શકે છે, જે તેની પ્રતિષ્ઠા અને ગ્રાહકોને અસર કરી શકે છે. દુર્ઘટના અથવા અકસ્માતના કિસ્સામાં, ક્વાયન્ટસ સલૂન પર દાવો પણ માંડી શકે છે, આમ, સલૂન ની પ્રતિષ્ઠા અને વ્યવસાયને નષ્ટ કરી શકે છે.

બ્યુટી અને વેલનેસ ક્ષેત્રે સ્વચ્છતા ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. તેથી, સલૂનના કાર્યક્ષેત્રને હંમેશાં પૂરતી સલામતીના પગલાં સાથે સાફ રાખવું આવશ્યક છે. ગ્રાહક ની ટ્રીટમેંટ શરૂ થતાં પહેલા ટ્રીટમેંટ માં ઉપયોગ માં લેવામાં આવતી સામગ્રીઓ અને સાધનો પહેલા થી જ ગ્રાહક ના બેસતા પહેલા તેની આસપાસ ગોઠવાઈ જવા જોઈએ. દરેક ટ્રીટમેંટ પૂરી થયા પછી ત્વરિત કચરા ની નિકાલ કરવો અતિ આવશ્યક છે. સાધનોની સફાઈ અને ડિસઈન્ફેક્શન કરવું ફરજિયાત છે.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

13

અહીં તમે બ્યુટી સલૂનમાં ગ્રાહકોની માહિતી, સ્વચ્છતા અને ડિસઈન્ફેક્ટેડ વાતાવરણ, પ્રેસનાલ પ્રેઝન્ટેશન અને યોગ્ય વર્તન જાળવી રાખવા માટેના વિવિધ પાસાંઓ વિશે અભ્યાસ કરશે.

(a)

(બી)

આકૃતિ . 1.16 (અ) અને (બી): બ્યુટી સલૂનનો કાર્ય વિસ્તાર

રેકોર્ડ કાર્ડ જાળવણી

રેકોર્ડ કાર્ડ એ એક મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજ છે, જેમાં નીચેના મુદ્દા સામેલ હોય છે:

- ક્લાઈન્ટ દ્વારા ભૂતકાળમાં લેવામાં આવેલ ટ્રીટમેંટ
- ક્લાઈન્ટ એ બુક કરેલ ટ્રીટમેંટ
- ક્લાઈન્ટએ ઉપયોગ કરેલ વસ્તુઓ, તેણીની ત્વચાનો પ્રકાર, અને જો તે કોઈપણ વસ્તુથી એલર્જીક હોય તો તેની નોંધ આ રેકોર્ડ કાર્ડમાં લેવામાં આવે છે .

ટ્રીટમેંટ શરૂ કરતા પહેલા, ક્લાઈન્ટ આગળ રેકોર્ડ કાર્ડનો ઉલ્લેખ કરવો જોઈએ અને વિગતો જેવીકે નામ અને સરનામું, ગ્રાહક સાથે સુનિશ્ચિત કરવા જેથી સાચું કાર્ડ લેવાયું છે કે નહિ તે માટે તેની પુષ્ટિ કરવી આવશ્યક છે.

કાર્યક્ષેત્ર માટેની આવશ્યકતાઓ

સામાન્ય રીતે, કાર્યક્ષેત્રનો ઉપયોગ બહુવિધ સેવાઓ પ્રદાન કરવા માટે થાય છે.

તેથી, તેમાં નીચેની સાવચેતી અચૂક હોવી જોઈએ:

- સ્વચ્છ અને ડિસઈન્ફેક્ટેડ વાતાવરણ
- સ્વચ્છ ટ્રીટમેંટ કોચ અથવા ખુરશી, ટુવાલ અને એપ્રોન્સ

- જરૂરી વેન્ટિલેશન અને લાઈટ
- તાપમાન નિયંત્રકો
- ક્લાઈન્ટોનો સામાન રાખવા માટે હલન ચલાવ કરી શકાય તેટલી જગ્યા હોવી જોઈએ.
- કાર્યક્ષેત્રમાં શાંત વાતાવરણ સાથે હળવું અને સુખદ સંગીત વાગતું હોવું જોઈએ, કારણ કે તે રિલેક્સ થવામાં સહાય કરે છે.
- ટ્રીટમેંટ માટે જરૂરી સાધનો અને વસ્તુઓ હજાર હોવી જોઈએ
- ટ્રીટમેંટ માં ઉપયોગ માં લેવાના સાધનો ટ્રોલીમાં ગોઠવાયેલા હોવા જોઈએ.
- ક્લાઈન્ટનું રેકોર્ડ કાર્ડ અને પેન
- પર્યાપ્ત રૂ અને ટીશ્યુ.

સ્ટરીલાઈઝેશન અને ડિસઈન્ફેક્શન ની પદ્ધતિઓ

સાધનોની સ્વચ્છતા, સ્ટરીલાઈઝેશન અને ડિસઈન્ફેક્શન એ ગંદકી અને ચેપને રોકવાના માર્ગો (આકૃતિ . 1.17) છે. આ ઉપરાંત, સ્વચ્છ ટુવાલ, સ્પ્રે બોટલ, સ્પેર્યુલા, વગેરે, ગંદકી અને ચેપને ટાળવા માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

- સફાઈથી માત્ર ધૂળ અને સેપટ દૂર થાય છે. જે સ્ટરીલાઈઝેશન

- અને ડિસઈન્ફેક્શન પહેલાં કરવામાં છે
- બીજું પગલું ડિસઈન્ફેક્શન છે, જે બેક્ટેરિયા, વાયરસ અને ફૂગને મારી નાખે છે.

આકૃતિ . 1.17: સાધનોના ભંગાણ

ડિસઇન્ફેક્શન પ્રક્રિયા દરમિયાન સમયસર ક્લીનિંગ એજન્ટ બદલતા રહેવું જોઈએ.

- સ્ટીરલાઈઝેશન એ સ્ટીમની મદદથી સૂક્ષ્મ જીવોને મારી નાખવાની પદ્ધતિ છે. આ પ્રક્રિયામાં ઓટોકલેવનો(ઉચ્ચ તાપમાન અને દબાણ વાળી પ્રક્રિયાઓ માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતું બંધ કન્ટેનર) ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. મેટલ માથી બનેલા આ સાધનો, જેમ કે કાતર અને ટ્રિવ્ઝર, અને થોડા ગરમી-પ્રતિરોધક ગ્લાસવેર પણ ઓટોકલેવથી સ્ટીરલાઈઝ કરી શકાય છે.
- સેનિટાઈઝિંગ પણ જંતુઓનો સંપૂર્ણપણે નાશ કરે છે. તે ગરમી અથવા રસાયણોનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવે છે. ઘરેલું બ્લીચ (4% ક્લોરિન) અને આલ્કોહોલ સોલ્યુશન (70%) કેટલાક રાસાયણિક સેનિટાઈઝર્સનાં ઉદાહરણો છે.

બ્યુટી સલૂનમાં વપરાતા સાધનો અને સામગ્રીઓ

બ્યુટી સલૂનમાં વપરાતા વિવિધ સાધનો અને સામગ્રી આકૃતિ 1.18 (એ-કે) માં દર્શાવેલ છે.

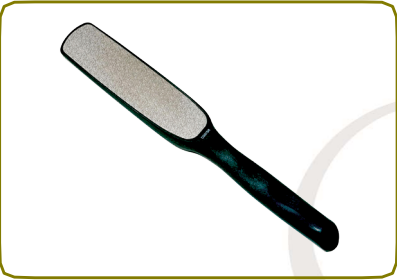
(એ) ઝૂલતા

(બી) કાતર

(સી) પ્યુમિક પથ્થર

(ડી) મેટલ સ્કેપર

(ઈ) ક્યુટિકલ નિપર

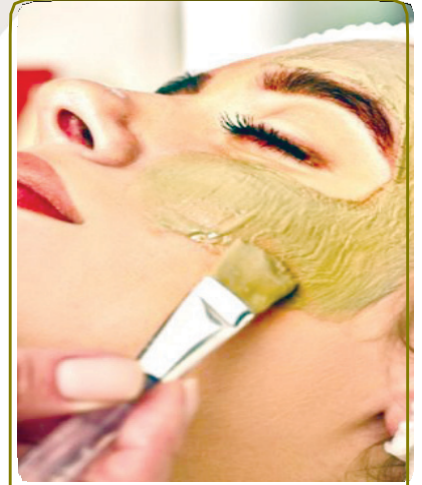
(એફ) ક્યુટિકલ ટ્રીમર

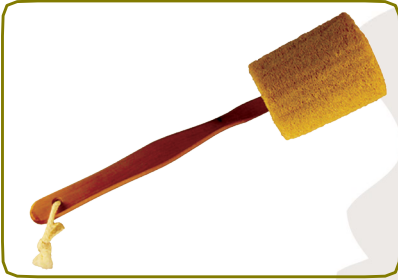
(g) કોમેડોન એક્સટ્રેક્ટર

(એચ) ફેશિયલ સ્પોન્જ

(કે) ફેસ પેક બ્રશ

(i) લૂફા

(જે) ક્યુટિકલ કટર

આકૃતિ . 1.18 (એ-કે): સામાન્ય રીતે બ્યુટી સલૂનમાં વપરાતા સાધનો અને સામગ્રી

વ્યક્તિગત રજૂઆત અને વર્તન

દરેક વ્યક્તિની પોતાને રજૂ કરવાની રીત તેમના વ્યાવસાયિક જીવન પર મોટી અસર કરે છે. તમે જે રીતે જુઓ છો, બોલો છો, વર્તન કરો છો અથવા ગ્રાહકનો સત્કાર કરો છો -એ બધું જ યોગ્ય હોવું જોઈએ.

આસિસ્ટન્ટ બ્યુટી થેરાપિસ્ટ માટે ટીપ્સ

આસિસ્ટન્ટ બ્યુટી ઉપચારક એ ધ્યાન રાખવાના મુદ્દા:

- સલૂનનો યુનિકોર્મ પહેરવો જોઈએ અને ખાતરી કરવી કે તે સ્વચ્છ, સુઘડ અને ઈસ્ત્રી કરેલો હોય;
- તેમણે પોતાની સ્વચ્છતાનું વધુ ધ્યાન રાખવાનું રહેશે કારણ કે તેઓ એ ગ્રાહકની ખૂબ નજીકથી કામ કરવાનું હોય છે ;
- હેરસ્ટાઈલ પણ એવી રાખો કે તમારા બધા વાળ સુઘડ રીતે બંધાયેલા હોય ;

લાંબા વાળને એક પોનીટેઈલ અથવા બનમાં સરસ રીતે બાંધી શકાય;

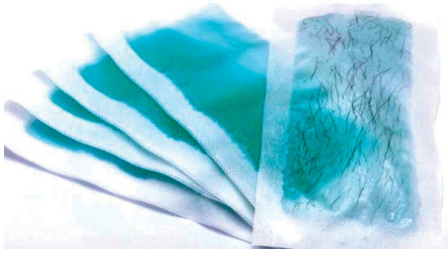
- ઓછો મેકઅપ પણ કરી શકાય – વધુ પડતો મેકઅપ ટાળવો;
- તમારા મોઢામાંથી તમાકુ કે ખોરાકની ખરાબ વાસ નથી આવતી ને તેનું ખાસ ધ્યાન રાખો ;
- નખ કાપેલા અને સ્વચ્છ રાખો;
- ઓછામાં ઓછા ઘરેણાં પહેરો;
- પગરખાં એવ પહેરો કે જે આરામદાયક હોય અને જેનાથી તમારા આખા પગ ઢંકાઈ રહે કારણ કે તેનાથી આરામદાયક રીતે કાર્ય કરી શકાય છે અને પગને

ધારદાર કે વજનદાર સાધનો દ્વારા ઈજાઓથી સુરક્ષિત રાખે છે.

- કાર્યક્ષેત્રમાં ખાવા કે પીવાનું ટાળો.
- નમ્રતાપૂર્વક બોલો અને હંમેશા તમારા ગ્રાહકોનો (આકૃતિ . 1.19) સત્કાર કરો.
- ગ્રાહકોને કાળજીપૂર્વક અને ધીરજથી સાંભળો અને તેઓ શું કહેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તે સમજવાનો પ્રયાસ કરો.
- કોઈપણ ટ્રીટમેંટ શરૂ કરતાં કેટલો સમય લાગશે તે વિશે ક્વાઈન્ટને જાણ કરો અને વિલંબનું કારણ આપો અને કોઈપણ ટ્રીટમેંટ શરૂ કરતાં પહેલા લાય ધોવો.

કચરાનો સલામત નિકાલ

કચરાનો સલામત નિકાલ એ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું છે, કારણ કે તે ગંદકી અને ચેપને રોકવામાં મદદ કરે છે. સર્વિસ પૂરી થયા પછી બાકી રહેલો કચરો સલૂનમાં કામ કરતા કર્મચારીઓ તેમજ ગ્રાહકો બંનેના આરોગ્ય માટે જોખમો ઊભા કરી શકે છે. આ ઉપરાંત, તે સલૂન વિશે ખરાબ છાપ છોડી શકે છે. કચરાનો નિકાલ કરવા માટે નીચેની પદ્ધતિઓ સ્વીકારવી આવશ્યક છે:

આકૃતિ . 1.20: વપરાયેલી VEKSની પટ્ટીઓ આવરી લેવામાં આવેલા બનમાં ફેંકવાની જરૂર છે

આકૃતિ . 1.21: ફ્લોરની સ્વિચિંગ અને કચરા વાળના નિકાલને અન્ય ટ્રીટમેંટ શરૂ થાય તે પહેલાં જ કરવું આવશ્યક છે

આકૃતિ . 1.22: લોન્ડ્રી બાસ્કેટમાં ટુવાલ અને લિનનનો ઉપયોગ કરો

આકૃતિ . 1.23: ટ્રેમાં સ્ટોર ટૂલ્સ

- રૂ , ટીશ્યુ , વેક્સની પટ્ટીઓ, વગેરે જેવી નિકાલજોગ વસ્તુઓ, ઉપયોગ કર્યા પછી તરત જ (આકૃતિ 1.20) ક્વર કરેલી કચરાપેટીમાં ફેંકવી.
- બીજી ટ્રીટમેંટ શરૂ થાય તે પહેલા નીચે પડેલા વાળનું ક્લીનિંગ અને ફ્લોરનું સ્વીપિંગ થવું આવશ્યક છે. (આકૃતિ . 1.21).
- કોઈ પણ વસ્તુનો ઉપયોગ કર્યા પછી તેને તેના સ્થાને મૂકી સલૂનને વ્યવસ્થિત રાખવું. તેનાથી સમય પણ બચે છે અને બીજી ટ્રીટમેંટ માટે કાર્યક્ષેત્ર તૈયાર કરવામાં પણ મદદ મળી રહે છે.
- બધી બોટલોના ઢાંકણા વ્યવસ્થિત બંધ રાખો.
- ચાલુ ટ્રીટમેંટના વેટિંગ સમયનો ઉપયોગ કાર્યક્ષેત્ર સાફ કરવા કરો. ઉદાહરણ તરીકે, જ્યારે મેનીક્યોર દરમિયાન નેઈલ પેઈન્ટ સુકતા હોય, ત્યારે ગંદા પાણી અને ટીશ્યુનો યોગ્ય રીતે નિકાલ કરો.
- સર્વિસ પત્યા પછી સાધનોને સાફ કરો અને તેમને સ્ટર્લાઈઝ કરો.
- ક્વાઈન્ટસને કોઈપણ અસુવિધા ન પહોંચે તે રીતે સફાઈનું કામ શાંતિથી કરવું.
- દરેક સાધનનો ઉપયોગ કરતી વખતે તેને વાપરવાની રીત અને સફાઈ માટે તેના પેકેટ પર સૂચવેલ સૂચનોનું પાલન કરવું. આથી સાધનોવધુ સમય સુધી ટકી શકશે.
- દરેક ટ્રીટમેંટ પતે પછી કાર્યક્ષેત્રની સફાઈ થઈ છે કે નહિ તેની ખાતરી કરો. સાધનો અને કાર્યક્ષેત્રને ડિસઈન્ફેક્ટ કરો અને સ્ટરીલાઈસ કરો.
- દરેક ઉપચાર પછી કાર્યક્ષેત્રમાં શીટ અને ટુવાલ બદલો. વપરાયેલ ટુવાલ અને લીનન વોશિંગ (આકૃતિ 1.22) માટે લોન્ડ્રી બાસ્કેટમાં રાખો.

વસ્તુઓ અને સાધનોનું સ્ટોરેજ

- ઉપયોગ કર્યા પછી વસ્તુઓ અને સાધનોને તેમના ઉચિત સ્થાને (આકૃતિ . 1.23) મૂકતા પહેલા સ્વચ્છ, ડિસઈન્ફેક્ટ અને સ્ટરીલાઈસ કરવાનું યાદ રાખો.
- ઈજથી બચવા માટે ધારદાર સાધનોના સલામત સંગ્રહની ખાતરી કરો.
- તમારા યુનિફોર્મના ખિસ્સામાં ધારદાર સાધનો મૂકશો નહીં.
- ઈલેક્ટ્રિકલ સાધનોનો સાવચેતીથી ઉપયોગ કરો. તેના વાયરો કે ખુલ્લો ભાગ ફ્લોર પર ખુલ્લા મુકશો નહીં.
- જ્યારે ઈલેક્ટ્રિકલ સાધનો વપરાશમાં ન હોય ત્યારે બંધ રાખો .

ધોરણો અને નિયમોનું પાલન

બ્યુટી સલૂનની સ્થાપના માટેના નિયમો દરેક રાજ્યો / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના અલગ અલગ હોય છે. સૌ પ્રથમ તો જે તે બ્યુટી સલૂનની નોંધણી શોપ ઍડ એસ્ટાબ્લીશ્મેન્ટ એક્ટ હેઠળ થયેલ હોવી જોઈએ. આ કાયદા અનુસાર , દરેક દુકાન અથવા એસ્ટાબ્લીશ્મેન્ટની નોંધણી, શરૂઆતના 30 ચાલુ દિવસની અંદર જ કરાવવી ફરજિયાત છે. આ કાયદો કર્મચારીઓના કામના કલાકો, દુકાન કે એસ્ટાબ્લીશ્મેન્ટ ચાલુ અને બંધ કરવાનું માર્ગદર્શન આપવું, કર્મચારીઓની રજાઓ, રોજગારી કે સેવાઓ સમાપ્ત કરવા માટેના નિયમો તેમજ રજિસ્ટર્સ અને રિપોર્ટ્સની જાળવણી, નોટિસ, લાઇસન્સ અને સર્ટિફિકેટ્સ આપવા સહિતના માર્ગદર્શનો પૂરા પડે છે , જે નીચે મુજબ છે. .

કેટલાક સામાન્ય ધારાધોરણો છે જે બ્યુટીસલૂને અનુસરવા આવશ્યક છે.

- સલૂનને નોંધણી કરાવવી જરૂરી છે અને સલૂનનું સંચાલન કરવા માટેનું લાઇસન્સ હોવું આવશ્યક છે.
- સલૂને તેના કર્મચારીઓની વ્યવસાય પરમિટ અને પ્રમાણપત્રો (બ્યુટી પ્રસાધનો અને બ્યુટી પ્રશિક્ષણ) પ્રદર્શિત કરવા આવશ્યક છે.
- સલૂનમાં પીવાના પાણીની સુવિધા અને સ્વચ્છ વોશરૂમ હોવા જરૂરી છે.
- અલગ અલગ પ્રકારનો કચરો ભરવા માટે સલૂનમાં અલગ અલગ કચરા પેટીઓ હોવી જોઈએ.
- સલૂનમાં મંજૂરી પ્રાપ્ત ડિસઇન્ફેક્ટન્સ અને સેનિટાઇટર્સ હોવા જોઈએ, અને તે તેમના વાસ્તવિક કન્ટેનરમાં હોવા આવશ્યક છે.
- દરેક ટ્રીટમેન્ટ પછી એકવાર ઉપયોગ કરી શકાય તેવી અથવા નિકાલજોગ વસ્તુઓને કાઢી નાખવી આવશ્યક છે.
- ફરીથી વાપરી શકાય તેવા સાધનોને સેનિટાઇટ અથવા ડિસઇન્ફેક્ટેડ કરવા જોઈએ.
- ફર્થ સાફ રાખવી જ જોઈએ અને સલૂનમાં પેદા થતા કચરાનો યોગ્ય રીતે અને તાત્કાલિક નિકાલ કરવો આવશ્યક છે.
- બધી જ બ્યુટી પ્રોડક્ટ્સ લેબલ થયેલ હોવી જ જોઈએ.
- સલૂનમાં કામ કરતા કર્મચારીઓએ પર્સનલ પ્રોટેક્ટિવ ઇક્વિપમેન્ટ (પી.પી.ઇ.) પહેરવું આવશ્યક છે.
- કર્મચારીઓને નોકરી પર રાખતા પહેલા કર્મચારીઓની સંપૂર્ણ સૂચિ જાળવી રાખવી ફરજિયાત છે અને તેમની પોલીસ વેરિફિકેશન થયેલું હોવું જોઈએ.
- ક્લાયન્ટના રેકોર્ડ્સ અપ ટુ ડેટ રાખવા જરૂરી છે.
- ફર્ટ ઍઇડ કિટ હંમેશા સુલભ સ્થળે રાખવી આવશ્યક છે.

આસિસ્ટન્ટ બ્યુટી થેરાપીસ્ટની જવાબદારીઓ

- ગ્રાહકોની જરૂરિયાતો અનુસાર તેમને યોગ્ય સર્વિસ પ્લાન્સ સૂચવો.
- જો ક્લાયન્ટને કોઈ સ્કીન કે મેક-અપ પ્રોડક્ટસની કોન્ટ્રા ઈન્ડિકેશન હોય, તો ક્લાયન્ટને તે સંબંધિત પ્રશ્નો પૂછો.
- જો જરૂરી હોય તો કટોકટીની પ્રક્રિયાના ગ્રાહકોને જાણ કરો.
- પ્રક્રિયા પૂર્ણ થતાં લગભગ કેટલો સમય લાગશે તેની ગ્રાહકને જાણ કરો.
- શાહ જોતાં કસ્ટમર્સને તેમની સર્વિસ ચાલુ થવામાં કેટલો સમય લાગશે તેની માહિતી આપો.
- ક્લાઈન્ટને ટ્રીટમેન્ટ માટે તૈયાર કરો અને તેને / તેણીને અનુકૂળ રક્ષણાત્મક એપરલ પહેરવા આપો.
- સર્વિસ કે ટ્રીટમેન્ટમાં વાપરવાની પ્રોડક્ટસ ટૂલ્સ કે સાધનો હાથ વગ રાખો .
- સેવા શરૂ થતાં પહેલાં તમારા હાથને સેનેટાઈસ કરો.
- આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન ક્લાયન્ટને અનુકૂળ હોય અને તેને પ્રાઈવસી મળી રહે તેવી જગ્યાએ પ્રોસીજર શરૂ કરો.
- ક્લાયન્ટસની જરૂરિયાતોને સુટ થાય તેવી અને ઈચ્છિત અસર પ્રાપ્ત થાય તેવી પ્રોડક્ટસ વાપરો.
- કોઈપણ આડ અસરની પરિસ્થિતિમાં તરત જ સર્વિસ બંધ કરો અને ગ્રાહકને સલાહ અને ભલામણો કરો.
- પ્રક્રિયા પતે પછી ચામડીને સાફ કરો અને નક્કી કરો કે ચામડીમાં ગંદકી રહી નથી , ટોન થઈ છે અને મોઈશ્ચર થઈ છે.
- પ્રક્રિયા પતે પછી , ક્લાઈન્ટને હોમ કેર માટેની સલાહ આપો અને ચોક્કસ પ્રોડક્ટના ઉપયોગ માટે ભલામણો કરો.
- ક્લાઈન્ટને પરિણામથી સંતુષ્ટ છે કે નહીં તે ચકાસવા માટે પ્રશ્નો પૂછો.
- સંબંધિત કર્મચારીઓને આરોગ્ય અને સલામતી અથવા જોખમોની જાણ કરો.
- કામના મુદ્દાઓ અને ક્લાઈન્ટસના અયોગ્ય વર્તનના કિસ્સામાં સુપરવાઈઝરને જાણ કરો.
- રોજિંદા ડોક્યુમેન્ટેશનને નિશ્ચિત ફોર્મેટમાં પૂર્ણ કરો.

- પ્રોડક્ટસના કવર પર ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ સૂચનાઓને અનુસરીને અને તેમને સ્ટોર કરો અને બગાડ ના થાય તે રીતે તેનો ઉપયોગ કરો.
- કચરાના સુરક્ષિત નિકાલની ખાતરી કરો.
- પોસ્ટ-સર્વિસ પ્રતિસાદ માટે ગ્રાહકોનો આભાર માનો. જો ગ્રાહક કોઈ સેવાથી સંતુષ્ટ ન હોય, તો આ બાબતને ગ્રાહકનો અસંતોષ ઉકેલવા માટે પગલાં લો અથવા તેના માટે માફી માગી લો અને તેને સુપરવાઈઝરનો સંદર્ભ આપો.

નોંધો

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. આમથી બ્યુટી ઉપચારકની એક લાક્ષણિકતા કઈ નથી?
 - a) ઉત્પાદ વિશે જ્ઞાન હોવું
 - b) નમ્ર વર્તન
 - c) સારો વ્યક્તિગત દેખાવ
 - d) ઉતાવળમાં હોવું
2. સ્તરીલાઈજેશનમાં સમાવેશ થાય છે .
 - a) સાફ કરવું
 - b) ડિસઈન્ફેક્ટિંગ
 - c) સ્ટિટ્મિંગ
 - d) ઉપરના બધા
3. સલૂનમાં મૂળભૂત સ્વચ્છતા પદ્ધતિઓનો સમાવેશ થાય છે .
 - a) વેન્ટિલેટેડ રૂમ
 - b) સુરક્ષિત પીવાનું પાણી
 - c) સ્વચ્છ ટુવાલ અને ગાઉન્સ
 - d) ઉપરના બધા
4. ક્વાયંટ રેકોર્ડ કાર્ડમાં સામેલ હોય છે .
 - a) ક્લાઈન્ટની માહિતી
 - b) સલૂનની દિશા
 - c) ઉત્પાદનની માહિતી
 - ઈ) ઉપરોક્ત તમામ
5. ટ્રીટમેંટ પછી, નીચેની બાબતો અનુસરવાની જરૂર છે:
 - a) સ્વચ્છ ટુવાલ વાપરો
 - b) ડિસ્પોસેબલ્સ ને ફેંકવા
 - c) વર્ક ટોપને ડિસઈન્ફેક્ટ કરો અને સાધનોને સ્તરીલાઈસ કરો
 - d) ઉપરના બધા

નોંધો

6. નીચે આપેલામાંથી કયો સાધન અને અન્ય સામગ્રી ગોઠવવાનો યોગ્ય રસ્તો છે?
- જરૂરિયાત મુજબ તેમને સેટ કરો
 - તેમને દૂરના ઓરડામાં રાખો
 - તેમને રેન્ડમ રાખો
 - તેમને બકેટમાં રાખો
7. સારા ધોયેલાં હાથ કોની સામે રક્ષણ આપે છે?
- ઘા
 - માંદગી
 - ખીલ
 - કઠોરતા

વિષયવસ્તુ પ્રકારના પ્રશ્નો

- 'ડિસઈન્ફેક્શન', 'સ્ટરીલાઈસેશન' અને 'સેન્ટિસેશન' વચ્ચે શું તફાવત છે?
- બ્યુટી સલૂનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા કોઈપણ છ સાધનોના નામ આપો.

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- કાર્યક્ષેત્ર તૈયાર અને જાળવી રાખવું
- ટ્રીટમેન્ટ માટે ક્વાઈન્ટ તૈયાર કરવા
- વિવિધ બ્યુટી સેવાઓમાં વપરાતા સાધનો અને સાધનોની ઓળખ
- સાધનો અને ટૂલ્સને સ્તરીલાઈસ અને ડિસઈનફેક્ટ કરો
- કચરાને અલગ કરી તે પ્રમાણે તેનો નિકાલ કરો.

સેશન 4: સલૂનમાં આરોગ્ય અને સલામતી કાર્યક્ષેત્ર

સલૂનમાં, સ્ટાફ અને ક્લાયન્ટના આરોગ્ય અને સલામતી મહત્વપૂર્ણ છે., બ્યુટી થેરાપિસ્ટે એ વિવિધ સાધનો અને એક્વિપમેન્ટ્સ સાથે કામ કરવાનું હોય છે, જેને વાપરવા માટેની ચોક્કસ પદ્ધતિ હોય છે. ક્યારેક એવી પણ કોઈ પરિસ્થિતિઓ સર્જઈ શકે છે જ્યારે કોઈ સાધન અથવા પ્રોડક્ટથી અકસ્માત થઈ શકે છે. તેથી, જોખમોને રોકવા માટે નીચેની બાબતો વિશે જાણવું મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તે ગ્રાહકો અને સલૂન સ્ટાફના સ્વાસ્થ્ય અને સલામતીને જોખમમાં મૂકે છે. સલૂનમાં નીચેની કાળજી લેવાની જરૂર છે:

- કાર્યક્ષેત્રમાં સર્જઈ શકે તેવા સંકટો અને જોખમોને ઓળખો.
- આરોગ્ય અને સુરક્ષા કાયદાઓ
- સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઇએક્સ

અગ્નિ સુરક્ષા

ઇલેક્ટ્રિકલ સલામતી

કેમિકલ સલામતી

પોસ્ટર, વિફિંગ અને કેરિંગ

પાર્લર સ્વચ્છતા

- કાર્યક્ષેત્રની નીતિઓ
- કાર્યસ્થળમાં સ્વચ્છતા જાળવવી

કોઈપણ પ્રકારની ઘટનાને હલ કરવા માટે તૈયાર થવા માટે, જોખમો અને સંકટોને ઓળખવું મહત્વપૂર્ણ છે. જેના માટે સલૂનમાં કેટલાક પગલા લેવાની જરૂર છે તે નીચે મુજબ છે:

અગ્નિ સુરક્ષા

સલૂનમાં, એવી વિવિધ વસ્તુઓ છે જે આગ લગાડી શકે છે. સલામત રહેવા અને આવી દુર્ઘટનાને ટાળવા માટે, સલૂનમાં ઉપયોગમાં લેવાતી જ્વલનશીલ વસ્તુઓ વિશે જાગૃત રહેવું જોઈએ. કેટલીક વસ્તુઓ છે જેના થકી આગમાં લાગ શકે છે: :

- જલદ તેલ
- જ્વલનશીલ પ્રવાહી અને વાયુઓ
- બળતણ થી ચાલતા સાધનો
- રેફ્રિજરેશન સાધનો

આગના પ્રકારો

બધી આગ એક જ સરખી નથી હોતી. આગનું વર્ગીકરણ એ, બી, સી, ડી અને કે આટલા પ્રકારે કરવામાં આવે છે જે બળતણ પર આધારિત હોય છે.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

નોંધો

વર્ગ એ	તે લાકડા, કાગળ, કાપડ, કચરો અને પ્લાસ્ટિક જેવા સામાન્ય દહનશીલ પદાર્થો દ્વારા શરૂ થાય છે. આ પ્રકારની આગ પાણી દ્વારા સહેલાઈથી બુઝાવી શકાય છે.
વર્ગ બી	તે પ્રોપેન અને બ્યુટેન જેવા તેલ, ગેસોલિન, પેટ્રોલિયમ પેઇન્ટ, પેઇન્ટ, પેરાફીન અને ગેસ જેવા જ્વલનશીલ પ્રવાહીના કારણે થાય છે. તેને ઓક્સિજન પુરવઠો કાપીને ઓળવવાની પદ્ધતિઓ દ્વારા ઓછી કરી શકાય છે.
વર્ગ સી	આ આગમાં બળતણ ઇલેક્ટ્રિકલ સાધન, મોટર, ટ્રાન્સફોર્મર્સ અને અન્ય જેવા ઉપકરણો શામેલ હોય છે. આગને કાબૂમાં લેવા માટે કાર્બન પાવર પુરવઠાને કાપીને અને બિન-વાહક એજન્ટ જેવાકે ડાયોક્સાઇડ જેવાનો ઉપયોગ કરીને તેને બુઝાવવામાં આવે છે.
વર્ગ ડી	તેમાં જ્વલનશીલ ધાતુના લીધે આગ લાગે છે. જે પોટેશિયમ, સોડિયમ, એલ્યુમિનિયમ, મેગ્નેશિયમ અને ટાઇટેનિયમ વગેરે ના લીધે આ પ્રકારની આગને ઉત્પન્ન થાય છે. આ આગને બુઝવા માટે પાણીનો ઉપયોગ કરવો નહીં. ડ્રાય પાવડર, જે ગરમીને શોષીને અને આગને સારી રીતે દબાવી છે, તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
વર્ગ કે	આ સામાન્ય રીતે રસોડામાં લાગતી આગ છે જે , તેલ, ગ્રીસ, પ્રાણીની ચરબી, વનસ્પતિની ચરબી, વગેરે દ્વારા ઉત્પન્ન થાય છે. આને પર્યાલ કેના ઉપયોગ થી બંધ કરી શકાય છે, જે રસોડાના એક્સટિંગ્યુટર માં મળી

ફાયર એક્સટિંગ્યુટરના પ્રકારો

વિવિધ પ્રકારનાં ઈંધણના કારણે વિવિધ પ્રકારની આગ લાગે છે, જેમાં જુદા જુદા પ્રકારનાં એક્સટિંગ્યુટરની જરૂર પડે છે. આથી, તેને રાખવું કરવું અને જાળવવું જરૂરી છે. ત્રણ મહત્વના તત્વો છે જે આગ લગાડે છે ગરમી, ઓક્સિજન અને બળતણ. ફાયર એક્સટિંગ્યુટર આમાંથી એક અથવા બે તત્વોને દૂર કરવાનું કામ કરે છે. મુખ્યત્વે નીચેના પ્રકારનાં ફાયર એક્સટિંગ્યુટર્સ હોય છે. [આકૃતિ . 1.24 (એ-એફ)]:

પાણી અને ફીણ

ગરમીને દૂર કરવાનું કામ પાણી કરે છે. વર્ગ એની આગ માટે માત્ર પાણીનો ઉપયોગ કરવો વધુ સારો છે કારણ કે તે અન્ય આગના કિસ્સામાં જોખમોનું કારણ બની શકે છે. જો વર્ગ બી માટે વપરાય છે, તો તે જ્વલનશીલ પ્રવાહીને ફેલાવી શકે છે, અને વર્ગ સીના આગના કિસ્સામાં, તે શોક લગાડી શકે છે. વર્ગ A અને Bની આગ માટે ફોમનો ઉપયોગ કરી શકાય છે પરંતુ વર્ગ C ના કિસ્સામાં નહીં.

કાર્બન ડાયોક્સાઇડ

તે ઓક્સિજનના પુરવઠાને કાપીને બે ઘટકોને દૂર કરવાનું કામ કરે છે, અને અને ઠંડા સ્ત્રાવ દ્વારા ગરમીને ઓછી કરવાનું કાર્ય કરે છે. તેનો ઉપયોગ વર્ગ બી અને સી પ્રકારની આગ ઓળવવામાં થાય છે અને આ વર્ગ એ પ્રકારની આગ માટે બિનઅસરકારક છે.

ડ્રાય કેમિકલ્સ

તે વર્ગ A, B અને C આગના કિસ્સામાં અસરકારક છે, જે તેને 'મલ્ટીપર્પસ ડ્રાય કેમિકલ એક્સટિંગ્યુટર' નું બીજું નામ આપે છે. તે ઓક્સિજન અને બળતણ વચ્ચે અવરોધ બનાવે છે, અને તેનાથી, આગ ઓલવાય છે. જો મલ્ટીપર્પસ ડ્રાય કેમિકલ એક્સટિંગ્યુટર ઉપલબ્ધ હોય, તો તેનો ઉપયોગ માત્ર વર્ગ બી અને સી આગ માટે જ થવો જોઈએ.

વેટ કેમિકલ

તેઓ વર્ગ કેના આગના કિસ્સામાં કામ કરે છે (જે તેલ, ચરબી, વગેરે દ્વારા લગાવવામાં આવેલ હોય છે). તેઓ ગરમી દૂર કરીને ઓક્સિજન અને બળતણ વચ્ચે અવરોધ ઊભો કરીને કામ કરે છે. આમાંના કેટલાકનો ઉપયોગ ક્લાસ એની આગમાં પણ થઈ શકે છે.

ક્લીન એજન્ટ

તેમાં દહન પ્રક્રિયાને અટકાવવા માટે હેલોન અને હેલોકાર્બન એજન્ટોનો ઉપયોગ

થાય છે. તે વર્ગ બી અને સીની ફાયર માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે અને આ પ્રકારના કેટલાક મોટા એક્સટિંગ્યુટર્સનો ઉપયોગ ક્લાસ એ, બી અને સી ફાયર્સ માટે પણ થઈ શકે છે.

ડ્રાય પાઉડર

તે ઓક્સિજન અને બળતણ વચ્ચે અવરોધ ઊભો કરે છે, આમ, આગને અટકાવે છે. તે ફક્ત વર્ગ ડીની આગ માટે અસરકારક છે અને અન્ય પ્રકારની આગ પર કામ કરશે નહીં.

વોટર મિસ્ટ

આવા એક્સટિંગ્યુટર તત્વો ગરમી ઓછી કરે છે અને તેનો ઉપયોગ ક્લીન એજન્ટના વિકલ્પ તરીકે પણ કરી શકાય છે. તેને મુખ્યત્વે ક્લાસ એના ફાયર્સ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે પરંતુ વર્ગ સીની આગના કિસ્સામાં પણ તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

કાર્ટ્રિજ ડ્રાય કેમિકલ દ્વારા સંચાલિત

આવા એક્સટિંગ્યુટર મુખ્યત્વે વર્ગ એની આગ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે. તે બળતણને મળતા ઓક્સિજનના પુરવઠાને ઘટાડે છે અને આગને ઓલવી નાખે છે.

ફોમ એક્સિસ્ટન્સ્યુશર

ફોમ એક્સિસ્ટન્સ્યુશરનો ઉપયોગ

જ્વલનશીલ પ્રવાહી અને આગને છૂટા કરવા માટે થાય છે

- તેલ આધારિત પેઈન્ટ
- ગ્રીસ
- હાઈડ્રોકાર્બન પ્રવાહી

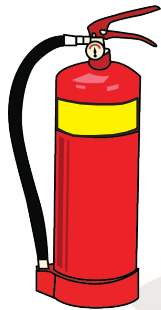
એક્સિસ્ટન્સ્યુશર

વટ કેમિકલ એક્સિસ્ટન્સ્યુશર

રાસાયણિક એક્સિસ્ટન્સ્યુશરનો ઉપયોગ

- સામાન્ય રીતે અગ્નિવાહક વસ્તુઓના લીધે રસોડામાં લાગતી આગ બૂઝવવા માટે થાય છે.
- રાંધણ તેલ
- ડીપ ફ્રેટ
- પેપર
- લાકડું
- કપડાં

(એ)

ફોમ એક્સિસ્ટન્સ્યુશર

ફોમ એક્સિસ્ટન્સ્યુશરનો ઉપયોગ

જ્વલનશીલ પ્રવાહી અને આગને છૂટા કરવા માટે થાય છે

- તેલ આધારિત પેઈન્ટ
- ગ્રીસ
- હાઈડ્રોકાર્બન પ્રવાહી

હાલોન એક્સિસ્ટન્સ્યુશરનો ઉપયોગ

સામાન્ય રીતે અગ્નિ વાહક વસ્તુઓથી લાગતી આગને બૂઝવવા માટે થાય છે

- પેપર

પ્રવાહી

• હોલન ઓક્સિડન્ટ-ગ્રુથર

હોલન ઓક્સિડન્ટ-ગ્રુથરનો ઉપયોગ
જ્વલનશીલ ધાતુઓને લીધે લાગતી આગ સિવાય મોટાભાગના
પ્રકારની આગને બૂઝવવા માટે થાય છે.

પ્રથમ ક્રિયા

જો કોઈ વ્યક્તિ બ્રેકઆઉટના સમયે શું કરવું તે વિશે જાણતું હોય અને તાત્કાલિક કાર્ય કરે ,તો દરેક દુર્ઘટનાને અસરકારક રીતે અને કુશળતાથી ટાળી શકાય છે. તેથી, કામના સ્થળે આગના કિસ્સામાં શું કરવું જોઈએ?

- 1) શાંત રહેવું અને ગભરાવું નહીં.
- 2) આસપાસના લોકોને ચેતવણી આપવી.
- 3) તરત જ ફાયર સર્વિસ હેલ્પલાઇન નંબર 101 (ભારતમાં) ડાયલ કરવો.
- 4) તમારી ચપળતાનો ઉપયોગ કરો અને બહાર નીકળવું (જો આગ વધારે પ્રમાણ માં હોય તો) અને જો આગ ઓછી હોય તો તેને બુઝાવવાનો પ્રયાસ કરવો તેમાંથી શું કરવું તેનો નિર્ણય કરો.
- 5) જો કોઈ અગ્નિને બુઝાવવાનું પસંદ કરે છે, તો આગના પ્રકાર અનુસાર , ઓક્સિજનરના પ્રકારને કાળજીપૂર્વક પસંદ કરો.
- 6) જો કોઈ ઓક્સિજનર આગ બુઝાવવા માટે સક્ષમ ન હોય, તો બિલ્ડિંગથી બચવું વધુ સારું છે.
- 7) કટોકટીના કિસ્સામાં નજીકની એસેમ્બલી પોઇન્ટ અથવા નિયુક્ત કરેલ ક્ષેત્ર તરફ જાઓ (આકૃતિ . 1.25).
- 8) જો કોઈ વ્યક્તિ ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર સિવાયના ફ્લોર પર હોય, તો તેણે ઇમારતને ખાલી કરવા અને લિફ્ટનો ઉપયોગ ન કરતાં સીડી (આકૃતિ . 1.26) નો ઉપયોગ જ કરવો જોઈએ.
- 9) જો કોઈ અંદર ફસાઈ જાય, તો ફાયરમેનને જાણ કરો અને કોઈપણ સંજોગોમાં બિલ્ડિંગમાં ફરીથી દાખલ થશો નહીં.

પ્રાથમિક ટ્રીટમેન્ટ

જો કોઈ વ્યક્તિને આગ લાગી હોય, તો તેને ઊભું રાખી, પાડીને કંઈક ઓઢાડી અને રોલ કરવું આવશ્યક છે. આ પહેલી વસ્તુ છે જે કપડાં પર લાગેલી આગને ઓળવવા માટે જરૂરી છે. દાઝ્યાના કિસ્સામાં, આ પગલાં અનુસરો:

- 1) બળેલા વિસ્તારને ઓછામાં ઓછા 20 મિનિટ સુધી (આકૃતિ 1.27) ઠંડા વહેતા પાણી નીચે રાખીને મૂકો.
- 2) વહેતું પાણી ઉપલબ્ધના હોય તો ભીનું કાપડ વાપરો.
- 3) દાઝેલા પર બરફ, માખણ, કીમ, વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહીં.
- 4) ચમડીને વધુ દાઝતી અટકાવવા લોહીને જામતું અટકાવવા માટે શરીર પરથી કપડાં અને ઘરેણાં દૂર કરવા .
- 5) ફોલ્વાઓને ફોડશો નહીં કારણ કે તેનાથી ચેપ લાગી શકે છે અને દુખવામાં વધારો કરી શકે છે.

આકૃતિ . 1.27: ઠંડા પાણીથી બર્ન કરો

આકૃતિ . 1.25: એસેમ્બલી પોઇન્ટ માટે સાઇનજ

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

આકૃતિ . 1.26: ઈમારતને ખાલી 27
કરવા સીડીનો ઉપયોગ

નોંધ

- 6) ઈજાગ્રસ્તને અન્ય ઈજાઓ થઈ છે કે નહીં તે ચકાસો ,જેમ કે રક્તસ્રાવ, ફ્રેક્ચર, માથાની ઈજા વગેરે.
- 7) ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિની આસપાસ ન રહો અને તેને / તેણીને શ્વાસ લેવાની પૂરતી જગ્યા આપો.
- 8) તાત્કાલિક તબીબી સહાયની જોગવાઈ કરો .

બચાવની તકનીકો

આગની કટોકટીના કિસ્સામાં, સૌથી પહેલું પગલું આગ લાગેલા વિસ્તારમાંથી બહાર નિકળવાના રસ્તે નીકળી જવું. બહાર નીકળતી વખતે બીજા કોઈને બચાવતી વખતે આસપાસની પરિસ્થિતિથી સાવચેત રહેવું. સલામત રીતે બહાર નીકળવા માટે આ પગલાં અનુસરો:

- 1) નજીકના બહાર નીકળવાના રસ્તા જોવો – જેમકે બારણું અથવા બારી.
- 2) બહાર નીકળતી વખતે ભૂમ પાડતા જાઓ કોઈ અંદર ફસાયેલું તો નથી ને ? તે ચકાસવા.
- 3) જો કોઈ જનહાનિ હોય તો, ઘાયલ વ્યક્તિને ધાબળાથી ભંગારથી બચવાથી બચાવો.
- 4) સલામત બહાર નીકળવા માટે માર્ગ બનાવવા માટે ભંગારને દૂર કરતી વખતે સાવચેત રહો કારણ કે તે પતન શરૂ કરી શકે છે.
- 5) આગ લાગેલા દરવાજાને તમારા હાથની પાછળના ભાગથી સ્પર્શ કરો કેમ કે તમારા હાથનો આગળનો ભાગ એટલે કે પાણી ખૂબ સંવેદનશીલ હોય છે અને સરળતાથી દાઝી શકે છે. જો કોઈ દરવાજો ગરમ લાગે , તો તેને ખોલો નહીં.
- 6) ધુમાડો ઝેરી હોય છે, તેથી જમીનની નજીક રહો. જો શક્ય હોય તો, ભીના કપડાથી મોઢું ઢાંકી લો.
- 7) ઈમારત માઠી ઝડપથી અને સલામત રીતે નજીકની સીડી તરફ આગળ વધો અને બહાર નિકળવાનો પ્રયત્ન કરો. લિફ્ટનો ઉપયોગ કરશો નહીં.

ઈલેક્ટ્રિકલ સલામતી

વીજળી, એ એક આવશ્યકતા છે, જે ઘણીવાર જીવલેણ પાણ હોઈ શકે છે. ક્ષતિગ્રસ્ત અથવા તૂટેલા ઉપકરણોથી ઘણીવાર શોક લાગી ગંભીર ઈજાઓ થઈ શકે છે અને કાયમી અપંગતા પણ આવી શકે છે. કોઈ પણ વ્યક્તિ કે જે મશીનો અથવા ખુલ્લા કેબલ્સની આસપાસ કામ કરતી હોય તેને તે વખતે સાવચેત રહેવાની જરૂર છે. કોઈ પણ વ્યક્તિની સલામતીનો આધાર તેની સમયસૂચકતા અને કોઈપણ પરિસ્થિતિ સાથે વર્તન કરવા પર છે કારણ કે હાનિ માત્ર જીવંત વાયરો સાથે સીધી અથવા આડકતરી રીતે સંપર્કમાં આવવાથી પણ થઈ શકે છે.

જોખમો

અહીં વ્યક્તિને સૌથી મોટું સંકટ જનહાનિનું છે કાં તો ગંભીર ઈજાઓનું છે. કેટલીક ખામીઓના કારણે પણ આગ અથવા તો વિસ્ફોટ થઈ શકે છે જે આસપાસના લોકોના જીવન માટે જોખમી હોઈ શકે છે.

જવલનશીલ પ્રવાહી ધરાવતી જગ્યાએ શોર્ટ સર્કિટની ઘટના પણ આગ લગાડી શકે છે.

જોખમ ધરાવતા વ્યક્તિઓ

- મેટેનન્સ સ્ટાફ, જે મશીનોનું અને તેમની કામગીરીનું ધ્યાન રાખે છે
 - કામદારો, કે જે સાધનોની નજીક કામ કરે છે અને કોઈપણ તાલીમ કે સાવચેતી વગર કામ કરતા હોય છે.
 - એ લોકો, કે જે સાધનોનો દુરુપયોગ કરે છે અથવા ખામીવાળા સાધનોનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે.

સામાન્ય રીતે અકસ્માત થવાના કારણો

- ખુલ્લા કેબલ, તૂટેલા પ્લગ અને સોકેટ વગેરે જેવી નુકશાનવાળી ઇલેક્ટ્રિકલ વસ્તુઓ ઉપકરણો, વગેરેના લીધે (આકૃતિ . 1.28)
- ઇન્સ્યુલેટેડ ગ્રાઉન્ડિંગ સિસ્ટમ કે અર્થિંગનું અયોગ્ય ઇન્સ્ટોલેશન
- અયોગ્ય વાયરિંગ અથવા ક્ષતિગ્રસ્ત વાયરિંગ, કેબલ્સમાં તિરાડ જેવી ક્ષતિઓ થી ઇન્સ્યુલેશન થાય છે.
- ઓવરલોડ કરેલ સર્કિટ્સ, જેનાથી કેટલીક વાર શોર્ટ સર્કિટ થઈ શકે છે (આકૃતિ . 1.29)
- ખામી યુક્ત સંસાધનો, ખુલ્લા છેડવાળા વાયરોને પ્લગમાં નાખવા સુરક્ષિત નથી તેના થી અકસ્માત સર્જઈ શકે છે
- ભીના વિસ્તારો, કેમ કે પાણી વીજળી વાહક છે

આકૃતિ . 1.28: ખુલ્લા કેબલ્સથી સાવચેત રહો

આકૃતિ . 1.29: ઓવરલોડ કરેલ એક્સટેન્શન કોર્ડ્સ

ઇલેક્ટ્રોકોશન

જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ વોલ્ટેજના સંપર્કમાં આવે છે, તે તેટલું હાઈ હોય છે કે તેનાથી આસાનીથી તે વ્યક્તિને કરંટ લાગી શકે છે, જેનાથી ગંભીર ઈજા અથવા મૃત્યુ પણ થઈ શકે છે. તેને ઇલેક્ટ્રોકોશન કહેવાય છે. માનવ શરીર દ્વારા સહન થતો ન્યૂનતમ કરંટ 1mA છે, અને જો 100mA અથવા તેનાથી વધુ કરંટ લાગે તો , તો તે જીવલેણ સાબિત થઈ શકે છે. તદુપરાંત, કરંટ લાગવાથી અન્ય ઘણી જટિલતાઓ સર્જઈ શકે છે જે ગંભીર અને નુકસાનકારક હોઈ શકે છે.

ઇલેક્ટ્રોકોશનની અસરો

દાજવું

વીજળીનો કરંટ લાગવાથી દાજી શકાય છે છે, જે વર્તમાન અનુભવીના વોલ્ટેજને આધારે નાના અથવા મોટા હોઈ શકે છે. 500 વોલ્ટની ઉપરના શોકસ આંતરિક અંગોને ઈજા પહોંચાડી શકે છે અને આ બર્ન હૃદયને પણ અસર કરી શકે છે. આત્યંતિક કિસ્સાઓમાં, વ્યક્તિની મૃત્યુ પછી અંગ નિષ્ફળતા અનુસરવામાં આવે છે.

ન્યુરોજિકલ અસરો

ઇલેક્ટ્રિક આંચકા પેરિફેરલ અને કેન્દ્રીય ચેતાતંત્રમાં ગૂંચવણો તરફ દોરી શકે છે અને આ જીવનમાં શરૂઆતમાં અથવા પાછળથી બતાવી શકે છે. હૃદય અને ફેફસાના નર્વસ નિયંત્રણને અસર થઈ શકે છે.

ફાઈબરિલેશન

વર્તમાન 50Hz અથવા 60Hz વેન્ટ્રીક્યુલર ફાઈબ્રિલેશન તરફ દોરી શકે છે, જે વેન્ટ્રીકલ્સના કાર્ડિયાક સ્નાયુઓના ઝડપી, અનિયમિત, અસુમેળ સંકોચન છે. તે હૃદયના ધબકારાને પણ બંધ કરી શકે છે.

હાડકાને થતું નુકસાન

ઇલેક્ટ્રિક શોક લાગવાથી સ્નાયુઓમાં તીવ્ર સંકોચન થાય છે તેના લીધે ફેફસર, જોઈન્ટસ ડિસલોકેશન, વગેરે થઈ શકે છે.

સ્વસનતંત્રને થતું નુકસાન

સ્વસનતંત્રમાં લકવો થઈ શકે છે, તેના લીધે હૃદયના ધબકારાને અસર કરે છે અથવા હૃદય ના ધબકારા સપૂર્ણ પણે બંધ થઈ જાય છે.

ઇલેક્ટ્રિક શોક લગતા અટકાવવું

જ્યારે વીજળીના કોઈ સ્ત્રોત સાથે માનવ શરીર સીધું સંપર્કમાં આવે છે ત્યારે શોક લાગે છે. વીજળી માનવ શરીર દ્વારા જમીન તરફનો માર્ગ શોધે છે. તેથી, જ્યાં મોટા પ્રમાણમાં વિદ્યુત ઉપકરણોનો ઉપયોગમાં લેવામાં આવતા હોય તે સ્થળે કામ કરતી વખતે સાવચેત રહેવું મહત્વપૂર્ણ છે. કેટલીક ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો નીચે મુજબ છે:

- 1) ઉપયોગમાં ન આવતા હોય ત્યારે અને પાવર કટ સમયે બધા વીજળી ઉપકરણો અનપ્લગ્ડ રાખો.
- 2) ખાતરી કરો કે એક્સ્ટેન્શન કોર્ડ ઓવરલોડ ન થાય અને જ્યારે તે તૂટે કે તેના વાયર નીકળી જાય ત્યારે તેને બટલી નાખો. સિવય બંધ કર્યા પછી જ ફક્ત પ્લગને ખેંચો.
- 3) ઇલેક્ટ્રિક ઉપકરણો હંમેશા પાણીથી દૂર રાખવા. વૉશ બેસિન પાસે કોઈ પણ ઉપકરણ રાખવા નહીં અથવા તેનો ઉપયોગ કરવો નહીં અને તેમના પર ક્યારેય પાણી ઉડાડો નહીં.

- 4) બીના હાથથી કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણને સ્પર્શ કરશો નહીં.
- 5) ખાતરી કરો કે ઇન્સ્યુલેટેડ ગ્રાઉન્ડિંગ સિસ્ટમ અથવા ધરતીકંપ કાર્યશીલ છે.
- 6) તમારી જાતે એક ઉપકરણ સુધારવા માટે પ્રયાસ કરશો નહીં. ચાલો ઇલેક્ટ્રીકરે સમારકામનું કામ હાથ ધરી દો.

બચાવની તકનીકો અને પોસ્ટ-ઇવેન્ટના પગલાઓ

- 1) જ્યારે તે ઇલેક્ટ્રોક્યુટ થઈ રહ્યો હોય ત્યારે પીડિતોને નકામા હાથથી સ્પર્શ ન કરો. જો કે, તેને વર્તમાન સ્ત્રોતથી અલગ કરવાનો પ્રયાસ કરો.
- 2) પાવર કાપી નાખવામાં આવે ત્યારે બચાવ સલામત છે અને બચાવકર્તા કેટલાક ઇન્સ્યુલેટીંગ સામગ્રી પર ઉભા છે. વિદ્યુતપ્રવાહના સ્ત્રોતને જાણો, અને પછી પીડિતોને બચાવવાનો પ્રયાસ કરો.
- 3) તાત્કાલિક ઇમરજન્સી હેલ્પલાઇન નંબર પર કોલ કરો.
- 4) કોઈ વ્યક્તિને બચાવતી વખતે સાવચેતીપૂર્ણ નિર્ણય અને આયોજન મહત્વપૂર્ણ છે. ખાતરી ન કરો તો આગળ વધો નહીં.
- 5) ઇજાઓ માટે તપાસો. રક્તસ્રાવ, બર્ન અથવા ફ્રેક્ચર્સ જેવા દૃશ્યમાન અથવા છુપાયેલા ઇજાઓ હોઈ શકે છે.
- 6) પીડિતને તેના શરીરના તાપમાનને નિયંત્રિત કરવા માટે ધાબળાને આવરી દો. પરંતુ મોટા ઘા અથવા બર્ન કિસ્સામાં આવરી લેતા નથી.
- 7) શાંત રહો અને પીડિતની સ્થિતિની દેખરેખ રાખો.

કેમિકલ સલામતી

બ્યુટી ઉદ્યોગમાં, વિવિધ ઉત્પાદનો, જેમાં રસાયણો શામેલ છે, નો ઉપયોગ થાય છે. આ ઉત્પાદનો સાથેના વારંવાર સંપર્કથી કેટલીક પ્રતિકૂળ આરોગ્ય અસરો થઈ શકે છે. પરંતુ આ ઉત્પાદનો ટાળી શકાય નહીં. તેથી, તે આવશ્યક બને છે કે જ્યારે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે ત્યારે, ખૂબ કાળજી અને સાવચેતી લેવામાં આવે છે.

હાનિકારક રસાયણો

કેટલાક રસાયણો છે જે સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે પરંતુ સલામત વિકલ્પોની અછતને કારણે તેને ટાળવું મુશ્કેલ હોઈ શકે છે. આ વિશેની માહિતી નીચેની કોષ્ટકમાં પૂરી પાડવામાં આવી છે, જે એકને હાનિકારક રસાયણો અને ઉત્પાદનોને સમાવતી ઉત્પાદનોને ઓળખવામાં મદદ કરશે અને જરૂરી સાવચેતી લેશે.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઇન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

કેમિકલ નામ	ઉત્પાદનો મળી	એક્સપોઝરના લક્ષણો	સંબંધિત લાંબા ગાળાની અસરો
ડિબ્યુટાઈલ ફ્રેથલેટ	નેઈલ પોલીશ	ઉબકા, ચક્કર, આંખ અને ત્વચા બળતરા	પ્રજનનક્ષમ ઝેરી, જન્મના ખામી
ફોર્મલ્ડેહાઈડ અથવા મેથિલિન ગ્લાયકોલ	નેઈલ હાર્ડનર, નેઈલ પોલીશ, કેરેટિન વાળ સીડીનર	શ્વાસ લેવાની સમસ્યાઓ, ઉધરસ, ઘરઘર, ચામડીની ધબકારા, આંખ, નાક અને ગળામાં બળતરા	કેન્સર, ત્વચાનો સોજો
ટોલ્યુને	નેઈલ પોલીશ, નેઈલ ગુંદર, વાળ ડાઈ, વાગ, હેરગ્લે અથવા હેરપાઈસ બોન્ડિંગ ગ્લુ	ચક્કર, માથાનો દુખાવો, ચામડીની ધબકારા, આંખ, નાક અને ગળામાં બળતરા	લીવર અને કિડનીના નુકસાન, જન્મની ખામી, ગર્ભાવસ્થામાં ઘટાડો
મેથિલ મેથાક્રાયલેટ (એમએમએ)	કૃત્રિમ નખ	શ્વાસની સમસ્યાઓ, છાતીમાં દુખાવો, આંખ, નાક અને ગળામાં બળતરા, માથાનો દુખાવો અને ઉબકા	ગંધનો ઘટાડો, પ્રજનન ઝેરી, અસ્થમા
સાયકલોપેન્ટાસિલોક્સેન અથવા સાયકલોમેથીકોન	સપાટ આયર્ન સ્પ્રે, થર્મલ રક્ષણ સ્પ્રે	ફ્લેટ આયર્નની ઊંચી ગરમી હેઠળ સાયકલોપેન્ટાસિલોક્સેન ફોર્મલ્ડેહાઈડ બનાવે છે	
ફોર્મલ્ડેહાઈડ	નેઈલ પોલીશ, બોડી વૉશ, શેમ્પૂ, કંડિશનર્સ, ક્લીનર્સ, આંખ પડછાયાઓ વગેરે.	શ્વાસ લેવાની સમસ્યા, ઉધરસ, ઘરઘર, ચામડીની ધબકારા, આંખ, નાક અને ગળામાં બળતરા તરફ દોરી જાય છે	કેન્સર, ત્વચાનો સોજો
સ્ટાયરેન	વાળ વિસ્તરણ ગુંદર, લેસ વાગ ગુંદર	ધ્યાનની સમસ્યા, ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં તકલીફ, થાક	કેન્સર
ટ્રિક્લોરોથિલેન	વાળ વિસ્તરણ ગુંદર, લેસ વાગ ગુંદર	ચક્કર, માથાનો દુખાવો, મૂંઝવણ, ઉબકા, આંખ અને ત્વચા બળતરા	લીવર અને કિડની નુકસાન, ત્વચાનો સોજો, ડબલ દ્રષ્ટિ
1,4 ડાયોક્સન	વાળ વિસ્તરણ ગુંદર, લેસ વાગ ગુંદર	આંખ અને નાક બળતરા	કેન્સર, યકૃત અને કિડનીના નુકસાન
2-બ્યુટોક્સીથિનોલ અથવા ઈથિલિન ગ્લાયકોલ મોનોબ્યુટિલ ઈથર	જંતુનાશકો, ક્લીનર્સ	માથાનો દુખાવો, આંખ અને નાક બળતરા	પ્રજનનક્ષમ ઝેરી
ક્વોટરનેરી એમોનિયમ સંયોજનો અથવા ડિમાથિલ બેન્ઝાઈલ એમોનિયમ ક્લોરાઈડ	જંતુનાશકો અને ક્લીનર્સ	ત્વચા, આંખ અને નાક બળતરા	અસ્થમા

પી-ફેનીલેડેનામિન	વાળ ડાઈ, હીના ટેટુ	ત્વચા બળતરા	ત્વચાનો સોજો
ગ્લાયસરીલ થિઓગ્લાયકોલેટ	કાયમી વેવ સોલ્યુશન, 'એસિડ પરમ'	ત્વચા બળતરા	ત્વચાનો સોજો
એમોનિયમ પર્સફ્યુલેટ	વાળ ઢલીચ	આંખ, ચામડી અને નાક બળતરા, ઉધરસ, શ્વાસની તકલીફ	અસ્થમા, ત્વચાનો સોજો
ઈથિલ મેથાક્રાયલેટ	કૃત્રિમ નખ	આંખ અને ચામડીની બળતરા, પોપચાની, ચહેરા અથવા ગળા પરની ધબકારા, ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં મુશ્કેલી, ઉધરસ અને શ્વાસની તકલીફ	અસ્થમા
એસિટોન	નેઈલ પોલીશ રીમુવર, હેર્સપ્રાય	આંખ, ચામડી અને ગળામાં બળતરા, ચક્કર	આંખ, ચામડી અને ગળામાં બળતરા, ચક્કર
એસિટનટ્રિઅલ	નેઈલ ગુંદર રીમુવરને	આંખ, ચામડી અને ગળામાં ખંજવાળ, ચહેરાને લાલ, છાતીમાં દુખાવો અને ઉબકા	નબળાઈ, થાક
બૂટિલ એસિટ્ટે, ઈથિલ એસિટ્ટે અથવા ઈસોપ્રોપિલ એસિટ્ટે	નેઈલ પોલીશ, નેઈલ પોલીશ રીમુવર, વાગ ગુંદર / હેરપિસ બોન્ડિંગ ગ્લુ	આંખ, ચામડી અને ગળામાં બળતરા, માથાનો દુખાવો, ચક્કર	આંખ, ચામડી અને ગળામાં બળતરા, ત્વચાનો સોજો
મેથેકેલિક એસિડ	નેઈલ પ્રિમર, આંખણી પાંપણના બારીક વાળ ગુંદર	ત્વચા બળે છે, આંખ, નાક અને ગળામાં બળતરા	કિડની નુકસાન, ત્વચાનો સોજો, પ્રજનન ઝેરી અસર

કેમિકલ હેન્ડલિંગ

ક્લાયન્ટ્સને બ્યુટી ટ્રીટમેન્ટ આપવાના કોઈપણ તબક્કે રાસાયણિક પદાર્થો અથવા રસાયણો ફેલાય છે. કાળજીપૂર્વક સંભાળેલ હોય તો, તેમના દ્વારા થતા નુકસાન પર અમે કાપી શકીએ છીએ. રસાયણો સાથે કામ કરતી વખતે નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશ્યક છે.

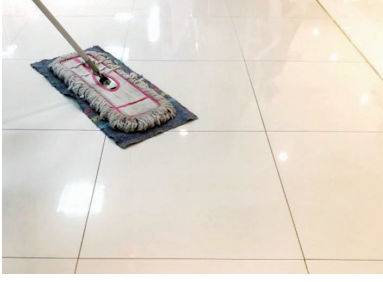
- 1) પર્સનલ પ્રોટેક્ટીવ ઈક્વિપમેન્ટ: સલૂનમાં કામ કરતા બધા કર્મચારીઓએ દુર્ઘટના અથવા ઈજાને ટાળવા માટે વ્યક્તિગત સુરક્ષા સાધન (પી.પી.ઈ.) પહેરવું આવશ્યક છે. પી.પી.ઈ.માં એપ્રોન, માસ્ક, મોજા અને હેડ કવર શામેલ છે.
- 2) કાર્યક્ષેત્ર: ટેબલેટ્સનો સ્ટોરેજ તરીકે ક્યારેય ઉપયોગ
- 3) કરશો નહીં

વિસ્તાર. જો કે, કાર્યક્ષેત્રના ટેબલેટ પર તાત્કાલિક ઉપયોગ માટેના રસાયણો મૂકી

શકાય છે.

- 4) બોટલ બંધ કરો: બોટલ અથવા જારની ઢાંકણો, જેમાં રાસાયણિક ઉત્પાદનો સંગ્રહિત થાય છે, તે બંધ હોવું આવશ્યક છે

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

આકૃતિ . 1.31: રાસાયણિક (ઓ) સ્પિલ્સમાં, તરત જ સાફ કરો માળ

સખત ઉપયોગ પછી અને ધાર પરથી દૂર રાખવામાં જેથી કે તેઓ નીચે પડી નથી અને ફ્લોર પર ફેલાવો.

- 5) લેબલ્સ: બધી બોટલને રસાયણો અથવા ઉત્પાદનોમાં સંગ્રહિત ઉત્પાદનો, જોખમી ચિત્રલેખ અને ઉત્પાદન વિશેની વિગતો સાથે લેબલ્સ કરવી આવશ્યક છે. ખાતરી કરો કે લેબલ્સ પહેરવામાં આવ્યાં નથી અથવા નુકસાન થયું નથી.

6) ટ્રાન્સપોર્ટેશન: રસાયણોને ઢીલું મૂકી દેવાથી અથવા

હાથમાં, દુર્ઘટના ટાળવા માટે ટ્રે અથવા કાર્ટનો ઉપયોગ કરો.

- 7) નિયમિત અંતરાલો તપાસો: નિયત અંતરાલોમાં ઇન્વેન્ટરીની તપાસ કરો જેથી સમાપ્ત રસાયણોને કાઢી નાખવામાં આવી શકે અને નવાથી બદલી શકાય.

- 8) માળને રસાયણોથી સાફ રાખો: જો માળ પર રાસાયણિક ફેલાયેલું હોય, તો તરત જ તેને સાફ કરો (આકૃતિ . 1.31).

કેમિકલ સ્ટોરેજ

રસાયણોને સુરક્ષિત રીતે સુરક્ષિત રાખવું મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે સહેજ નર્ચિતતામાં જોખમી અને મોટી અકસ્માત ઊભી થવાની સંભવિતતા હોય છે. પાવડરની તુલનામાં પ્રવાહી રસાયણો વધુ ખતરનાક છે કારણ કે તેઓ મોટા ભાગોમાં ફેલાય છે અને જોખમ વધારે છે. તેથી, અકસ્માતને અંકુશમાં લેવા માટે યોગ્ય સ્ટોરેજ એરિયા અને નિયંત્રણ સુવિધા હોવી જરૂરી છે. કેમિકલ્સને કેમ રાખવામાં આવે છે અને તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો અને કટોકટીના કિસ્સામાં શું કરવું જોઈએ તે તાલીમ આપવામાં આવવી જોઈએ. કેટલીક સાવચેતીઓ અકસ્માતને રોકવામાં સહાય કરી શકે છે.

- 1) જોખમોને ટાળવા માટે કેમિકલ્સ માટે અલગ સ્ટોરેજ એરિયા હોવો વધુ સારું છે.
- 2) તેમની સુસંગતતા મુજબ શેલ્ફમાં ગોઠવવાની જરૂર છે કારણ કે અસમર્થ રસાયણો આગને પ્રારંભ કરી શકે છે અથવા તીવ્ર બનાવી શકે છે.
- 3) તેઓ કરતાં વધુ છાજલીઓ પર મૂકવામાં આવવી જોઈએ નહીં 1.5 ગ્રાઉન્ડ લેવલથી એમ.
- 4) ભારે અને મોટી બોટલને નીચા છાજલીઓમાં રાખવાની જરૂર છે અને જવલનકારક રસાયણો સલામતી કેબિનેટમાં રાખવામાં આવશ્યક છે.
- 5) દરેક રાસાયણિક સંગ્રહની નિયુક્ત જગ્યા હોવી જરૂરી છે અને ઉપયોગ કર્યા પછી તેની સંબંધિત જગ્યાએ જ મૂકવી આવશ્યક છે.

- 6) ખાતરી કરો કે કેમિકલ્સ ગરમી અથવા સૂર્યપ્રકાશથી ઢંકાયેલી નથી.
- 7) દરેક રાસાયણિક લેબલ થયેલ હોવું જ જોઈએ.

પ્રાથમિક ટ્રીટમેન્ટ

રાસાયણિક સંપર્ક ગંભીર કિસ્સાઓમાં જીવલેણ સાબિત થઈ શકે છે અને તે માત્ર પ્રશિક્ષિત કર્મચારીઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવશ્યક છે. કટોકટીની ગણતરીના પ્રત્યેક પ્રતિસાદ, અને તેથી, ભોગ બનેલા વ્યક્તિને પ્રાથમિક સહાય આપતી વ્યક્તિની ભૂમિકા મહત્વપૂર્ણ છે. પ્રથમ સહાય આપનાર વ્યક્તિએ નીચે મુજબ કરવું જોઈએ:

- 1) સત્તાવાળાઓ અને કટોકટી સંપર્કોને જાણ કરો.
- 2) અન્ય રાસાયણિક (ઓ) સાથેની ઈજને તટસ્થ કરવાનો પ્રયાસ કરશો નહીં કારણ કે તે વધુ ખરાબ કરી શકે છે.
- 3) બર્નને સ્પર્શ કરશો નહીં, અથવા અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં મલમ લાગુ કરશો નહીં, અથવા ફોલ્લાઓને ફાટશો નહીં; તેણીએ ડોક્ટરની રાહ જોવી પડશે.
- 4) મદદ સુધી પીડિત ઉપર ચેક રાખો.
- 5) ઈજને કારણે રાસાયણિક નામને નોંધો.

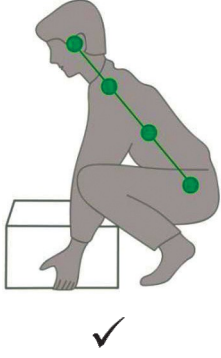
પોસ્ટર, પ્રશિક્ષણ અને વહન

ગ્રાહકોને સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે એક સ્ટાઈલિશને ક્લાકો સુધી ઊભા રહેવાની જરૂર છે. તેણી / તેણીની મુદ્રા તેના / તેણીની સંપૂર્ણ આરોગ્યને અસર કરે છે. અયોગ્ય મુદ્રા હાડકા અને સ્નાયુઓથી સંબંધિત વિકારો તરફ દોરી શકે છે. ઉન્નત શસ્ત્રો મસ્ક્યુલો-હાડપિંજરની વિકૃતિઓ તરફ દોરી શકે છે, જે ગરદન અને ખભાને અસર કરે છે, જ્યારે લાંબા સમય સુધી નમવું અને સ્થાયી થવું એ બેકબોન અને અન્ય શરીરના ભાગોને અસર કરી શકે છે. આગામી એક કેવી રીતે એક લિક્વિડ અને સ્ટોક વહન કરે છે. અચાનક અને ભારે પ્રશિક્ષણ સ્નાયુ ખેંચાણ અને અસ્થિબંધન ભંગાણ તરફ દોરી શકે છે. તેથી, હંમેશાં કામ કરતી વખતે એકને તેના / તેણીની સ્થિતિ સાથે સાવચેત રહેવાની જરૂર છે.

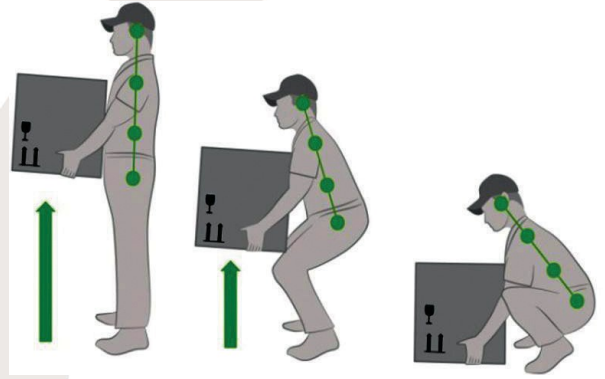
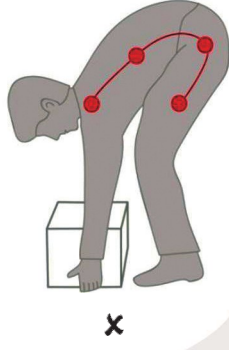
મુદ્રા સંબંધિત સમસ્યાઓ ટાળવા માટે પદ્ધતિઓ

- લાંબા સમય સુધી શરીરના કોઈ ચોક્કસ ભાગને તાણ ન કરો.
- શરીરને સેવાઓ વચ્ચે ખસેડો અને ખેંચો અને દર અડધા કલાક પછી.
- વિવિધ પ્રકારની સેવાઓ અથવા પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરીને તમારા શરીરના મુદ્રામાં ફેરફાર કરો.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

આકૃતિ 1.32: વજન ઉઠાવીને સાચું અને ખોટું વલણ

આકૃતિ 1.33: વજન વધારતી વખતે આ પગલાં અનુસરો

- સેવા આપવાના સમયે બેસીને, ખુરશીને જમણી ઊંચાઈ પર રાખવું મહત્વપૂર્ણ છે.
- શરીરને યોગ્ય અને લવચીક રાખવા માટે વ્યાયામ.

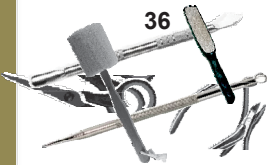
ભાર ઉઠાવતા અને વહન કરતી વખતે અપનાવવાનાં પગલાં

- ભારે અને મોટા લોડ લાવવામાં મદદ મેળવો.
- ઘૂંટણ પર બેસીને, બેસવા માટે બંને હાથનો ઉપયોગ કરો, પગ લેવા માટે પગનો ઉપયોગ કરો, તેને ઘૂંટણ અને છાતી (આકૃતિ . 1.33) વચ્ચે રાખો અને કમર પર ન બોલતા સીધો ઊભા રહો.
- જ્યારે દેવાનો, પગ અને પગ ખસેડો, કમર પર વળી ટાળવા.
- લોડને ઉઠાવીને જ્યારે તે મજબૂત હોય ત્યારે હંમેશા પગ અને નિતંબ સ્નાયુઓનો ઉપયોગ કરો. લોઅર બેક સ્નાયુઓ નબળા છે, તેથી તેમને તાણ ટાળો.
- ઈજાના જોખમને ઘટાડે છે તેમ લોડ લોડ કરવા માટે હેન્ડ ટ્રક અથવા ફોર્કલિફ્ટ્સ જેવા સાધનોનો ઉપયોગ કરો.

કાર્યસ્થળ પર જોખમો

અમે પહેલાથી જ વિભાગ (આકૃતિ . 1.34) માં કાર્યસ્થળ પર પહોંચી શકે તેવા વિવિધ જોખમો વિશે પહેલાથી જ અભ્યાસ કર્યો છે. આ જોખમો સાથે સંકળાયેલા જોખમો નીચે પ્રમાણે છે:

- ફ્લોર પર વાયર પર tripping
- રસ્તામાં અને વસ્તુઓમાં ઘટાડો અને ઘાયલ થવું અથવા ઈજા પહોંચાડવી
- છૂટક અથવા ભરાયેલા કેબલ્સને લીધે ઈલેક્ટ્રિક આઘાત અથવા આગ

- ફ્લોર પર ભરાયેલી પાણી અથવા અન્ય પ્રવાહી પર સ્લિપિંગ
- પકડો એ ચેપ unsterilised સાધનો માંથી
- સળિયા અને ગરમ પાણીની ગરમીથી બર્ન કરે છે

પાર્લર સ્વચ્છતા

સલૂનમાં સ્વચ્છતા જાળવવા માટે સહાયક બ્યુટી ચિકિત્સકની ભૂમિકા ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તે તેની છબીને બનાવી કરી શકે છે. સલૂનમાં સ્વચ્છતા કેવી રીતે સાફ કરવી અને જાળવી રાખવું તે વિશે તેણે સાવચેત રહેવું જોઈએ. કાળજી લેવાની જરૂર છે તેવા કેટલાક મહત્વપૂર્ણ ક્ષેત્રો નીચે જણાવેલ છે.

હાથ ધુઓ

કોઈપણ ટ્રીટમેન્ટ કરવા પહેલાં હાથ ધોવા (આકૃતિ . 1.35). ઘણા લોકો અને વસ્તુઓ સાથે સંપર્કમાં આવે છે, જેમ કે ગ્રાહકો સાથે હાથ ધરવા, ક્લ્યાન્ટને સેવાઓ પૂરી પાડવી, ટ્રીટમેન્ટ કરવા માટે વિવિધ ઉત્પાદનોનો ઉપયોગ કરવો, વપરાયેલી ટુવાલો અને ટૂલ્સ વગેરેને સ્પર્શ કરવો વગેરે. તે મહત્વનું છે કે ટ્રીટમેન્ટ હાથ ધરવા પહેલાં અને પછી હાથ ધોવા અથવા એન્ટિ બેક્ટેરિયલ સાબુ સાથે હાથ ધોવા. હાથ સાફ કરવા માટે કોઈ પણ સેનિટાઇઝરનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

આકૃતિ ૨1.34: કાર્યસ્થળ પરના જોખમો

કામ સપાટી

કામની સપાટીમાં ટ્રીટમેન્ટ ક્ષેત્ર, ડેસ્ક, ચશ્મા, મિરર્સ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. કોઈપણ પ્રકારના ચેપ (આકૃતિ . 1.36) રોકવા માટે ઉપયોગ કરતા પહેલા તેઓ સ્વચ્છ અને જંતુનાશક છે તેની ખાતરી કરો. સપાટીને આવરી લેવા માટે સ્વચ્છ શીટ્સનો ઉપયોગ કરો.

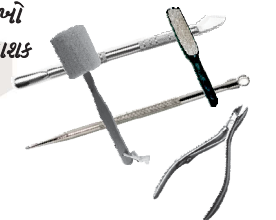
આકૃતિ ૨1.35: ટ્રીટમેન્ટ પહેલાં અને પછી હાથ ધોવા

ચેર અને કૂચ

ચેર અને કૂચ દરરોજ (આકૃતિ ૨ 1.37) સાફ કરવી આવશ્યક છે. કૂચ અને ખુરશીઓ સામાન્ય રીતે સામગ્રીમાંથી બનાવવામાં આવે છે, જેમ કે પોલીવિનાઇલ ક્લોરાઇડ (પીવીસી), જેને પોલીવિનાઇલ અથવા વિનાઇલ પણ કહેવાય છે. તે સાફ કરવા માટે સરળ છે પરંતુ તેમાં ઈથેનોલ સમાવતી નથી

આકૃતિ 1.36: વર્ક સપાટી સખો સ્વચ્છ અને જંતુનાશક

આકૃતિ ૨૧.૩૭: ખુરશીઓ રાખો અને ફૂંચ સાફ

જંતુનાશકો જેમ તેઓ સામગ્રી સાથે પ્રતિક્રિયા આપે છે, તે બરડ બનાવે છે. તીવ્રતાને કારણે દેખાય છે તે કેક માઈક્રોબ સંચયમાં પરિણમે છે.

સાધનો અને સાધનો

ક્વાયન્ટ માટે ઉપયોગ કરતા પહેલા તમામ સાધનો અને સાધનો સાફ અને જંતુનાશક હોવું આવશ્યક છે. સાધનો સાફ કરતા પહેલા ઉત્પાદકની સૂચનાઓ વાંચો.

ફ્લોર

ફ્લોર નિયમિતપણે સાફ કરવું આવશ્યક છે. સારી ગુણવત્તાની ફ્લોર જંતુનાશક મહત્વપૂર્ણ છે. ખાતરી કરો કે ફ્લોર પર કંઈપણ સ્પિલ્સ અથવા ડ્રોપ્સ નહીં. જો કંઈક ફ્લોર પર ફેલાય છે, તો તરત જ તેને સાફ કરો.

વ્યક્તિગત સુરક્ષા સાધન (પી.પી.ઈ.)

સલૂન સ્ટાફની સલામતી માટે પી.પી.ઈ. મહત્વનું છે કારણ કે તે તેમના કપડાને સ્ટેનથી અને માખણથી સુરક્ષિત રાખે છે. તે તેમને વિવિધ રસાયણોથી પણ રક્ષણ આપે છે, જે હાનિકારક હોઈ શકે છે, અને ઈજાઓ અથવા ચેપનું કારણ બને છે. તેમાં નીચેના શામેલ છે:

Apron

તે કપડાંને સ્ટેનથી સુરક્ષિત કરે છે અને ઈજાના જોખમને ઘટાડે છે.

મોજા

તે રક્ષણ આપે છે હાથ માંથી મેળવવામાં દુષિત અને ચેપ મોહક.

હેડ કવર

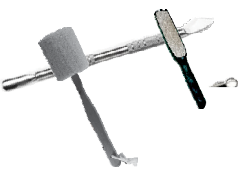
તે વાળને કોઈપણ ઉત્પાદન અથવા રાસાયણિક સંપર્કમાં આવતા અટકાવે છે અને ટ્રીટમેન્ટ પૂરી પાડવા દરમિયાન અવરોધ ઊભો કરે છે.

શૂઝ

તે કામદારોના પગને સ્પિલ્સ અથવા તૂટી વસ્તુઓથી સુરક્ષિત કરે છે.

મહોરું

તે કોસ ચેપ અને રાસાયણિક ધુમાડા અને વાયુઓના શ્વાસને અટકાવે

Practical Exercise

નોંધો

પ્રવૃત્તિ 1

જરૂરી સામગ્રી: નિલ

કાર્યવાહી

નીચેના કાર્યો કરો:

- 1) વિવિધ સુંદરતા અને વેલનેસ સેવા પ્રદાતાઓને ઓળખો અને પસંદ કરો.
- 2) બ્યુટી સલૂન પર પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ તૈયાર કરો. તેમાં નીચેના મુદ્દા શામેલ હોવા જોઈએ:
 - સેવા પૂરી પાડવામાં આવી રહી છે
 - ઉપલબ્ધ સાધનો
 - માનવશક્તિ ઉપલબ્ધ છે

પ્રવૃત્તિ 2

જરૂરી સામગ્રી: નિલ

કાર્યવાહી

નીચેના કાર્યો કરો:

- 1) બ્યુટી ઉપચારમાં આપવામાં આવતી વિવિધ સેવાઓની ચિત્રો લાવો.
- 2) તેમને વર્ગ સાથે શેર કરો અને ચિત્રોમાં આપેલી સેવાઓને ઓળખો.

પ્રવૃત્તિ 3

સામગ્રી આવશ્યક: પૂર્ણ સુંદરતા પાલર સેટ અપ

કાર્યવાહી

નીચેના કાર્યો કરો:

- 1) વર્ક ટ્રીટમેંટ ક્ષેત્ર તૈયાર કરો અને જાળવો.
- 2) ક્લાયન્ટના રેકોર્ડ કાર્ડ યોગ્ય રીતે ભરો.
- 3) ટ્રીટમેંટ માટે ક્લાઈન્ટ તૈયાર કરો.
- 4) સાધનો અને સાધનોને જંતુમુક્ત અને જંતુરહિત કરો.
- 5) કચરાને અલગ અને નિકાલ કરો.
- 6) સુરક્ષિત ઉત્પાદનો પર સ્ટોર ઉત્પાદનો, સાધનો અને સાધનો.

પ્રવૃત્તિ 4

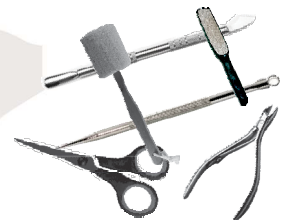
સામગ્રી જરૂરી: લેબલ્સ સાથે વિવિધ સુંદરતા ઉત્પાદનો

કાર્યવાહી

નીચેના કાર્યો કરો:

- 1) સુંદરતા ઉત્પાદનોના લેબલ્સ પરની માહિતી વાંચો.
- 2) વિવિધ સુંદરતા ઉપચારના વિરોધી સક્રિયોને ઓળખો.

બ્યુટી એન્ડ વેલનેસ ઈન્ડસ્ટ્રી, અને સુંદર ઉપચાર

નોંધો

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. ક્લાસ અ ફાયરમાં કમ્બસ્ટિબલ્સનો સમાવેશ થાય છે .
a) લાકડું
b) પેઈન્ટ
c) ગેસોલિન
d) તેલ
2. ડબ્બામાં પાણીનો અગ્નિશામક ઉપયોગ થાય છે આગ.
a) વર્ગ એ
b) વર્ગ બી
c) વર્ગ સી
d) વર્ગ ઈ
3. કાર્યસ્થળ પર આગના કિસ્સામાં લોકોને જે કરવું તે પ્રથમ વસ્તુ છે .
a) એકબીજા પર પોકાર
b) બહાર નીકળવા માટે લિફ્ટનો ઉપયોગ કરો
c) શાંત રહો અને લોકોને ચેતવણી આપો
d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
4. વ્યક્તિગત સુરક્ષા સાધન શામેલ નથી .
a) મોજા
b) સામાન્ય કપડાં
c) વાળ કેપ
d) એપ્રોન

સ્તંભોને મેચ કરો

A	B
1. સુકા કેમિકલ	એ) આંખ, ચામડી અને ગળામાં બળતરા તરફ દોરી જાય છે
2. સ્વચ્છ એજન્ટ	બી) હાથ દૂષિત થવાથી રક્ષણ આપે છે
3. ટોલ્યુએન	સી) ક્લાસ એ, બી અને સી ફાયર્સને બહાર કાઢે છે
4. મેથાઈલ મેથાક્રાયલેટ	ડી) હોલોકાર્બન એજન્ટો ધરાવે છે
5. એસીટોન	ઈ) કૃત્રિમ નખ
6. મોજા	એફ) નેઈલ પોલીશ અને હેર ડાયમાં હાજર

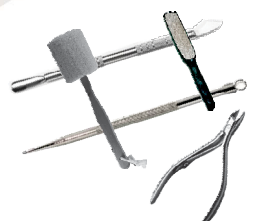

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- કટોકટી માટે તૈયાર
- જોખમોને ઓળખો અને કાર્યસ્થળે જોખમોનું મૂલ્યાંકન કરો
- સાધનો અને સાધનોને જંતુમુક્ત અને જંતુરહિત કરો
- અલગ અલગ અને કચરો નિકાલ

નોંધો

D8Y8J6

Unit

2

Manicure, Pedicure હાથ તથા પગની સાજસમાન, પેડિક્યોર અને

મહેન્દી

રજૂઆત

બ્યુટી પાર્લર્સ દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવેલી બે સૌથી સામાન્ય સેવાઓ 'મેનીક્યોર' અને 'પેડિક્યોર' છે. સહાયક બ્યુટી ઉપચારક આ બે સેવાઓ પ્રદાન કરવામાં કુશળ હોવાનું અપેક્ષિત છે. મેનીક્યોર એ એક ઉપચાર છે જે નખ અને હાથના દેખાવને સુધારે છે અને તેમને નરમ કરે છે, જ્યારે પેડિક્યોર ની પગ પર સમાન અસર થાય છે. હાથ તથા પગની સ્નાયુઓ અને ચામડીને મેનીક્યુઅર અને પેડિક્યોર આરામ કરે છે, તેથી હાથ અને પગના શરીરરચના વિશે કેટલીક મૂળભૂત બાબતો સમજવી મહત્વપૂર્ણ છે.

બ્યુટી ચિકિત્સક, ખાસ કરીને, નીચેના વિશે જાણવું આવશ્યક છે:

• સ્થનાત્મક માળખું, કાર્યો અને નખની લાક્ષણિકતાઓ, અને ખીલી વૃદ્ધિની પ્રક્રિયા. ખીલી ની માળખું સમાવેશ થાય છે:

- ખીલી રુટ મેટ્રિક્સ
- મેન્ટલ
- પ્લેટ
- દિવાલ
- ખીલ
- પથારી
- લુનુલા
- મક્ત ધાર
- હાયપોનીચિયમ
- છંટકાવ

- ત્વચા અને તેના કાર્યોની રચનાત્મક રચના. ત્વચાના માળખામાં સામેલ છે:
 - એપિડર્મિસની સ્તરો - ત્વચ અને સબક્યુટેનીયસ સ્તર
 - વાળ ફોલિકલ, વાળ શાફ્ટ, સેબેસિયસ ગ્રંથિ, આર્કેક્ટર પિલી સ્નાયુ, પરસેવો ગ્રંથિ અને સંવેદી ચેતા અંત
- નીચલા પગ અને પગમાં હાડકાના નામ અને સ્થાન
- કાંડા, હાથ, આંગળીઓ અને હાથમાં હાડકાના નામ અને સ્થાન
- નીચલા પગ, પગ, હાથ અને હથિયારોમાં લસિકા વાહિનીઓનું માળખું અને કાર્યો
- નીચલા પગ, પગ, હાથ અને હાથમાં ધમની અને નસોની સ્થિતિ
- નીચલા પગ, પગ, હાથ અને હાથમાં સ્નાયુઓનું સ્થાન
- ખીલ રોગો અને વિકૃતિઓ
- ઉપચારની શરતો અને વિરોધી સંકેતો ઓળખવા, દ્રશ્યને નિયંત્રિત કરવા અથવા અટકાવવા માટે દ્રશ્ય અથવા મેન્યુઅલ પરીક્ષા દ્વારા ખીલી અને ત્વચા વિશ્લેષણ

સેસિઓન 1: નાઈએલની એન્ટોમી, એચ એન્ડ અને ફુટ

એનાટોમી એ શરીરની માળખું અને તેમાંથી બનાવેલી સામગ્રી એટલે કે હાડકાં, સ્નાયુઓ અને ચામડીનો અભ્યાસ છે. કેટલાક ટૂલ્સ અને સાધનો ખાસ કરીને ખીલી અને બ્યુટી ઉદ્યોગના કર્મચારીઓ માટે મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તેઓ સેવાઓ અને ટ્રીટમેન્ટ જેવી કે મસાજ વગેરે માટે આ પર કામ કરે છે.

માનવ શરીરમાં વિવિધ અંગોની વ્યવસ્થાઓ હોય છે, જેમ કે રુધિરાભિસરણ, પાચક, શ્વસન, વિસર્જન, નર્વસ અને અંતઃસ્ત્રાવી. વ્યક્તિના સ્વાસ્થ્ય અને વેલનેસ માટે આ અવયવોનો સહિયારી કાર્યો મહત્વપૂર્ણ છે. બ્યુટી ચિકિત્સા મસાજ અને નિસર્ગોપચારની પ્રક્રિયાઓ અથવા અન્ય વૈકલ્પિક ચિકિત્સા દ્વારા તાણને દૂર કરવામાં મદદ કરે છે, જે સ્નાયુઓને આરામ આપે છે. તેથી, હાથ, પગ, હાથ અને પગની શરીરરચના વિશે જાણવું મહત્વપૂર્ણ છે. માનવ શરીરની મુખ્ય પદ્ધતિઓ છે - શ્વસન, શિશુ, ધમની, સ્નાયુઓ, પાચન, હાડપિંજર, નર્વસ, લિમ્ફેટિક, એન્ડ્રોક્રિન, યુરોજેનિટીલ અને ઈન્ટેગ્યુમેન્ટરી (આકૃતિ . 2.1). એનાટોમીનું જ્ઞાન પણ રોગો, ચેપ અને કોન્ટ્રેક્ટ-સંકેતોની ઓળખમાં મદદ કરે છે.

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંટી

નોંધો

શ્વસન

શુક્ર

આર્ટરિયલ

સ્નાયુબદ્ધ

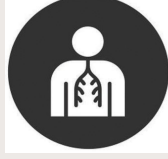
પાચન

સ્કેલેટલ

નર્વસ

લસિકા

એન્ડ્રોજિન

Urogenital

સંકલન

સ્કેલેટ સિસ્ટમ

તેનું મુખ્ય કાર્ય આંતરિક અંગોને સુરક્ષિત કરવું છે. ઉદાહરણ તરીકે, પાંસળી હૃદય અને ફેફસાંનું રક્ષણ કરે છે, ખોપડી મગજને સુરક્ષિત કરે છે, કરોડરજ્જુના સ્તંભ કરોડના રક્ષણ આપે છે, અને બીજું. હાડપિંજર સ્નાયુબદ્ધ પ્રણાલી સાથે કામ કરે છે, જે શરીર પર ચળવળ અને નિયંત્રણ પ્રદાન કરે છે. સ્નાયુઓ હાડકાંથી જોડાયેલા છે અને તેઓ સામગ્રીઓ અને હલનચલન માટે સામૂહિક રીતે જવાબદાર છે. હાડપિંજર સિસ્ટમ નીચેનામાંથી બનેલી છે:

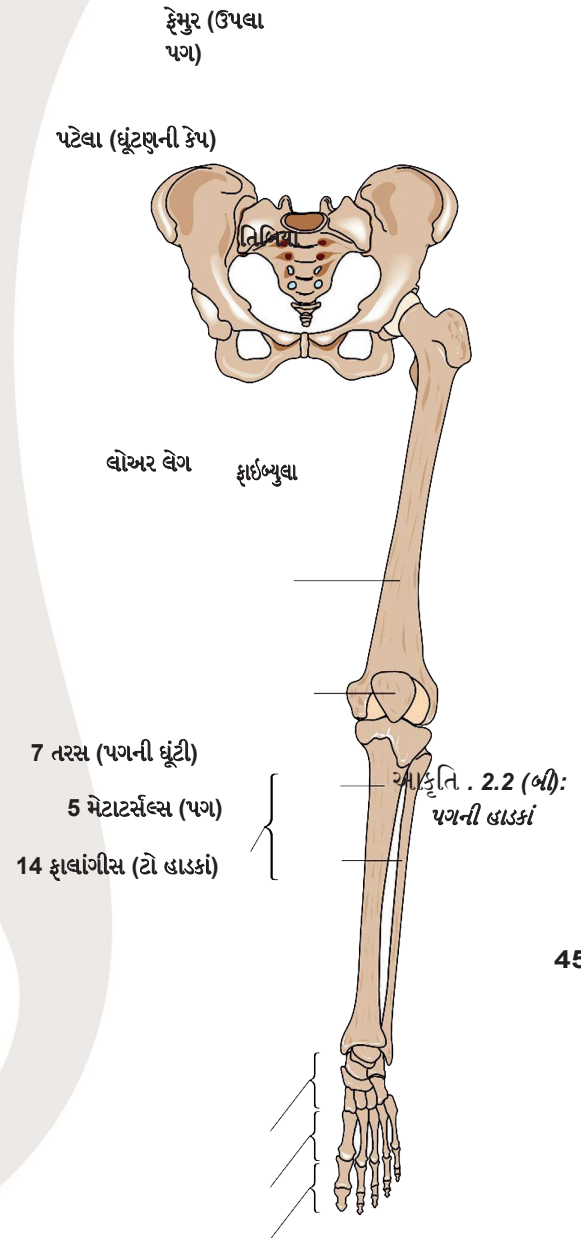
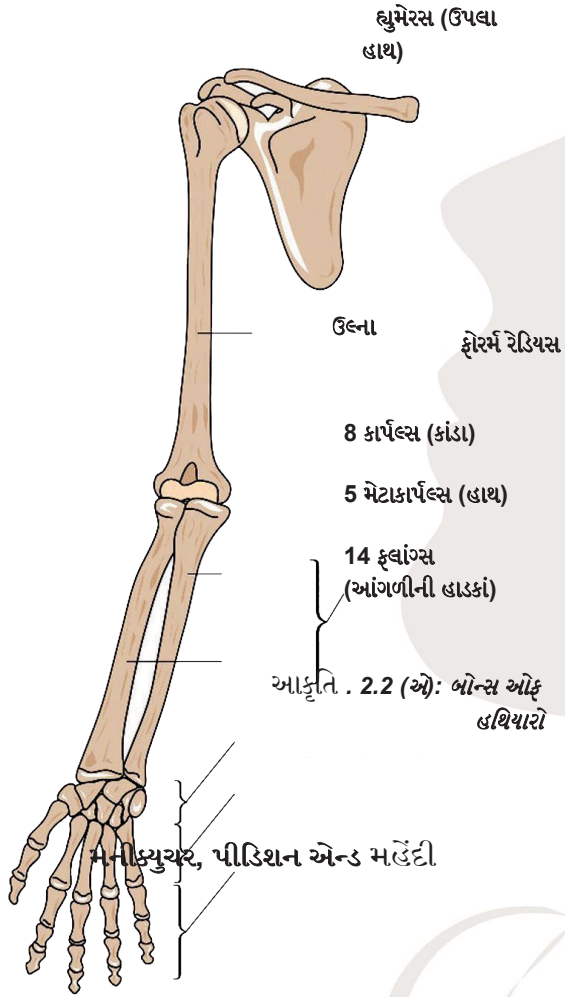
- 1) હાડકા: આ માનવ હાડપિંજરનું માળખું બનાવે છે.
- 2) અસ્થિ મજ્જા: આ હાડકામાં સ્થિત લવચીક પેશીઓ છે જ્યાં રક્તકણો ઉત્પન્ન થાય છે.
- 3) સાંધા: બિંદુ કે જેમાં બે અથવા વધુ હાડકાં મળે છે તેને સંયુક્ત કહેવામાં આવે છે. સાંધા ફક્ત હાડકાંને જોડતા નથી પણ આપણા વજનને પણ સહન કરે છે અને અમને વળાંક અને ખસેડવા માટે સક્ષમ કરે છે.
- 4) કાર્ટિલેજ: આ સાંધામાં મળતા જોડાયેલ પેશીઓ છે, જે અન્ય પેશીઓને ટેકો આપે છે જે ફરીથી કાયાકલ્પ કરી શકતા નથી. **Cartilage** રક્ત વાહિનીઓ નથી.
- 5) કંડરા: તે પેશી છે જ્યાં સ્નાયુ અસ્થિ સાથે જોડાય છે.
- 6) અસ્થિબંધન: તે પેશીઓ છે જે બે હાડકાંને જોડે છે.

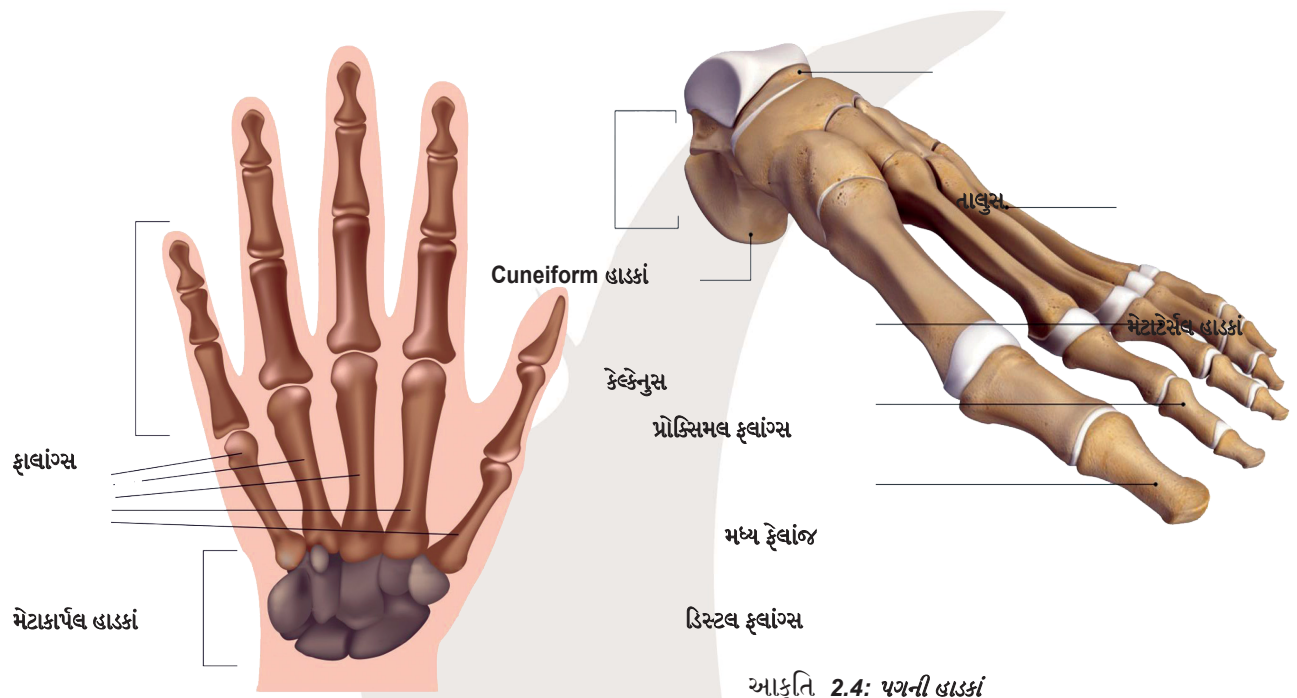
સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

મસાજ નીચે મુજબની રીતે હાડપિંજર સિસ્ટમ સહાય કરે છે:

- મુદ્રા સુધારે છે
- સ્નાયુ ટોન સુધારે છે
- સંયુક્ત કઠોરતા અને પીડા ઘટાડે છે
- સ્નાયુઓની લવચીકતા વધારે છે
- ગતિની શ્રેણી વધારે છે
- બળતરા ઘટાડે છે
- દુઃખ અને થાક સુધારે છે
- સ્નાયુના સ્પામની સંખ્યા અને તીવ્રતા ઘટાડે છે
- શરીર સરિખાણને સરળ બનાવે છે
- ખનિજ રીટેન્શનને સરળ બનાવે છે
- ચુસ્ત સ્નાયુઓ અને tendons આરામ કરે છે

ચાલો હવે નીચે આપેલા આકૃતિઓ [આકૃતિ . 2.2 (એ), 2.2 (બી) અને 2.3] હાડકાંની સારી સમજણ માટે.

આકૃતિ 2.4: પગની હાડકાં

મસ્ક્યુલર સિસ્ટમ

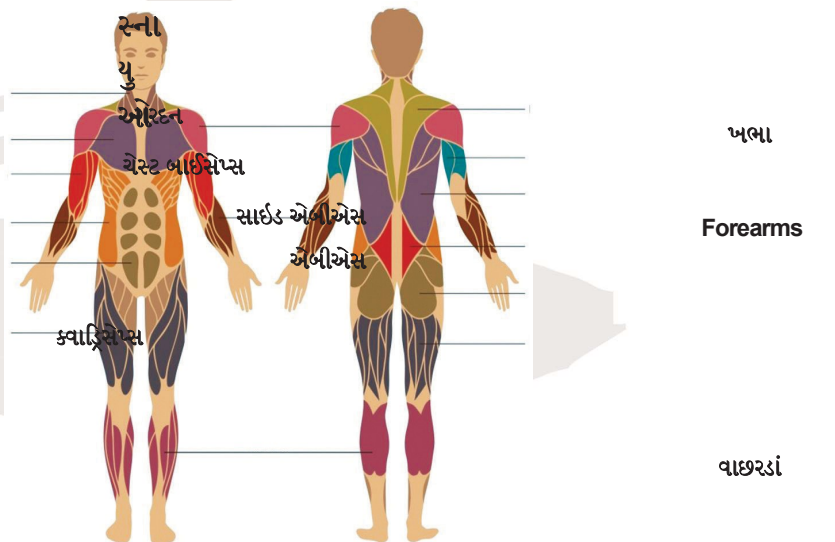
શરીરમાં 650 કરતાં વધારે સ્નાયુઓ છે, જે મજબૂતાઈ, ચળવળ, સંતુલન, સંકોચન, મુદ્રા, સ્થિરતા અને સ્નાયુ ટોન (આકૃતિ . 2.5) આપવા માટે જવાબદાર છે. સ્નાયુઓ મુખ્યત્વે ત્રણ પ્રકારો છે - હાડપિંજર, કાર્ડિયાક અને સરળ. તેઓ ઘૂંટણ અને ખભા જેવા સાંધાઓ માટે સ્થિરતા પ્રદાન કરે છે, કચર કરવા માટે કાર્ય કરે છે અને મુદ્રા અને ગરમી ઉત્પાદન પ્રદાન કરે છે. મસાજ સ્નાયુબદ્ધ પદ્ધતિને નીચેના માર્ગે સહાય કરે છે:

- કનેક્ટિવ પેશીઓ જાડાઈ ઘટાડે છે
- સ્નાયુઓને ટોનિંગ કરવામાં મદદ કરે છે
- સ્નાયુ પેશી ઈજા અથવા immobilisation માંથી રેસાવાળા એડહેસન્સ ઘટાડે છે
- સેલ પ્રવૃત્તિ વધારે છે
- મુદ્રા અને સંતુલન વધારે છે
- ગતિની શ્રેણીમાં વધારો કરે છે
- ચળવળ સરળ બનાવે છે
- લસિકા તંત્રમાં કચરો દૂર કરવામાં મદદ કરે છે
- લવચીકતા વધારે છે
- પીડા ઘટાડે છે
- ઓપરેશન પછીના પુનર્વસનમાં, સર્જરી પછી પુનઃપ્રાપ્તિની અવધિમાં મદદ કરે છે

સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

- આરામ આપે છે
- ચહેરાના અવરોધ પ્રકાશિત કરે છે
- રુધિરાભિસરણ તંત્ર ઉત્તેજિત કરે છે
- નર્વસ સિસ્ટમના સંવેદનાત્મક ચેતાકોષોને ઉત્તેજિત કરે છે
- વ્યાયામ દરમિયાન વોર્મર્સ-અપ અથવા વોર્મર્સ-ડાઉન

ઉપરની બાજુ
ટ્રાઈસપ્સ મિડલ બેક

ખીલી ની માળખું

પા
છા
ની

ચ
લા
ગ્લુ

ટ્રસ
હેમ્સ્ટરિંગ

આકૃતિ ૨૨. 5: શરીરમાં સ્નાયુઓ

ગ્રાહકોને વ્યવસાયિક મૅનિકેર અને પેડિક્યોર સેવાઓ પ્રદાન કરવા માટે, નખની રચના અને કાર્યો વિશે જાણવાની જરૂર છે. સહાયક બ્યુટી ચિકિત્સક જ્યારે ક્લાઈન્ટો પર કામ કરવા માટે સલામત છે અને ત્વચારોગવિજ્ઞાનીને જોવાની જરૂર હોય ત્યારે તે નક્કી કરી શકે છે.

નખ એક વ્યક્તિના આરોગ્ય વિશે ઘણું કહે છે. તંદુરસ્ત નખ સરળ, ચળકતા અને અર્ધપારદર્શક ગુલાબી હોય છે. કોઈ વ્યક્તિમાં પ્રણાલીગત સમસ્યાઓ નખમાં ખીલ વિકાર અથવા નબળી ખીલી વૃદ્ધિ તરીકે દેખાઈ શકે છે.

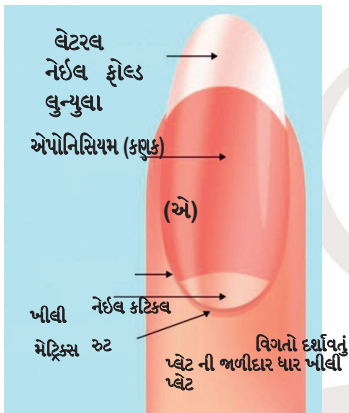
નખ એક પ્રોટીનથી બનાવવામાં આવે છે જેને 'કેરેટિન' કહેવાય છે. નખનો ઉદ્દેશ આંગળીઓ અને અંગૂઠાના અંતને સુરક્ષિત કરવા અને નાની વસ્તુઓને સમજવામાં મદદ કરે છે. પુખ્ત **fingernails** એક મહિના સરેરાશ 1/8 ઇંચ પર વધે છે, જ્યારે, **toenails** ધીમી વૃદ્ધિ પેટર્ન છે. સામાન્ય રીતે, સંપૂર્ણ ખીલી વધવા માટે 4-6 મહિના લે છે. શિયાળો કરતાં ઉનાળા દરમિયાન નખનો વિકાસ વધુ ઝડપી છે. ખીલી વૃદ્ધિ મધ્યમ આંગળી ઉપર સૌથી ઝડપી અને અંગૂઠા પર સૌથી ધીમી છે.

ખીલ છ ભાગોમાં વહેંચાયેલો છે - રુટ, નેઈલ બેડ, નેઈલ પ્લેટ, એપોનીચિયમ (કટિકલ), પેરોનિકિચિયમ અને હાયપોનીચિયમ [આકૃતિ . 2.6 (એ અને બી)]. દરેક ભાગમાં વિશિષ્ટ કાર્ય હોય છે, અને જો વિક્ષેપ પડે છે, તો તે અસામાન્ય દેખાય છે.

મનીક્યુર, પીડિશન એન્ડ મહેંટી

ખીલી મુક્ત ધાર

નેઈલ શરીર

હાયપોનીચિયમ

Nail bed

ફલેનક્સ (આંગળીના હાડકાં)

(બી)

આકૃતિ . 2.6 (અને બી): માળખું નેઈલ

ખીલી વૃદ્ધિ અને માળખું

ખીલી વૃદ્ધિ

નખ સમગ્ર જીવનમાં વૃદ્ધિ પામે છે પરંતુ તેમની વૃદ્ધિ વય અને નબળી રક્ત પરિભ્રમણ સાથે ધીમી પડી જાય છે. દર મહિને 3 મીમીના દરે ટિંગેન કરતાં ફિંગર્નલ ઝડપથી વધે છે. રુટમાંથી મુક્ત ધાર સુધી ખીલવા માટે 4-6 મહિનાનો સમય લાગે છે. **Toenails** દર મહિને આશરે 1 મિમી વધે છે અને સંપૂર્ણપણે બદલી શકાય 12-18 મહિના લે છે.

નેઈલ રુટ

આંગળીના મૂળનો મૂળ 'જંતુનાશક' તરીકે પણ ઓળખાય છે

મેટ્રિક્સ'. તે **fingernail** પાછળ ત્વચા નીચે આવેલું છે

અને આંગળીમાં કેટલાક મિલિમીટર વિસ્તરે છે. રુટ મોટાભાગના ખીલી અને ખીલાના પલંગનું ઉત્પાદન કરે છે. ખીલીના આ ભાગમાં મેલાનોસાયટ્સ અથવા મેલેનિન ઉત્પાદન કરતી કોશિકાઓ શામેલ હોતી નથી. જંતુનાશક મેટ્રિક્સનો ધાર એક સફેદ, અર્ધચંદ્રાકાર આકારનું માળખું છે જેને 'લુન્યુલા' કહેવાય છે.

[આકૃતિ . 2.6 (એ અને બી)].

નેઈલ બેડ

નેઈલ બેડ 'સ્ટેરાઈલ મેટ્રિક્સ' નામની નેઈલ મેટ્રિક્સનો એક ભાગ છે. તે જંતુનાશક મેટ્રિક્સ અથવા લુન્યુલાના હાયપોનીચિયમના કિનારે વિસ્તરે છે. ખીલના પથારીમાં રક્ત વાહિનીઓ, ચેતા અને મેલ્લાનોસાયટ્સ અથવા મેલેનિન ઉત્પાદન કરતી કોશિકાઓ હોય છે. જેમ જેમ ખીલ મૂળ દ્વારા બનાવવામાં આવે છે, તે ખીલના પટ્ટા સાથે નીચે વહે છે, જે ખીલની નીચે સપાટી પર 'કેરેટ' ઉભરે છે જે તેને ઘાટા બનાવે છે [આકૃતિ . 2.6 (એ અને બી)].

નેઈલ પ્લેટ

નેઈલ પ્લેટ વાસ્તવિક **finger nail** છે અને બનાવવામાં આવે છે અર્ધપારદર્શક કેરાટિન. ગુલાબી દેખાવ

ખીલીની પ્લેટની નીચે ખીલની રક્ત વાહિનીઓ આવે છે. સપાટીની નીચેની બાજુએ ખીલીની લંબાઈ સાથે ખીલ છે જે ખીલના પટ્ટાને એન્કર કરવા માટે મદદ કરે છે [આકૃતિ . 2.6 (એ અને બી)].

એપોનીચિયમ અથવા છીપ

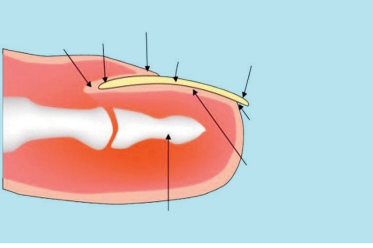
આ **finger nail** ની છંટકાવ પણ 'એપોનીચિયમ' કહેવામાં આવે છે. તે આંગળીની ચામડી અને ખીલી પ્લેટ વચ્ચે સ્થિત છે, આ માળખાને એક સાથે જોડે છે અને વોટરપ્રૂફ અવરોધ (આકૃતિ . 2.7) પૂરો પાડે છે.

સહાયક બીઅટી થાસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

ડિસ્ટલ (ફી) એન્જ નેઈલ

બોડી

વેટરલ નેઈલ ફોલ્ડ

આકૃતિ ૨.૨.૭: નેઈલના ભાગો

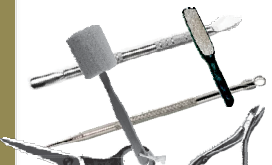
વેટરલ

નેઈલ ગણો

કટકલ

પ્રોક્સિમેલ

નેઈલ ફોલ્ડ

પેરિઓનિચિયમ

પેરોનસીયમ એ ચામડી છે જે તેની બાજુઓ પર ખીલી પ્લેટને ઓવરલે કરે છે. તેને 'પેરોનીકિયલ ધાર' તરીકે પણ ઓળખાય છે. પેરિઓનિચિયમ એ અટકી નખ, શાહી નખ અને 'પેરોનીચિયા' નામની ચામડીની ચેપ માટેનું સ્થળ છે.

હાયપોનીચિયમ

હાયપોનીચિયમ એ વિગતો દર્શાવતું પ્લેટ અને આંગળીની વચ્ચેનો વિસ્તાર છે. તે નખની મફત કિનારી અને આંગળીઓની ચામડી વચ્ચેનો જંકશન છે, જે વોટરપ્રૂફ અવરોધ પૂરો પાડે છે.

Practica | Exercise

નોંધો

પ્રવૃત્તિ 1

જરૂરી સામગ્રી: નામ અને પગ વગર હાડકાં અને સ્નાયુઓની ચિત્ર

કાર્યવાહી

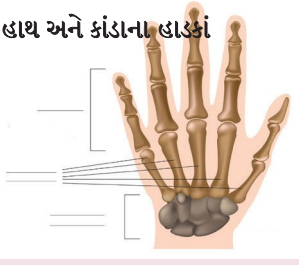
નીચેનું કાર્ય કરો:

ચિત્રમાં હાથ અને પગની મહત્વપૂર્ણ હાડકાં અને સ્નાયુઓને ઓળખો અને નામ આપો અને તમારા પોતાના હાથ અને પગમાં તેમનું સ્થાન દર્શાવો.

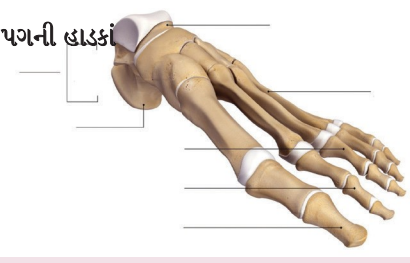
તમારી પ્રગતિ તપાસો

નીચેના આકૃતિઓ લેખલ કરો

1. હાથ અને કાંડાના હાડકાં

2. પગની હાડકાં

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંટી.

નોંધો

3. શરીરના સ્નાયુઓ

4. ખીલી ની માળખું

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

2.

1. **Fingernail** ની છંટકાવ પણ કહેવામાં આવે છે
(a) નેઈલ બેડ (બી) પેરિઓનિચિયમ
(સી) ડાયપોનીચિયમ (ડી) ખીલી રુટ
ખીલી બનેલી છે
(a) કેરેટિન (બી) મેલાનિન
(સી) કેરોટિન (ડી) સિનોવિયા
3. આંગળીની રુટ પણ તરીકે ઓળખાય છે
(a) નેઈલ બેડ (બી) છંટકાવ
(સી) ડાયપોનીચિયમ (ડી) જંતુનાશક મેટ્રિક્સ

ખાલી જગ્યા પૂરો

1. હાડપિંજર સિસ્ટમ હાડકાં, હાડકાના મજ્જા, સાંધા, કોમલાસ્થિ, કંડરા અને કંપોઝથી બનેલી છે
2. એનાટોમી અભ્યાસ છે સ્નાયુઓ અને હાડકાં.
3. નેઈલનો ગુલાબી દેખાવ આમાંથી આવે છે વાહનો.
4. અસ્થિ. તે પેશી છે જ્યાં સ્નાયુ જોડાય છે

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- હથિયારો, પગ, હાથ અને પગના હાડકા અને સ્નાયુઓની રચના અને કાર્યો સમજાવો
- વિગતો દર્શાવતું ની માળખું સમજાવો

સત્ર 2: મેનિક્યોર

Fingernails અને હાથના દેખાવ સુધારવા માટે ટ્રીટમેન્ટ મેનિક્યોર તરીકે ઓળખાય છે, જ્યારે, **toenails**, પગ અને પગ દેખાવ સુધારવા માટે સમાન ઉપચાર પેડિક્યોર તરીકે ઓળખાય છે. આ સત્રમાં, તમે 'મેનિક્યોર' વિશે શીખી શકશો.

મેનિક્યોર સરળ ત્વચા તરીકે સલુન્સમાં લોકપ્રિય સેવા છે, સારી આકારની અને વસ્ત્રોવાળા નખ સારી રીતે સજ્જ દેખાવ (આકૃતિ . 2.8) માટે મહત્વપૂર્ણ છે. નિયમિત બ્યુટી ની ટ્રીટમેન્ટ નાના ખીલના નુકસાનને અટકાવવામાં મદદ કરે છે.

નખ અને આસપાસની ચામડી પર વ્યવસાયિક ધ્યાન ખીલના વિકાસને પ્રોત્સાહન આપે છે, કટિકાઓ પાછળ ધકેલી રાખે છે અને નાની ચામડીની પરિસ્થિતિઓને અટકાવે છે.

કામ વિસ્તાર તૈયાર કરી રહ્યા છે

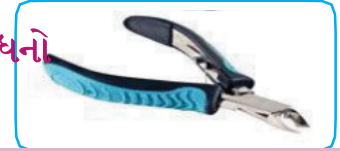
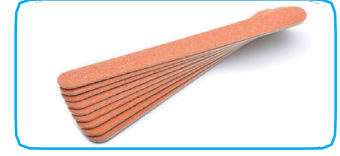
આકૃતિ 2.8: હાથ તથા નખની સાજસંભાળ પ્રક્રિયા

પચાર હાથ ધરવામાં આવે તે ધ્યાનમાં લીધા વિના વ્યાવસાયિક બ્યુટી ચિકિત્સક બનવાની ચાવી છે. ઘણા સલુન્સમાં મેનીક્યોર અને પેડિક્યોર માટે નિયુક્ત કાર્ય ક્ષેત્ર હોય છે. જ્યાં પણ ટ્રીટમેન્ટ હાથ ધરવામાં આવે ત્યાં ખાતરી કરો કે બધી સામગ્રી, સાધનો અને ઉત્પાદનો કાર્યક્ષમ છે.

સ્વચ્છતા

- સ્વચ્છ ટ્રોલીઓ, કામની સપાટી (ઓ) અને સર્જિકલ ભાવના સાથે છાજલીઓ.
- ઉપયોગ કરતા પહેલા કામ સપાટી (ઓ) સાફ અને જંતુનાશક.
- દરેક ક્લાયન્ટ માટે સ્વચ્છ ગરમ ટુવાલ અને બેડરોલનો ઉપયોગ કરો.
- નિકાલજોગ ઉત્પાદનોનો ઉપયોગ કરો.
- કન્ટેનરમાંથી ઉત્પાદનો કાઢવા માટે સ્પાટ્યુલાનો ઉપયોગ કરો.
- ઢાંકણ મૂકતા પહેલા નેઈલ દંતવલ્ક બોટલની ગરદન સાફ કરો.

મનીક્યુચર, પીડિશન એન્ડ મહેંટી

- સ્વચ્છ અને વ્યવસ્થિત કાર્ય ક્ષેત્ર જાળવો.
- ચિકિત્સકને દરેક ટ્રીટમેન્ટ પહેલાં અને પછી સાબુ / હાથ ધોવા સાથે તેના હાથ ધોવા જોઈએ.
- ઉપયોગના પહેલા અને પછીના બધા સાધનોને સ્થગિત કરો અથવા તેમના પ્રકારનાં આધારે તેનો નિકાલ કરો.

મેનીક્યુચર અને પેડિક્યોર માં વપરાતા સાધનો અને સામગ્રી

એમરી બોર્ડ

તેની પાસે બે બાજુઓ છે - નખ દાખલ કરવા માટે એક સરસ બાજુ અને એક સુંદર બાજુ, જેનો ઉપયોગ આકાર અને આકાર માટે કરવામાં આવે છે. એમરી બોર્ડ સાફ કરવું મુશ્કેલ છે, જોકે કેટલાક ઉત્પાદકોએ આ હેતુ માટે વિશેષ ક્લિનર્સ વિકસાવ્યા છે.

ઓરેન્જ સ્ટીક

નારંગી સ્ટીકના બે ખૂણાઓ વિવિધ હેતુઓ ધરાવે છે. નિશ્ચિત બાજુનો ઉપયોગ કટિકલ અથવા બર્ફિંગ ક્રીમને લાગુ કરવા માટે થાય છે. બીજી બાજુ, જ્યારે એક સુતરાઉ વૂલ સાથે લપેટવામાં આવે છે, તેને મક્ત ધાર હેઠળ સાફ કરવા માટે વાપરી શકાય છે, વધારાની દંતવલ્ક દૂર કરો અને છાલને સરળ બનાવે છે.

કટકલ છરી

આનો ઉપયોગ કાપડને પાછો ખેંચી લેવા અને ખીલના વિસ્તારમાંથી મૃત કોષોને દૂર કરવા માટે થાય છે.

કટિકલ નિપર

આ કાપકૂપ આસપાસ હેન્ગનેલ્સ અને મૃત ત્વચા દૂર કરવા માટે વપરાય છે.

નેઈલ કટર

આનો ઉપયોગ નખ કાપવા માટે થાય છે.

Toenail ક્લિપર્સ

આનો ઉપયોગ ફાઈનિંગ કરતા પહેલાં પગના નખ કાપી અને ટૂંકા કરવા માટે થાય છે.

નેઈલ બફર

તે ચામડી ચામડાથી ઢંકાયેલું પેડ છે અને તે હેન્ડલ ધરાવે છે. તેનો ઉપયોગ બર્ફિંગ પેસ્ટ સાથે કરવામાં આવે છે. બર્ફિંગ શીનને નખમાં ઉમેરે છે, મેટ્રિક્સમાં રક્ત પરિભ્રમણ અને વૃદ્ધિ ઉત્તેજિત કરે છે. તે પેડિક્યોર અને મેનીક્યોર, અથવા જ્યારે નખ વાર્નિશ લાગુ કરવામાં આવે ત્યારે ઉપયોગી છે. નેઈલ બફર સાફ કરવા માટે, યોગ્ય સફાઈ ઉકેલ સાથે તેને સાફ કરો.

3-રસ્તો બફર

આનો ઉપયોગ નખને સરળ બનાવવા અને તેના પર લંબચોરસ અને આડી રેખાઓને દૂર કરવા માટે થાય છે. યોગ્ય સફાઈ ઉકેલ સાથે ઉપયોગો વચ્ચે 3-રસ્તો બફર સાફ કરો.

નેઈલ બ્રશ

આનો ઉપયોગ ક્લાઈન્ટો અને બ્યુટી થેરાપિસ્ટની નખ સાફ કરવા માટે થાય છે. બ્રશને ગરમ સાબુવાળા પાણીમાં ધોવો અથવા તેનો ઉપયોગ પહેલા અને પછી રાસાયણિક ઉકેલમાં વંધીકૃત કરો. નેઈલ-ટુ-નેઈલમાંથી ઉપયોગ કરતી વખતે, તેને સ્ટીરિલાઈઝરથી સાફ કરો. ટ્રીટમેન્ટ પૂર્ણ કર્યા પછી, બ્રશને ઠંડુ જંતુનાશક દ્રાવણમાં નિષ્ક્રિય કરો.

બૂફ સ્ટીક

તે સામાન્ય રીતે પ્લાસ્ટિકથી બનાવવામાં આવે છે પરંતુ તે લાકડા પણ હોઈ શકે છે, જે રબરના કટને પાછળથી કાંતવા દબાણ કરે છે. તે એક ઓવરને પર નિર્દેશ કરે છે અને તેને મફત કિનારી હેઠળ સાફ કરવા માટે કપાસ વૂલ સાથે જોડી શકાય છે. નેઈલ-ટુ-નેઈલમાંથી ઉપયોગ કરતી વખતે, તેને સ્ટીરિલાઈઝરથી સાફ કરો. ટ્રીટમેન્ટ પૂર્ણ કર્યા પછી, તેને ઠંડુ વંધીકરણ સોલ્યુશનમાં વંધીકૃત કરો.

હાર્ડ ત્વચા રાસ અથવા ગ્રાટર

પગને ગરમ પાણીમાં ભરાય તે પછી પેડિક્યોરમાં તેનો ઉપયોગ થાય છે. તે હાર્ડ ત્વચા રીમુવરને સાથે ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે. હળવા દબાણવાળા સખત ક્રિયામાં હાર્ડ ત્વચાના ક્ષેત્રો પર તેનો ઉપયોગ કરો. ગરમ સાબુવાળા પાણીમાં ઉપયોગ કર્યા પછી અને ક્યારે નિકાલ પછી હાર્ડ ત્વચા રાસ સાફ કરો. હવે, તેને ઠંડા રાસાયણિક ઉકેલમાં વંધીકૃત કરો.

Pumice પથ્થર તે
પગ માં વપરાય છે.

પેડિક્યોર

થી

દૂર કરો

મૃત

ત્વચા

કોશિકા માંથી
ઓ

કોન્ટ્રા-સક્રિતો

વિરોધાભાસ એ એક કારણ, લક્ષણ અથવા પરિસ્થિતિ છે જે ટ્રીટમેન્ટ ની સંપૂર્ણ અથવા ભાગને સુરક્ષિત રીતે હાથ ધરવામાંથી અટકાવે છે.

વિરોધાભાસની વર્ગીકરણ

- કોન્ટ્રા-સક્રિતો જે ટ્રીટમેન્ટ અટકાવે છે (ટ્રીટમેન્ટ કરી શકતા નથી)
- કોન્ટ્રા-સક્રિતો જે ટ્રીટમેન્ટ ને નિયંત્રિત કરે છે (આસપાસ કાર્ય કરે છે)

કોન્ટ્રા-સક્રિતો જે ટ્રીટમેન્ટ અટકાવે છે

હેમોફિલિયા

તે એક દુર્લભ રક્તસ્રાવ ડિસઓર્ડર છે, જેમાં રક્ત સામાન્ય રીતે ગંઠાયેલું નથી.

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મલ્ટિટી.

નોંધો

સંધિવા

તે શરીરમાં એક અથવા વધુ સાંધાઓની સોજો છે.

ખીલી ખીલી

તે ખીલના પલંગને ઈજા પહોંચાડે છે જે નકામા નખને કારણે થાય છે.

ખીલ ના સોરાથિસિસ

આને બિન ચેપી ડિસઓર્ડર તરીકે વર્ણવી શકાય છે જે ખીલના પથારીના ઊંડા પિટિંગનું કારણ બને છે.

ઓનોકોલિસિસ

ખીલીના મફત ધાર પર આઘાત, જે પથારીમાંથી ખીલીને અલગ કરે છે.

ટિનીગ્યુમ

તે એક રિંગવોર્મ (ફૂગ ચેપ) છે જે ખીલી પર પીળા અથવા સફેદ પેચોનું કારણ બને છે, જે ખીલી પ્લેટની છાલ તરફ દોરી જાય છે.

કોન્ટ્રા-સકિતો જે ટ્રીટમેન્ટ ને પ્રતિબંધિત કરી શકે છે

જોખમોને લીધે સેવામાં પરિવર્તન અથવા ફેરફારની જરૂર પડી શકે છે પરંતુ ટ્રીટમેન્ટ બંધ કરવા માટે તે જરૂરી નથી. આમાં નીચેના શામેલ છે:

ઓનિકોર્લેક્સિસ

તે ખીલીની સૂકી અને ચિત્તાશક્તિ છે જે તેના ઉભા વિભાજનને પરિણમે છે.

લ્યુકોનીચિયા

તે નેઇલને ઈજા તરીકે વર્ણવી શકાય છે જે ખીલી પ્લેટ પર સફેદ ફોલ્લીઓનું કારણ બને છે.

ફ્યુરોઝ

આ ઈજા, વય, ઈજા અથવા આરોગ્ય-વેલનેસને લીધે ખીલીમાં ઉભા છે.

બીઉ રેખાઓ

ખરાબ આરોગ્ય અથવા નબળી ગુણવત્તાની મેનીક્યોર ને લીધે ખીલીમાં આ રેસીઝ છે.

ઓનોકોફંગી

તે ખીલી અને તેની આસપાસની ચામડીની ચામડીને કારણે ખીલીની આસપાસ ખૂબ જ ઓછી મફત ધાર અને દુખવાળી ત્વચા છે.

નેઈલ અલગતા

- આ એક શરત છે, જેમાં ખીલીનો ભાગ આવે છે અથવા ખીલના પલંગથી અલગ થાય છે (સામાન્ય રીતે, માત્ર એક ભાગ જ આવે છે અને સંપૂર્ણ ખીલી નથી). ગંભીર કિસ્સાઓમાં, તે વિગતો દર્શાવતું રંગ બદલે છે, નેઈલ પ્લેટ ઘેરા લીલા અથવા કાળો (આકૃતિ . 2.9) દેવાનો.
- પગમાં, આ યુસ્ત પીંછાવાળા જૂતા, નબળા રક્ત પરિભ્રમણ અને પગ સંભાળની અભાવને કારણે થાય છે.
- જ્યાં સુધી કોઈ કૂગ અથવા બેક્ટેરિયલ ચેપ ન હોય ત્યાં સુધી નખનો ઉપચાર કરવામાં આવે છે. તીવ્ર જુદાં જુદાં કિસ્સામાં, કોઈ ટ્રીટમેન્ટ હાથ ધરવામાં ન આવે.

આકૃતિ ૨.૯: નેઈલ જુદી જુદી

નખ વધારો

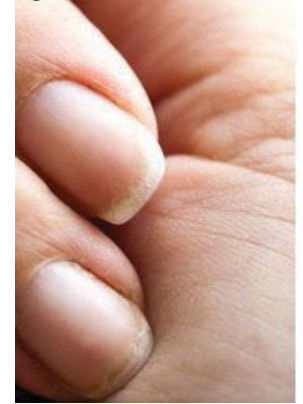
આ ક્યાં તો **finger nails** અથવા **toenails** અસર કરી શકે છે. આ સ્થિતિમાં, ખીલ બાજુઓ પર માંસમાં વધે છે અને ચેપ પેદા કરી શકે છે (આકૃતિ . 2.10). ખૂણાઓ અથવા સખત કટીંગમાં નખની અતિશય ફાઈલિંગ આ સ્થિતિનું કારણ બને છે. જો વિસ્તાર ખુલ્લો છે અથવા ચેપ હાજર છે, તો નખ સેવા પૂરી પાડવી જોઈએ નહીં.

આકૃતિ ૨.૧૦: વધતી જતી નેઈલ

સ્પિલ્ટ અને બરડ નખ

- સ્પિલ્ટ અને બરડ નખ (આકૃતિ . 2.11) સામાન્ય રીતે ડ્રાઈયિંગ એજન્ટોનો ઉપયોગ થાય છે, જેમ કે ક્લોર ડીટર્જન્ટ, ક્લીનર્સ, પેઈન્ટ સ્ટ્રીપર્સ વગેરેમાં મળતા. કેટલીક વખત આંગળી અથવા રોગોને ઈજા પહોંચાડે છે, જેમ કે સંધિવા, પણ નખમાં ભીખ આવે છે.
- હાથ તથા પગમાં ખીલી સહિત હાથ તથા પગની રક્ત પરિભ્રમણ વધે છે. આ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં વધુ પોષક તત્વો અને ઓક્સિજન પૂરા પાડવામાં મદદ કરે છે, જે કોશિકાના પુનર્જીવનમાં મદદ કરે છે અને ધીમે ધીમે પેશીઓને નરમ બનાવે છે.
- સેવાના ભાગ રૂપે, કોઈ ખીલી પ્લેટ અને આસપાસની ચામડીને હાઈડ્રેટ કરવા માટે હાઈડ્રેટિંગ ગરમ તેલ અથવા પેરાફિન **VEKS**નો ઉપયોગ કરી શકે છે.

આકૃતિ . 2.11: બરડ નખ

પીડાદાયક, લાલ અને સોજો નખ ફોલ્ડ (પેરોનીચિયા)

આ ખીલની ફોલ્ડમાં ચેપને લીધે થાય છે, જે ત્વચા અને સોફ્ટ પેશી છે જે નેઈલ (આકૃતિ . 2.12) ની આસપાસ છે.

વિગતો દર્શાવતું શરતો ઓળખ

નબળા નખ

નબળા નખ નરમ છે. તેઓ વિભાજિત થઈ જાય છે અને સરળતાથી છાલ કરી દે છે. જ્યારે તેઓ તૂટી જાય છે, ત્યારે તેઓ ભાંગી પડેલા ધારને ફાડી દે છે અને છોડી દે છે. આ, સામાન્ય રીતે, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ વાનગીઓને સાફ કરે છે અથવા લાંબા સમય સુધી તેના હાથમાં પાણી રાખે છે. નખ પાણીને શોષી લે છે, જેનાથી ખીલી પથારીનો વિસ્તાર થાય છે. જ્યારે પાણી સૂકાઈ જાય છે, ત્યારે નખનો કરાર થાય છે. સતત વિસ્તરણ અને કરાર આખરે નખને નબળી બનાવે છે.

બરડ નખ

બરડ નખ સ્નેપ અને વળાંક મુશ્કેલ છે. તેઓ સરળતાથી કેક કરે છે. નબળી નખની વિરુદ્ધમાં નખમાં ભેજની અભાવ હોવાને કારણે આ પ્રકારની સ્થિતિનું એક સામાન્ય કારણ છે જેમાં ખૂબ ભેજવાળી સામગ્રી હોય છે.

છિદ્ર નખ

છિદ્રિત નખનો ચહેરો **fingernails** માં ઊભી અને આડી રેજસના દેખાવ દ્વારા કરવામાં આવે છે, જે મુખ્યત્વે પોષણની ખામી (આકૃતિ . 2.13) કારણે હોય છે. નખ પર વર્ટિકલ રેખાઓ સામાન્ય છે. આ મોટેભાગે ખૂબ જ ગંભીર હોય છે કારણ કે નખ વૃદ્ધત્વ સાથે વધુ ભેજ જાળવી રાખે છે. આડી રેજસ કોઈ સમસ્યાને સિગ્નલ કરવાની શક્યતા વધારે છે. બીઉની રેખાઓ એ ખીલના પટ્ટામાં ઈન્ડેન્ટેશન્સની લાક્ષણિકતા છે અને તે બિમારીને લીધે ખીલવાળું ખીલનું ચિહ્ન છે.

ઓવરગ્રોન કટિકલ્સ

કટિકા ઝડપથી ગતિમાં ઉગે છે અને તે ખીલના મોટા ભાગને આવરી લે છે, જે તેને બેક્ટેરિયલ ઈન્ફેક્શન, હેન્ગનેલ્સ, સ્પ્લિટ કટિકલ્સ અને અન્ય સમસ્યાઓ તરફ દોરી જાય છે.

હાથ તથા નખની સાજસંભાળ પ્રક્રિયા

મેનીક્યુઅરમાં વિવિધ પ્રક્રિયાઓ છે, જેમ કે નખ દાખલ કરવું, મફત ધાર આકાર આપવી, હાથની મસાજ અને નેઈલ પોલીશની અરજી. મેનીક્યુઅર અને પેડિક્યોર ની મૂળભૂત પ્રક્રિયાઓ સમાન છે. ટ્રીટમેંટ શરૂ કરતા પહેલા, તમારે:

- સુનિશ્ચિત કરો કે ઉપયોગમાં લેવાયેલા ઉપકરણોને સ્ટર્લાઈઝ કરવામાં આવે છે, અને પ્રક્રિયામાં આવશ્યક બધી સામગ્રી અને ઉત્પાદનો સુલભ સ્થળ પર ગોઠવવામાં આવે છે

સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

- સલાહ-સૂચન ફોર્મ ભરો, ગ્રાહક સાથે વિરોધાભાસો માટે તપાસ કરો અને તેમની સાથે તેમની સાથે ચર્ચા કરો કે જે તેમની / તેણીની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરે.
- ઘડિયાળ, બંગડીઓ અને આંગળીના રિંગ્સ સહિત ક્લાયન્ટના તમામ જ્વેલરીને દૂર કરો; આ માત્ર ટ્રીટમેન્ટ ની પ્રક્રિયાને અવરોધે છે પણ તે સેવા આપતી ક્લાઈન્ટ અથવા ચિકિત્સકને ઈજા પહોંચાડી શકે છે; ક્લાઈન્ટને આને સુરક્ષિત જગ્યાએ રાખવા માટે પૂછો

હાથ તથા નખની સાજસંભાળ પગલાંઓ

પગલું 1: પરામર્શ દરમિયાન, ગ્રાહકની જરૂરિયાતોની ચર્ચા કરો અને તેની / તેણીની શરતોને અનુરૂપ થવા માટે સેવાને અનુકૂળ કરો અને તેની / તેણીની અપેક્ષાઓ પૂર્ણ કરો. પસંદ કરેલ ખીલી લંબાઈ અને આકારથી સંમત થાઓ, અને નેઈલ પોલીશના પ્રકારની આવશ્યકતા છે. જો ક્લાઈન્ટ કોઈ વિરોધી સંકેત નથી, ટ્રીટમેન્ટ શરૂ કરો.

પગલું 2: ગ્રાહકને આવશ્યક પ્રકારની મેનિકચર પસંદ કરવા વિનંતી કરો - વાર્નિશ શ્યામ, સાદા, ફોસ્ટેડ અથવા ફ્રેન્ચ. નખ સમાપ્ત કરવાની ભલામણ કરો જે ક્લાયન્ટ માટે યોગ્ય છે અને તેની / તેણીની પસંદગીઓ સાથે મેળ ખાતી હોય. ડાર્ક રંગો નખને ટૂંકા દેખાય છે, તેથી તે ટૂંકા અથવા કથઈ નખ માટે યોગ્ય નથી.

પગલું 3: પહેલા જૂના નેઈલ પેઈન્ટને દૂર કરો. છિદ્ર અને અન્ય સમસ્યાઓ માટે નખ તપાસો. નેઈલ પોલીશને દૂર કર્યા પછી નેઈલ પ્લેટ તેની કુદરતી સ્થિતિમાં તપાસો. કોસ-ચેપને અટકાવવા માટે હાથને સેનિટીઝ કરો અને મેન્યુઅલ કોન્ટ્રેક્ટ ઈન્ડેક્સ તપાસ કરો.

પગલું 4: જો આવશ્યકતા હોય તો, નખને આકાર આપવા અને ક્લાઈન્ટની પસંદગી મુજબ. આ જંતુનાશક કાતર સાથે જ થવું જોઈએ. નેઈલ ક્લિપિંગ્સને ટીશ્યુ પેપરમાં સંગ્રહિત કરવાની અને યોગ્ય રીતે નિકાલ કરવાની જરૂર છે.

પગલું 5: હવે, એમેરી બોર્ડનો ઉપયોગ કરીને નખ ફાઈલ કરો.

પગથિયું 6: તે પછી બીજું કરવું જ જોઈએ. આ નખની મક્ત ધાર સ્તરોને સીલ કરે છે અને પાણીના નુકશાન અને નુકસાનને અટકાવવામાં મદદ કરે છે.

પગલું 7: નારંગીની લાકડીનો ઉપયોગ નકામા બનાવવા માટે કરો, અને પછી, કટિકાઓના આસપાસ એક કણક ક્રીમ લાગુ કરો.

પગલું 8: આસ્તે આસ્તે આંગળીઓનો ઉપયોગ કરીને ક્રીમને મસાજ માલિશ કરો. આ ત્વચાને નરમ કરવામાં મદદ કરશે, કટિકાઓને દૂર કરવામાં સરળ બનાવશે.

(એ)

(બી)

(સી)

(ડી)

(ઈ)

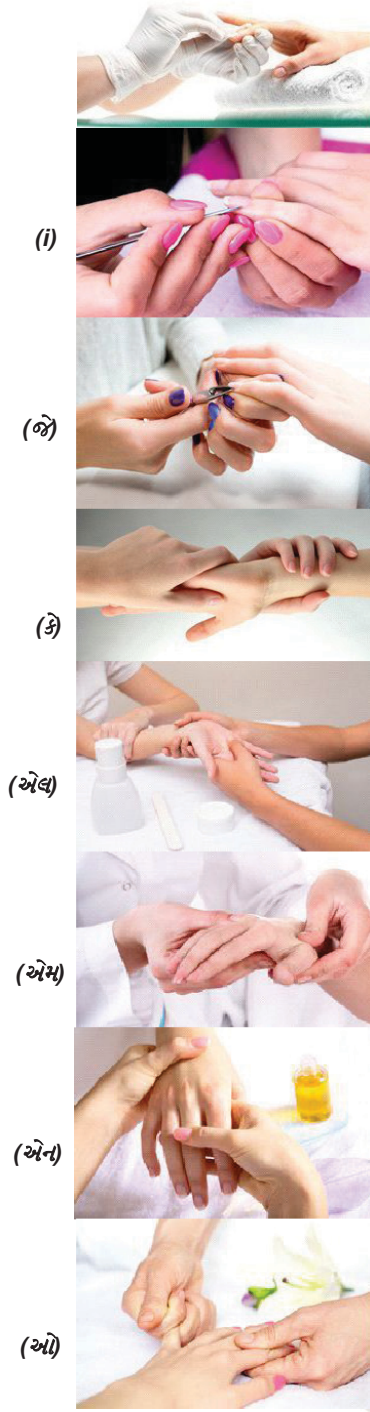

(એ)

(જ)

(i)

(ii)

(iii)

(iv)

(v)

(vi)

(vii)

પગલું 9: ક્લાયન્ટના આરામ માટે બાઉલમાં મૂકવામાં આવતી પાણીની ગરમતાને ચકાસો. હવે, ક્લાયન્ટના હાથને પાણીમાં ભરો. આ કણુક કીમના શોષણમાં મદદ કરશે, જેના પરિણામે ત્વચાની નરમ થઈ જાય છે.

પગલું 10: એક જ સમયે પાણીમાંથી એક હાથ દૂર કરો, સાફ કરો અને તેને સ્વચ્છ ઉપયોગ ન કરેલા ટુવાલનો ઉપયોગ કરો.

પગલું 11: હવે, કટિકલ્સને દૂર કરવા માટે કટિકલ રીમુવર અને કપાસ વૂલ કળનો ઉપયોગ કરો. કટિકલ રીમુવરને તીવ્ર છે, તેથી તેનો ઉપયોગ કરતી વખતે કાળજી લેવાની જરૂર છે. તેનો ઉપયોગ થોડા સમય માટે કરો અને તેને આસપાસની ચામડી પર લાગુ ન કરો.

પગલું 12: વિગતો દર્શાવતું પ્લેટમાંથી વધારાની છાલ દૂર કરો. આ કરવા માટે એક કટિકલ છરીની જરૂર પડી શકે છે. ખીલીની પ્લેટ સપાટ રાખવી જોઈએ અને ભીના થવું જોઈએ, જેથી ત્યાં કોઈ શરૂઆત નથી. કાપડના કાપીને ટાળવા માટે છરી પણ સપાટ રાખવી જોઈએ. કટિકલ નિષ્પર્સનો ઉપયોગ વધારાની કલિકલને ટ્રીમ કરવા માટે થઈ શકે છે. ક્યારે નિકાલ કરવા માટે પેશી કાગળનો ઉપયોગ કરો. ફરીથી બેવલ. આ નખની મફત કિનારીઓને સરળ સમાપ્ત કરશે.

પગલું 13: મસાજ માટે યોગ્ય માધ્યમ પસંદ કરો. પ્રારંભ કરવા માટે, હાથની નબળી હિલચાલ સાથે હાથ મસાજ કરો. કોણીને સીધા જ હાથ અને મસાજને ટેકો આપો.

પગલું 14: કોઈએ ગોળાકાર અંગૂઠોની ફરિયાદો લાગુ પાડવા જોઈએ કારણ કે એપ્લિકેશન ફોરમાર્સના ફ્લેક્સર્સ અને એક્સ્ટેન્સર્સમાં તાણ દૂર કરવામાં સહાય કરે છે.

પગલું 15: હાથની પાછળના ગોળાકાર તકનીકો લાગુ કરો.

પગલું 16: હાથને ટેકો આપો, અને દરેક આંગળી અને અંગૂઠાનું સૌમ્ય ગોળાકાર મેનીપ્યુલેશન્સ આપો. આ **knuckles** માં તણાવ ઘટાડે છે. આંગળી ખેંચી નાખો અથવા વર્તુળોને ખૂબ મોટી બનાવશો નહીં, કારણ કે આ માત્ર બિનઅસરકારક નથી પરંતુ કેટલાક ક્લાયન્ટની પણ ચિંતા કરી શકે છે.

પગલું 17: ક્લાઈન્ટની આંગળીઓને તમારી આંગળીઓ વચ્ચે પકડો. હવે, પેશીને ફેલાવવા માટે આંગળીની લંબાઈને ધીમેથી નીચે ખેંચો અને ટ્રિવસ્ટ કરો.

નેઈલ પોલીશ અરજી

(૫) આકૃતિ . 2.14 (એ-૫):
મેનીક્યોર

પગલાં

નેઈલ પોલિશ (આકૃતિ . 2.15 અને 2.16) લાગુ કરવા માટે નીચેની પ્રક્રિયાઓ અપનાવવામાં આવી છે.

- બેઝ કોટ એપ્લિકેશન: કટકલ પર શરૂ થતા બેઝ કોટને લાગુ કરો. જ્યારે તમે ટીપ તરફ બ્રશ કરો છો ત્યારે ખીલી ઉપર બ્રશ ફેલાવો. હંમેશા ખીલીના ડાબેથી જમણે દિશામાં કામ કરો.
- રંગ પસંદ કરો: ગ્રાહકના સ્વાદને ધ્યાનમાં રાખીને, નેઇલ પોલીશ રંગ પસંદ કરવો આવશ્યક છે. જો કે, બ્યુટી ચિકિત્સક લાગુ કરવા માટે વિગતો દર્શાવતું રંગ રંગ સંબંધિત સૂચનો કરી શકે છે.
- બ્રશ તૈયાર કરો: બ્રશને નેઇલ પોલીશ બોટલમાં ડૂબવો. વધારાના પેઇન્ટને દૂર કરવા માટે બોટલના રિમ પર તેને સાફ કરતી વખતે તેને ખેંચો. બ્રશને ફરીથી ડીપીંગ કર્યા વિના, હવે તેની બીજી બાજુ રિમની વિરુદ્ધ બાજુ પર સાફ કરો, વધારાની પેઇન્ટને બોટલમાં પાછો ફરવા દો. નિશ્ચિત રીતે દબાવો જેથી બ્રશ સહેજ ચાહકો અને કોટ સમાન રીતે વહેંચવામાં આવે. રિમ પર પેઇન્ટ કોટને સાફ કરતી વખતે બોટલમાંથી બ્રશ ખેંચીને ચાલુ રાખો. ઉદ્દેશ્ય એ છે કે બ્રશ ખેંચવામાં આવે છે, પેઇન્ટ કોટિંગ બ્રશના એક બાજુ પર ટીપ તરફ ધકેલી દેવામાં આવે છે, જેના પરિણામે અર્ધચંદ્રાકાર આકાર આવે છે.
- પ્રથમ કોટ: છાલ પર શરૂ કરીને, નેઇલ પર બ્રશની સહાયથી નેઇલ પોલીશ લાગુ કરો. નીચે દબાવો. આ બ્રશને ચાહક બનાવશે. હવે, નીચેના દબાણને લાગુ કરતી વખતે બ્રશને ખીલીની ટોચ પર દોરો, ફરીથી કોટ મેળવવા માટે ડાબેથી જમણે ખસેડો.
- ટીપ્સને સિલીંગ કરો: એકવાર પહેલો કોટ લાગુ થઈ જાય, નેઇલ ટિપના ડાબા ભાગમાં પાછા જાઓ અને ધાર સાથે કાંસાની ખેંચો, જ્યારે ધીમેધીમે નીચે તરફ દબાવીને. આ નખની ટોચ પર પેઇન્ટ મુદ્રિત કરે છે. આ હાથ તથા નખની સાજસંભાળ પણ જીવન લંબાવશે.
- ટોચનો કોટ: બેઝ કોટ લાગુ કરતી વખતે બરાબર શું કર્યું હતું.

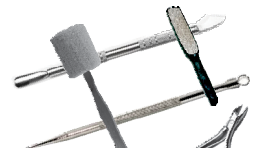
આકૃતિ . 2.15: ક્વાર્ટના સ્વાદને ધ્યાનમાં રાખીને, નેઇલ પોલીશ રંગ પસંદ કરો

આકૃતિ 2.16: નેઇલ લાગુ કરવું પગલું બાય પગલું

નેઇલ આકારો

દરેક વ્યક્તિની નખની લાક્ષણિકતાઓ અનન્ય છે. નખ આકાર અને કદમાં બદલાય છે. એક વ્યક્તિ લાંબા આંગળીઓ અને વિશાળ વિગતો દર્શાવતું બેડ અથવા ટૂંકા આંગળીઓ અને ટૂંકા વિગતો દર્શાવતું પથારી, અને અન્ય સંયોજનો સાથે લોકો મળશે. ગ્રાહકો દ્વારા સામાન્ય અને પસંદગીના પાંચ આકારો છે - ચોરસ, રાઉન્ડ, અંડાકાર, સ્કવોવલ અને પોઇન્ટેડ.

આકૃતિ . 2.17: વિવિધ નખ આકાર

ઓવલ

ઓવલ એક આકર્ષક ખીલી આકાર છે અને ઘણી સ્ત્રીઓ દ્વારા પસંદ કરવામાં આવે છે. ઓવલ આકારની નખ લાંબી વિગતો દર્શાવતું પથારી પૂરવાર કરવા માટે લાંબી હોઈ શકે છે, અથવા ટૂંકા નખના બેડ માટે ટૂંકા હોઈ શકે છે. આ આકાર રાઉન્ડ આકારના નરમ વળાંકને જાળવી રાખે છે, જ્યારે તે જ સમયે ખીલી પર લંબાઈ ઉમેરે છે.

કેવી રીતે ફાઈલ કરવી

- અંડાકાર આકાર પ્રાપ્ત કરવા માટે, સીડીવાલોને પહેલા સીધી કરો અને ખાતરી કરો કે તે પણ છે. ફાઈલિંગ દ્વારા આ કરી શકાય છે.
- નેઈલ ફાઈલનો ઉપયોગ કરીને, નેઈલની બાજુથી શરૂ થતા, સરળ, આર્કિંગ ગતિમાં ફાઈલ.
- આકાર મેળવવા માટે બંને બાજુથી અને મક્ત કિનારે ખૂણાઓ પર કાર્ય કરો.

ચોરસ

સ્ક્વેર નેઈલ ક્લાસિક એકેલિક આકાર છે - સીધી બાજુ દિવાલો, તીક્ષ્ણ ટિપ્સ અને સુઘડ વળાંક. પરંતુ સ્ક્વેર નેઈલ હંમેશાં ચોક્કસ વિગતો દર્શાવતું પથારી માટે શ્રેષ્ઠ પસંદગી નથી કારણ કે તીક્ષ્ણ ચોરસ આકાર ખીલી અને કડક દેખાય છે. પરંતુ લાંબી વિગતો દર્શાવતું પથારી માટે, ચોરસ આકાર ખીલીને પૂરક બનાવી શકે છે અને આંગળી સુધી લંબાઈ ઉમેરી શકે છે.

કેવી રીતે ફાઈલ કરવી

- ક્લાસિક સ્ક્વેર આકારમાં ફાઈલ કરવા માટે, મધ્યમ-ગ્રેડ ફાઈલ (150 ક્રીટ) નો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આ મક્ત ધાર અને બાજુ દિવાલો આકાર આપવા માટે મદદ કરે છે.

- ફી એજ સીધા બનાવવા માટે હાથ ફેરવો, નોંધ્યું છે કે જ્યારે તે જોઈ રહ્યા હોય ત્યારે ફાઈલ આકાર પ્રાપ્ત કરવા માટે ખીલી પર લંબરૂપ હોવી જોઈએ.
- બાજુની દિવાલ સીધા જ ફાઈલ કરો, અને પછી, મિશ્રણ કરવા માટે કોણ બદલો.
- આ બીજી તરફ પણ પુનરાવર્તન કરો.
- એકવાર બન્ને બાજુઓ પૂર્ણ થઈ જાય, નેઈલ ખીલી અને કોર્નરને તીક્ષ્ણ બનાવો.

સ્કવોવલ

- **Squoval**, નામ સૂચવે છે, ચોરસ અને અંડાકાર એક સંયોજન છે. કેટલીકવાર, રૂઢિચુસ્ત ચોરસ તરીકે ઓળખાય છે, તેની પાસે સ્કવેર ખીલીની લંબાઈ હોય છે, પરંતુ અંડાકારની નરમ કિનારીઓ હોય છે. સ્કવોવલ આકાર બધા ખીલ પ્રકારોને અનુકૂળ છે.

કેવી રીતે ફાઈલ કરવી

- સ્કવોવલ નેઈલ ફાઈલ કરવા માટે, સ્કવેર બનાવવાથી પ્રારંભ કરો, જેમ કે તમામ આકારની પ્રેક્ટિસ છે.
- આ ખાતરી કરે છે કે બાજુ દિવાલો સીધા છે.
- એકવાર બાજુની દિવાલો સીધા હોય, ખૂણા નીચેની ફાઈલને નમવું. હવે, નીચેની તરફ ઉપરથી ઉપર દિશામાં ફાઈલ કરો. ધીમે ધીમે ખૂણા બંધ કરશે.

રાઉન્ડ

રાઉન્ડ આકારનો ઉપયોગ નરમ, ઓછો ધ્યાનપાત્ર દેખાવ બનાવવા માટે વારંવાર થાય છે. કિસ્સામાં, ગ્રાહક પાસે વિશાળ ખીલા પથારી અને મોટા હાથ હોય, તો રાઉન્ડ નખ હાથ તરફ પાતળા દેખાવ આપી શકે છે.

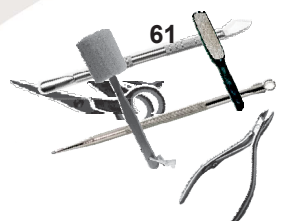
કેવી રીતે ફાઈલ કરવી

- રાઉન્ડ આકાર મેળવવા માટે, ચોરસ બનાવવા માટે બાજુની દિવાલોને સીધી ફાઈલ કરો.
- હવે, મધ્ય ખૂણાવાળા ધારને સરસ વળાંકવાળા આકારમાં ફેરવો.
- સાવચેત રહો, દરેક બાજુ પર વધારે પડતું ન લેવાનું, બીજું તે અસંતુલિત દેખાશે.
- ખીલી હવે સહેજ નમેલી હોવી જોઈએ અને આંગળીની ટીપીને આગળ લંબાવવી જોઈએ.

નિશ્ચિત

નિશ્ચિત નખ અન્ય આકાર કરતાં ઓછું સામાન્ય છે. એક પોઈન્ટેડ નેઈલ લંબાઈ બનાવી શકે છે અને હાથ પાતળા દેખાશે. નાના ખીલા પથારીવાળા નાના હાથ

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંદી

આકૃતિ . 2.18: હાથ હાઈડ્રેટેડ રાખવા માટે moisturizer લાગુ કરો

લંબાઈ બનાવવા માટે પોઈન્ટેડ નખનો ઉપયોગ કરી શકો છો. જો નખ લાંબા અને પાતળા નેઈલ પથારી હોય તો, નખવાળી નખ વધુ નોંધપાત્ર છે.

કેવી રીતે ફાઈલ કરવી

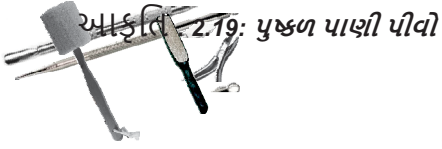
- પોઈન્ટેડ નખ પ્રાપ્ત કરવા માટે, યાદ રાખવાની એક ટિપ એ છે કે આ ટેકનિક 'હું' અક્ષર પર આધારિત છે.
- ઉપલા કમાન, ઉપરથી નીચે, 'હું' આકારનું કેન્દ્ર બને છે જે ખીલી પટ્ટી નીચે જતી રેખા બનાવે છે.
- 'આઈ' ની ટોચ પર કુદરતી ખીલી સાથે કટિલકલ ફલશને નમવું આવે છે, અને 'હું' ના તળિયે ખીલીની બેરલ જોઈ રહ્યું છે જેથી સી-વળાંક પણ હોય.

સંભાળ સલાહ પછી

મેનિકચરની અસર લાંબા સમય સુધી ચાલે છે તેની ખાતરી કરવા માટે, આ દિશાનિર્દેશોને અનુસરો:

- હાથ તથા નખની સાજસંભાળ પછી સૂકવવા માટે પૂરતી સમય આપો.
- ઘરેલું કામ કરતી વખતે, જેમ કે બાગકામ અથવા સફાઈની સફાઈ, વોટરપ્રૂફ મોજ પહેરો છે.
- તેમને ધોવા પછી હંમેશા હાથ સુકાવો.
- ચામડીને નરમ અને સુરક્ષિત રાખવા માટે હાથ ક્રીમ નિયમિતરૂપે વાપરવામાં આવવી આવશ્યક છે.
- સ્ટેનિંગ અટકાવવા માટે હંમેશા નેઈલ પોલિશ હેઠળ બેઝ કોટ લાગુ કરો.
- વિગતો દર્શાવતું પેઈન્ટ **chipping** અટકાવવા માટે વિગતો દર્શાવતું **polish** પર ટોચ કોટ લાગુ કરો.
- એસીટોન-ફ્રી નેઈલ પોલિશ રીમુવરને વાપરો.
- મેટલ ફાઈલોનો ક્યારેય ઉપયોગ કરશો નહીં કારણ કે તે નખને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે.
- નખની કાર્યક્ષમ લંબાઈ રાખો કારણ કે લાંબા નખને સમસ્યાઓ થાય છે અને નુકસાન થઈ શકે છે.
- સૂકા કટિકાઓ (આકૃતિ . 2.18) ને ભેજવાળી બનાવવા માટે કણક ક્રીમ અથવા નિયમિતપણે તેલનો ઉપયોગ કરો.
- પુષ્કળ પાણી પીવો અને સારી ત્વચા અને ખીલની સ્થિતિ (આકૃતિ . 2.19) જાળવવા માટે સારી રીતે ખાવું.
- સરળ હલનચલન માટે સાંધા સાંધા રાખવા માટે સરળ હાથ કસરતો કરો.
- હાથ ધોવા માટે કઠોર સાબુ અને ડિટરજન્ટ ટાળો.
- સોફ્ટ અને ચળકતા હાથ માટે દર 2 થી 4 અઠવાડિયા હાથ તથા નખની સાજસંભાળ મેળવો.

આકૃતિ . 2.19: પુષ્કળ પાણી પીવો

Practical Exercise

પ્રવૃત્તિ 1

સામગ્રી જરૂરી: નોટબુક, પેન

કાર્યવાહી

- સ્વયંસેવકના હાથમાં ખીલી આકાર અને ખીલની સ્થિતિ (પોત, રોગ, વગેરે) ને ઓળખો.
- મેનીક્યોર અને પેડિક્યુર સેવાઓને પ્રભાવિત અથવા પ્રતિબંધિત કરનારા વિરોધાભાસ અને વિરોધાભાસ-ક્રિયાઓને ઓળખો.
- હાથ અને પગની મહત્વપૂર્ણ હાડકાં અને સ્નાયુઓને ઓળખો અને નામ આપો.
- તમારા અવલોકનો નોંધ લો.

પ્રવૃત્તિ 2

સામગ્રી જરૂરી: સંપૂર્ણ મેનીક્યુઅર સેટઅપ

કાર્યવાહી

- મેનીક્યોર અને પેડિક્યોર માટે ક્લાયન્ટ તૈયાર કરો.
- મેનિકચર હાથ ધરવા માટે જરૂરી ઉત્પાદનો અને સાધનોની ઓળખ કરો
- exfoliant, દંતવલ્ક remover, વિગતો દર્શાવતું દંતવલ્ક, કણક ક્રીમ, ક્લિપર, તિરાડ, વિગતો દર્શાવતું બ્રશ, વિગતો દર્શાવતું ફાઈલ, છીપ nippers, છીપ છરી, એમરી બોર્ડ અને વિગતો દર્શાવતું કાતર.
- મેનીક્યોર માં ઉપયોગમાં લેવાતી વિવિધ તકનીકોનું અવલોકન કરો, જેમ કે ફાઈલિંગ, બર્ફિંગ, કટિકલ ક્રીમનો ઉપયોગ, છંટકાવ દૂર કરવું, કટિકલ દબાણ, પોલિશિંગ વગેરે.

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. મેટલ નીપરનો મુખ્ય હેતુ છે
(a) વધારાની છાલ દૂર કરો (બી) નખ કાપી
(સી) ફાઈલ નખ (ડી) મસાજ હાથ
2. નેઈલ પોલીશ રંગનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ
(a) ફક્ત 1 સ્ટ્રોક (બી) 3 ઝડપી સ્ટ્રોક
(સી) 2 સ્ટ્રોક (ડી) 5 સ્ટ્રોક
3. ફાઈલિંગ પહેલાં નખ કાપી અને ટૂંકા કરવા માટે વપરાય છે.
(a) નેઈલ રાસ (બી) કુરેટ્ટે
(સી) ટોનેઈલ નિપર (ડી) ટોનેઈલ ક્લિપર
4. આમાંથી કયું નાક આકાર નથી?
(a) ઓવલ (બી) રાઉન્ડ
(સી) સ્કવોવલ (ડી) વાદળી
5. નીચે ચિત્ર બતાવે છે
(a) છીપ કાતર (બી) ખીલી કાતર
(c) કટિકલ નિપર (ડી) ટોનેઈલ નિપર

મનીક્યુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંદી

6. બરડ નખ અને શુષ્ક કટિકાઓને સુધારવા માટે કઈ ક્રીમનો ઉપયોગ થાય છે?
 (a) Moisturizer (બી) હેન્ડ ક્રીમ
 (સી) કોકો ક્રીમ (ડી) કટકલ ક્રીમ
7. નીચેના સાધનની ઓળખ કરો.
 (a) ઓરેન્જ સ્ટીક (બી) પ્યુમિસ પથ્થર
 (સી) નેઈલ બ્રશ (ડી) કટિકલ પુશર
8. વિગતો દર્શાવતું આકાર ઓળખો.
 (a) બદામ (બી) સ્કવેર
 (સી) નિશ્ચિત (ડી) યુ

ખાલી જગ્યા પૂરો

1. નખ ટૂંકા બનાવે છે.
2. કટકલ રીમુવરને છે , તેથી તેને અરજી કરતી વખતે કાળજી લેવી જ જોઈએ.
3. Pumice મૃત કોષો દૂર કરવા માટે વપરાય છે.
4. નખ તીક્ષ્ણ હોય છે અને વાળવું મુશ્કેલ હોય છે.

વિષયવસ્તુ પ્રકાર પ્રશ્નો

1. એમીરી બોર્ડ શું છે?
2. શા માટે નેઈલ પેઈન્ટનો બેઝ કોટ લાગુ પાડવામાં આવે છે?

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- સેવા અથવા ઉપચારને પ્રતિબંધિત કરી શકે તેવા વિરોધાભાસોનું વર્ણન કરો
- હાથ તથા નખની સાજસંભાળની પ્રક્રિયા દર્શાવે છે

સત્ર 3: પેડિક્યોર

પેડિક્યોર એ એક સેવા છે જે પગ અને ટોનલોના દેખાવને સુધારવા માટે છે. પેડિક્યોરમાં ઘણા ફાયદા છે, જેમાં ખીલના રોગો અને ખીલની વિકૃતિઓ, કોસ્મેટિક નિવારક ફાયદા સામેલ છે.

પેડિક્યોરમાં 'પ્યુમિસ પથ્થર' નામના ખડતલ પથ્થરનો ઉપયોગ કરીને પગના તળિયે મૃત ત્વચાના કોશિકાઓ અને અન્ય સાધનોને દૂર કરવા માટે સમાવેશ થાય છે. આ દિવસોમાં, ઘૂંટણની નીચે પગની સંભાળ પણ પેડિક્યોરમાં સામેલ છે.

લેગ કેરમાં શેવિંગ, વેક્સિંગ અથવા કેટલીક અન્ય ટેકનીક દ્વારા ડિવાઈલેશન (વાળ દૂર કરવું) સામેલ છે. આ પછી ગ્રાન્યુલર એક્સ્ફોલિયેશન, એપિલેક્શન દ્વારા અનુસરવામાં આવે છે

64

moisturizing ક્રીમ અને લેગ મસાજ સાથે પ્રક્રિયા સમાપ્ત થાય છે. માસિક ટ્રીટમેંટ મદદ કરે છે

આકૃતિ . 2.20: પેડિક્યોર પ્રક્રિયા

પગ અને અંગૂઠાને તંદુરસ્ત સ્થિતિમાં રાખો, જોકે વધુ પડતી સખ્ત ત્વચાને વધુ વારંવાર પેડિક્યોર ટ્રીટમેન્ટ ની જરૂર પડી શકે છે.

પેડિક્યોરનો હેતુ

- પગ અને toenails દેખાવ સુધારવા
- ખંજવાળ અને થાકેલા પગ આરામ કરો
- પગ પર તળિયે હાડકાં ત્વચા ઘટાડો

પેડિક્યોર સમાવેશ થાય છે

- નખ આકાર
- કટકલ ટ્રીટમેન્ટ
- હાડકાં ત્વચા દૂર
- વિશિષ્ટ પગ ટ્રીટમેન્ટ
- પગ અને પગની મસાજ
- ગ્રાહક દ્વારા આવશ્યક નખ વાર્નિશ એપ્લિકેશન

મેનીક્યોરમાં મોટાભાગના પગલાઓ પણ પેડિક્યોર પર લાગુ પડે છે. બંને વચ્ચેના મુખ્ય તફાવતો છે:

- ક્લાઈન્ટની સ્થિતિ
- હાડકાં ત્વચા ટ્રીટમેન્ટ
- પગ અને પગની મસાજ

પેડિક્યોર માટે કોન્ટ્રા-સક્રિતો

કોન્ટ્રા-સક્રિત એ એવી શરત છે જે કાં તો ટ્રીટમેન્ટ અટકાવે છે અથવા એકને પ્રતિબંધિત કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, એક ઝાડવાળી ખીલી ટ્રીટમેન્ટને પ્રતિબંધિત કરી શકે છે, જ્યારે બેક્ટેરિયલ અથવા ફૂગના ચેપ કોસ ચેપના જોખમને કારણે સંપૂર્ણપણે ટ્રીટમેન્ટ અટકાવે છે.

કોન્ટ્રા-સક્રિતો જે ટ્રીટમેન્ટ અટકાવે છે

- મલ્ટીપલ મોટુર્સ
- ફૂગલ ચેપ (ઓ)
- બેક્ટેરિયલ ચેપ (ઓ)

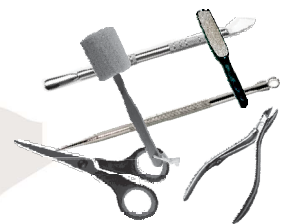
કોન્ટ્રા-સક્રિતો જે ટ્રીટમેન્ટને પ્રતિબંધિત કરે છે

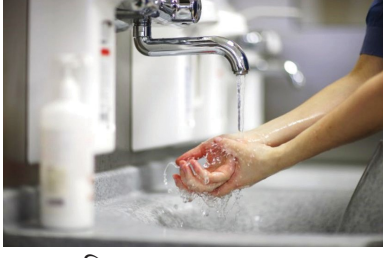
- ખીલી ખીલી
- હાથ અથવા આંગળીઓ પર કાપો અને અવરોધ

પેડિક્યોર પ્રક્રિયા

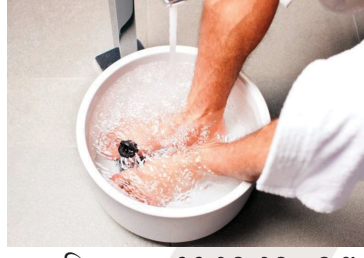
- હાથ ધોવા (આકૃતિ . 2.21).
- જો કોઈ હોય તો, વિરોધી સક્રિતો માટે ક્લાયન્ટ સાથે તપાસો.

મનીક્યુચર, પીડિશન એન્ડ મલ્ટી

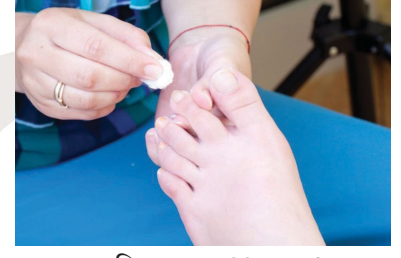

આકૃતિ . 2.21: હાથ ધોવા

આકૃતિ 2.22: પીડી એન્ટિસેપ્ટિક સિક્કિંગ સોલ્યુશન બંને પગને સૂકવો

આકૃતિ . 2.23: ટોનેલ્સમાંથી જૂના દંતવલ્ક દૂર કરો અને ચેપ માટે તેની તપાસ કરો

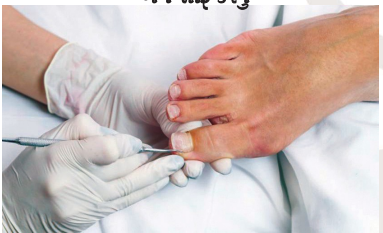
આકૃતિ 2.24: ટૂંકા અથવા કાપી ખીલી મદદથી નખ

આકૃતિ . 2.25: નોકનો ઉપયોગ કરીને ફાઈલ કરો

આકૃતિ . 2.26: પગની બહાર નીકળવું અને સાફ કરવું

આકૃતિ 2.27: વધારાની કટિકાઓ દૂર કરવા માટે કટિકલ રીમુવરને વાપરો

આકૃતિ . 2.29: નખની છાલ

આકૃતિ . 2.30: અંગૂઠો સાથે અલગ કરો
dividers અને ખીલી પેઈન્ટ લાગુ પડે છે

આકૃતિ . 2.31: જો જરૂરી હોય તો બેઝ
કોટ, નેઈલ પેઈન્ટ અને ટોપ કોટ લાગુ કરો

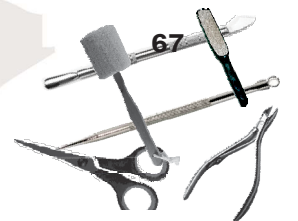
- જો આવશ્યકતા હોય તો, કટકલ છરી અથવા ડ્યુઅલ ટૂલ અને નિપ્પર્સનો ઉપયોગ કરો. પ્રક્રિયાને બીજા પગ પર પણ પુનરાવર્તિત કરો.
- ખીલીઓને સાફ કરો, સાફ કરો, કોગળા કરો અને તેને શુષ્ક કરો (આકૃતિ . 2.29).
- નખ પર ખરબચડી ધાર ફાઈલ કરો.
- એક-એક-એક પગને મસાજ કરો.
- બધા ગ્રીસ દૂર કરવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે ખીલીની પ્લેટને સાફ કરો .
- અંગૂઠા અથવા પેશીઓના પેપરો (Fig. 2.30) સાથે અંગૂઠાને અલગ કરો.
- નેઈલ દંતવલ્ક રંગ પસંદ કરો અને તેની રચનાને તપાસો.
- બેઝ કોટ, નેઈલ દંતવલ્ક અને ટોચનો કોટ (આકૃતિ . 2.30 અને 2.31) લાગુ કરો.
- ક્લાયન્ટને હોમ કેર સલાહ આપો અને તે જે ઉત્પાદનો ખરીદશે તે સૂચવો.
- ટ્રીટમેન્ટની રેકોર્ડ વિગતો.

પેડિક્યોર મસાજ

પેડિક્યુઅર મસાજ ચટણી, ટેપિંગ અને સોલિંગ (આકૃતિ . 2.32-2.36) ની આંદોલનને અનુસરે છે.

- એક હાથ સાથે પગની ઘૂંટી અને ઈફ્લેરજ (હાથની હથેળીથી બનેલા પુનરાવર્તિત વર્તુળ ચળવળને સમાવતી મસાજ) ને દરેક હાથથી ઘૂંટણની છ ગણી સુધી સપોર્ટ કરો. આગળની બાજુ, અને નીચલા પગની પાછળ આવરી લો.
- આ ઘૂંટણની ગોળાકાર ગોળ ચળવળ દ્વારા અનુસરવામાં આવશ્યક છે. સ્નાયુઓ સ્નાયુઓની ટ્રીટમેન્ટ માટે ઉપયોગમાં લેવાતી મસાજનો એક પ્રકાર છે, અને કઠોરતા અને દુખાવો ઘટાડે છે.
- પગની વાછરડીને ખીલ આપો.
- હવે, પગની ઘૂંટણની ઘૂંટણથી ઘૂંટણ સુધી ગોળાકાર ગોળાકાર અંગૂઠો આપો.

મનીક્યુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંટી

આકૃતિ . 2.32: પેડિક્યોર મસાજ

આકૃતિ . 2.33: પગની મસાજ ઘૂંટણની વિસ્તારની આસપાસ

આકૃતિ . 2.34: વાહરડાના વિસ્તારની આસપાસ પગની મસાજ

- ત્રણ વખત ઘૂંટણની મલમપટ્ટી.
- પગની ઘૂંટીની આસપાસ ગોળાકાર આંગળીની હિલચાલ કરો.
- એચિલીસ કંડરા (પગની ઘૂંટી પાછળ) છ ગણી
- અંગૂઠા થી અંગૂઠા સુધી પગની ટોચ પર થમ્બ ફ્રીક્શન્સ આપો.

(a)

આકૃતિ . 2.35 (એ અને બી): પામ મોલ્ડિંગ ટેકનિકનો ઉપયોગ કરીને પગની મસાજ

(બી)

આકૃતિ . 2.36: પગ પર થમ્બ ફ્રીક્શન્સ આપો

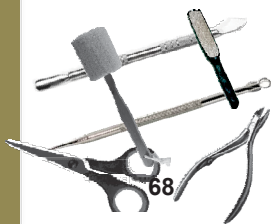

આકૃતિ 2.37: હાઈડ્રેટેડ રાખવા માટે પગ પર દરરોજ moisturizing બોશન લાગુ કરો

- પણ, પગના (એકસાથે) ના ડોર્સલ (ટોચ) અને વાવેતર (તળિયે) પાસાને ઊંડા પામને દોરો.
- એક જ સમયે બંને હાથોનો ઉપયોગ કરીને અંગૂઠાને પગની ઘૂંટીમાં લો.
- પામ એકલા છ વખત ગળી જાય છે.
- અંગૂઠા અને પાછળથી પગથી (સાઈંગ ક્રિયા) ના એકમાત્ર તરફ ઊંડા થંબ ફ્રીક્શન્સ આપો.
- દરેક ટો માટે ઘર્ષણ વર્તુળો આપો.
- પગથી ઘૂંટણની છ વખત છીપ.
- વાપરવુ પેઢી દબાણ ચાલુ આ પગ થી વધારે સંવેદનશીલતા અને ટિકલીશ સનસનાટીભર્યા અટકાવો.

સંભાળ સલાહ પછી

પેડિક્યોરના લાભો લાંબા સમય સુધી ચાલે છે તેની ખાતરી કરવા માટે, ગ્રાહકને નીચેની સલાહ આપી શકાય છે:

- સ્નાન કર્યા પછી દરરોજ દરરોજ moisturizing લોશન લાગુ કરો (આકૃતિ . 2.37).
- ધોવા પછી પગ, ખાસ કરીને અંગૂઠા વચ્ચેનો વિસ્તાર સંપૂર્ણપણે સુકાવો.
- અંગૂઠા વચ્ચે તાલ અથવા ખાસ પગ પાવડર નિયમિતપણે લાગુ કરો કારણ કે તે ભેજને શોષવામાં મદદ કરે છે.
- દિવસ દરમિયાન પગ તાજી રાખવા માટે ક્રિમ, સ્પ્રે અને તેલનો ઉપયોગ કરો. પેપરમિન્ટ અને સાઈટ્રસ તેલવાળા લોકો ખાસ કરીને ઉપયોગી છે.
- નિયમિતપણે કટિકાઓને મસાજ કરવા માટે કણક ક્રીમ અથવા તેલનો ઉપયોગ કરો.
- નોન-એસીટોન વોર્નિશ રીમુવરને ફક્ત ઉપયોગ કરો.
- નખને નરમ કરવા માટે ક્રિમ નિયમિતપણે લાગુ કરો, ખાસ કરીને નેઈલ પોલીશને દૂર કર્યા પછી મોટાભાગના નેઈલ પોલીશ રીમોવરમાં રસાયણો હોય છે જે નખને ડિહાઈડ્રેટ કરે છે.

પ્રવૃત્તિ 1

સામગ્રી જરૂરી: સંપૂર્ણ પેડિક્યોર સુયોજન

કાર્યવાહી

- પેઈડિકર સેવા માટે ક્લાયન્ટ તૈયાર કરો.
- સેવા માટે આવશ્યક ઉત્પાદનો અને સાધનોની ઓળખ કરો, જેમ કે એક્સ્ફોલિયન્ટ, નેઈલ પેઈન્ટ રીમુવર, નેઈલ પોલીશ, કન્ટ્રીકલ ક્રીમ, પેડિક્યોર ક્લિપર, ફુટ સ્ક્રેપર, નેઈલ બ્રશ, નેઈલ ફાઈલ, કટીકલ નિપ્પર્સ, ફૂટિકલ છરી, એમરી બોર્ડ અને નેઈલ કાતર.
- પેડિક્યુર સેવાઓમાં વપરાતી વિવિધ તકનીકોનું અવલોકન કરો, જેમ કે ફાઈલિંગ, બર્ફિંગ, કટિકલ ક્રીમનો ઉપયોગ, છંટકાવ દૂર કરવું, કટિકલ દબાણ અને પોલીશિંગ.

તમારી પ્રગતિ તપાસો

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. પીડીક્યુરનો હેતુ શું છે?
 - (a) પગ અને નખ દેખાવ દેખાવ
 - (b) ખંજવાળ અને થાકેલા પગ આરામ કરો
 - (c) પગ પર હાર્ડ ત્વચા ઘટાડો
 - (d) ઉપરના બધા
2. મેનીક્યુઅર અને પેડિક્યોર માટેના કેટલાક સામાન્ય સાધનોમાં શામેલ છે:
 - (a) નેઈલ બ્રશ
 - (b) નેઈલ કાતર
 - (c) કટિકલ ક્લીનર
 - (d) ઉપરના બધા

- તમે મૂકો
અંગૂઠા વચ્ચે.
- (a) પ્યુમિસ પથ્થર (બી) એમરી બોર્ડ
(સી) ટો વિભાજક (ડી) કન્ટીકલ કટર
4. આમાંથી કયું પીડીક્યુરીસ્ટની વિશેષતા છે?
(a) માથું મસાજ (બી) વેકિસંગ
(સી) હાથ અને પગની મસાજ (ડી) પરવાનગી
5. કુટ ક્રિમ માટે વપરાય છે પગ
(a) ફાઇલ (બી) નર આર્દ્રતા
(સી) ચમકવું (ડી) રક્ષણ
6. સ્કબરનો ખાસ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે
(a) મૃત ત્વચા દૂર કરો (બી) ત્વચા ચામડી બનાવે છે
(સી) ત્વચા સજ્જડ (ડી) ત્વચા રક્ષણ

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- પેડિક્યોર માં વપરાતા સાધનો અને સામગ્રીને ઓળખો
- પેડિક્યોર ની પ્રક્રિયા દર્શાવો

સત્ર 4: હેના અથવા મહેંદી

આકૃતિ . 2.38: મહેંદી ડિઝાઇન

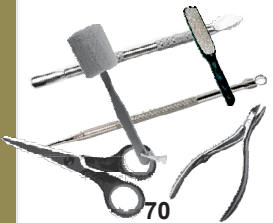
હેન્ના એક છોડ છે, જેની પાંદડા જમીન પર હોય છે અને ચામડી અને વાળને રંગવા માટે એક સરસ પાવડર અથવા પેસ્ટ કરવામાં આવે છે. તે ચામડી પર લાલ રંગનું લાલ રંગ છોડે છે અને ઠંડકની અસર ધરાવે છે. સુકા મરઘાના પાંદડામાંથી બનેલા પેસ્ટને 'મહેંદી' કહેવામાં આવે છે. તે સુશોભન પેટર્ન અથવા ડિઝાઇન (આકૃતિ 2.38) માં હાથ અને પગ પર હેન્ના પેસ્ટ પેસ્ટ કરવાની પણ આર્ટ છે. મહેંદી લગનની જેમ, અમારી પરંપરાઓ અને રિવાજો સાથે સંબંધિત છે. ઘણીવાર, હેન્ના અને મહેંદીનો ઉપયોગ સમાનાર્થી રીતે કરવામાં આવે છે. હેન્ના મોટા ભાગનાં શરીરના ભાગો પર મોરન-લાલ રંગના વિવિધ રંગને છૂટા કરે છે, જેમ કે પામને ઘેરા રંગની છાયા મળે છે, જ્યારે છાયા હળવા હોય છે.

હાથ, પગ અને પગ પર. એક અથવા બે દિવસમાં શ્રેષ્ઠ રંગ પ્રાપ્ત થાય છે. હેન્નામાં પણ કન્ડીશનીંગ પ્રોપર્ટીઝ હોય છે અને વાળ અને ડાઘ તરીકે વારંવાર પુરુષો અને સ્ત્રીઓ દ્વારા તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

હાથ અને પગ પર મહેંદી કલા

હાથ પર મહેંદી અરજી કરતી વખતે યોગ્ય કાળજી લેવાની જરૂર છે.

- હંમેશાં તપાસ કરો કે શું મહેંદી તમારા ક્લાયન્ટને તેના / તેણીના હાથમાં એક નાનો ડોટ કરીને અનુકૂળ છે. આને 'પેચ ટેસ્ટ' કહેવામાં આવે છે અને તે સૌથી મહત્વપૂર્ણ પગલું છે.

3. વિગતો દર્શાવતું પેઇન્ટ અરજી કરતા પહેલાં,

- અરજી કરતા પહેલા મહેંદીની સમાપ્તિ તારીખ તપાસવાનું યાદ રાખો, નહીં તો તે પ્રતિક્રિયા આપી શકે છે અને ખંજવાળ અને બર્નિંગ સનસનાટીભર્યા તરફ દોરી જાય છે.
- મહેંદીને વેક્સબત્તી પછી ક્યારેય લાગુ પાડશો નહીં કારણ કે તે શિન છિદ્રોના ઉદ્ઘાટન તરફ દોરી જાય છે અને મહેંદીમાં હાજર રસાયણો હાનિકારક હોઈ શકે છે. તેથી, ચામડીને સામાન્ય થવા માટે વેકિંગ પછી એક કે બે દિવસ રાહ જુઓ.
- ખાતરી કરો કે તે શરીરની ગુણવત્તાયુક્ત હેન્ના છે અને વાળની હેન્ના નથી.
- પેસ્ટ બનાવવા પહેલાં મહેંદી પાવડરને સ્વેલ કરો. તે તેમાં હાજર બધી અશુદ્ધિ દૂર કરશે.

સાધનો અને સામગ્રી જરૂરી છે

- હેન્ના શંકુ
- મહેંદી ડિઝાઇનની એક પુસ્તક
- એક પારદર્શક કાચ શીટ (તેના માટે વૈકલ્પિક પ્લાસ્ટિક શીટ હોઈ શકે છે)
- કુદરતી હાજત પછી સ્વચ્છ કરવા માટે નું વિલાયતી પેપર
- ઝગમગાટ શંકુ (વૈકલ્પિક)
- પેન્સિલ

તૈયારી

મહેંદી એપ્લિકેશનમાં બે મહત્વના પગલાંનો સમાવેશ થાય છે જે કલાકાર દ્વારા અનુસરવામાં આવશ્યક છે. આ છે - મહેંદી મિશ્રણ તૈયારી અને શંકુ રચના.

મહેંદી મિશ્રણ તૈયારી

જરૂરી સામગ્રી

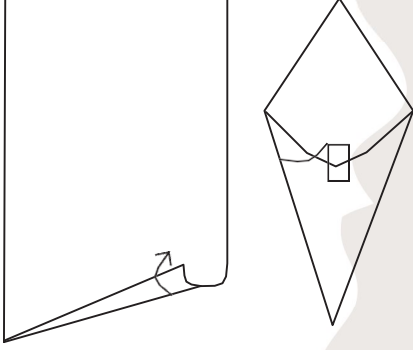
- હેન્ના અથવા મહેંદી પાઉડર: બોડી આર્ટ ગુણવત્તાના હેન્નાનો ઉપયોગ કરો, જે વાળની હેન્નાથી અલગ છે. હેર હેન્ના મેટાલિક સ્વેટ્સ અને અન્ય રસાયણોવાળા નીચા ગુણવત્તાવાળા પાવડર છે.
- લીંબુનો રસ: તે ત્વચામાં રંગની ઊંડા ઘૂસણમાં મદદ કરે છે, આમ, શેડને ઘેરી નાખે છે.
- ખાંડ: આ વૈકલ્પિક છે પરંતુ તે લાંબા સમય સુધી ત્વચા પર મહેંદી લાકડી બનાવે છે. મહેંદી લાંબા સમય સુધી ભીનું રહે છે અને જ્યાં લાગુ પડે છે તે વિસ્તાર પર લાલ રંગની લાલ રંગની છાયાદી છોડે છે. તે ભેજવાળા વિસ્તારોમાં ટાળી શકાય છે.

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંદી

- આવશ્યક તેલ (લવંડર / ટી વૃક્ષ / નીલગિરી): આ તેલમાં મોનોટેરપીન આલ્કોહોલ હોય છે, જે ડાય આણુઓને છોડવામાં સહાય કરે છે અને પેસ્ટમાં સુગંધ આપે છે. આ ખૂબ જ મજબૂત છે, તેથી નાની માત્રાનો ઉપયોગ કરો, ઉદાહરણ તરીકે 100 ગ્રામ હેન્નામાં 30 મિલિગ્રામ તેલ પૂરતું છે.

પદ્ધતિ

- 1) ગ્લાસ બાઉલ લો અને તેમાં હેન્ના પાવડર અને ખાંડ મૂકો.
- 2) લીંબુના રસ અને આવશ્યક તેલને મિશ્રિત કરો ત્યાં સુધી તમે છૂંદેલા બટાકાની જેમ જાડા સુસંગતતા સુધી પહોંચો નહીં.
- 3) બાઉલને પ્લાસ્ટિકની શીટથી ઢાંકવો અને મગજના ઉપરના ભાગને સ્પર્શ કરવા માટે તેને નીચે દબાવો.
- 4) તેને એક બાજુથી સેટ કરો. સમય વિવિધ પ્રકારના હેન્ના માટે બદલાય છે. તેથી, દર 4-6 કલાક માટે તેની તપાસ કરો. તમારા હાથ પર એક ડોટ મૂકો અને 5 મિનિટ પછી તેને સાફ કરો. જો નારંગી ડાઘ બને છે, તો તે સારું છે.
- 5) હવે, વધુ લીંબુના રસને હળવા દહીં જેવા સહેજ પાતળા સુસંગતતા સુધી પહોંચવા માટે ભેળવો.
- 6) પેસ્ટને શંકુમાં મૂકો અને તેના મોંને રબર બેન્ડથી બંધ કરો.

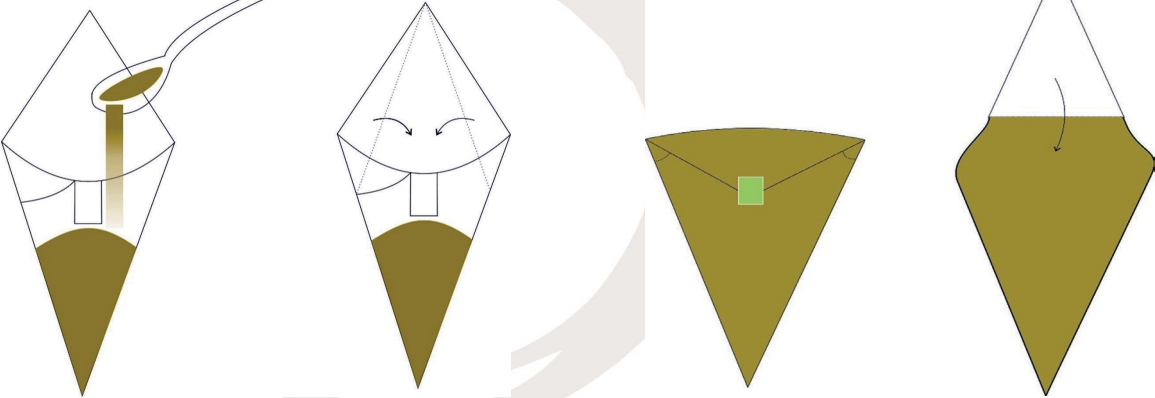

શંકુ રચના

જરૂરી સામગ્રી

- એક લંબચોરસ પ્લાસ્ટિક શીટ અથવા શંકુ કાગળ (આકૃતિ . 2.39) લો.
- એક ખૂણાને પકડો અને પહોળાઈને શરૂ કરો, તેને પહોળાઈ (અગ્નિ 2.39) સાથેના નજીકના ખૂણે ચુસ્ત રાખો.

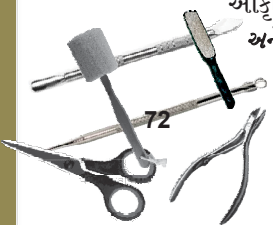
આકૃતિ . 2.39: શીટના એક ખૂણાને પકડી રાખો અને તેને રોલિંગ શરૂ કરો

આકૃતિ 2.40: શંકુમાં 2 થી 3 ચમચી હેન્ના પેસ્ટ મૂકો અને તેની ધારને અંદરથી ફોલ્ડ કરો

આકૃતિ 2.41: શંકુની નીચેની બાજુએ મક્કત ખૂણાને ફોલ્ડ કરો અને તેને ટેપ કરો

સહાયક બીઅટી થાપીસ્ટ - ક્લેસ આઈએક્સ

- એક શંકુ (આકૃતિ 2.40) માં ફેરવવામાં આવે તે પછી શીટની મફત ધારને ટેપ કરો.
- શંકુના ત્રણ-ચોથા ભાગ (આકૃતિ 2.41) ભરવા માટે તેમાં 2–3 ચમચી હેન્ના પેસ્ટ મૂકો.
- શંકુના ખુલ્લા મોંને તેના મોઢાના બંને ખૂણાને અંદરથી ફોલ્ડ કરીને સીમિત કરો (આકૃતિ 2.41).
- હવે, શંકુની નીચેની બાજુએ મફત ખૂણાને ફોલ્ડ કરો અને કોઈ લિકેજ નથી તેની ખાતરી કરવા માટે તેને ટેપ કરો.

કાર્યવાહી

- ક્લાઈન્ટના હાથ પર મહેંદી અથવા હેન્ના લાગુ કરતા પહેલાં, કાચ અથવા પ્લાસ્ટિક શીટ પર મહેંદી શંકુ સાથે થોડું પ્રેક્ટિસ કરો.
- ડિઝાઈન બનાવવા માટે, છાપેલા ડિઝાઈન અથવા મહેંદી આર્ટ બુકમાંથી સહાય લો.
- ડિઝાઈન અનુસાર શંકુ ની ટોચ કાપો.
- મહેંદીના પ્રવાહને ચકાસવા માટે શંખ પેપર પર શંકુને ધીમેથી સ્ક્રીબ કરો.
- તમારા હાથ શરૂઆતમાં કંટાળી શકે છે, તેથી સીધી રેખા, બિંદુઓ, વણાંકો, વર્તુળો, વગેરે દોરવાનું પ્રારંભ કરો. તે પ્રેક્ટિસ સાથે વધુ સારી થઈ જાય છે.
- એક શંકુનો ઉપયોગ કરીને આરામદાયક થઈ ગયા પછી, પાંદડા, ફૂલો, હૃદય વગેરે જેવા વિવિધ ડિઝાઈન્સ બનાવવાનો પ્રયાસ કરો.
- મહેંદી અરજી કરતી વખતે વારંવાર શંકુની ટીપ સાફ કરો.
- સૌથી દૂરના અંતથી નજીકથી શરૂ થવાનું યાદ રાખો અને ડિઝાઈન સાથે વાંધો નહીં.
- ગ્લાસ શીટ પર બનેલી ભૂલો ટીશ્યુ પેપરથી સાફ કરી શકાય છે પરંતુ ત્વચા પર મહેંદી લાગુ કરતી વખતે સાવચેત રહો. ભૂલોને સુધારવું મુશ્કેલ બનશે કારણ કે તે રંગ છોડે છે, જે 10-15 દિવસ સુધી ચાલે છે.

આકૃતિ 2.42: સ્પાર્કલ મહેંદી-ડિઝાઈન

સ્પાર્કલ મહેંદી

આ પ્રકારની મહેંદી રંગો અને ડિઝાઈનની શ્રેણીમાં ઉપલબ્ધ છે. તે સરંજામ મુજબ પસંદ કરી શકાય છે. સ્પાર્કલ મહેંદી ચળકતા ટેટૂઝ અને મહેંદી બોડી આર્ટનું મિશ્રણ છે, જે ત્વચાની ઝળહળતી ઝળહળતી ઝાંખા અને ચમકતી તસવીર (આકૃતિ 2.42) આપે છે. તે એડહેસિવ ગ્લુ પેસ્ટનો ઉપયોગ કરીને વોટરપ્રૂફ બનાવવામાં આવે છે, જે મિશ્રણ છે. વધુમાં, તે ગરમ સ્નાન પણ રાખી શકે છે.

મનીક્ચુઅર, પીડિશન એન્ડ મહેંદી

આકૃતિ 2.43: લાકડા બ્લોક
મહેંદી ડિઝાઇન

વુડન બ્લોક મહેંદી

આ પ્રકારના મહેંદીમાં, એક ડિઝાઇન લાકડાના નાના બ્લોક (આકૃતિ 2.43) પર પહેલેથી જ કોતરવામાં આવી છે. શાહીને ડિઝાઇન કરેલી સપાટી પર લાગુ કરવામાં આવે છે અને ત્વચા પર દબાવી દેવાય છે. તેઓ વિવિધ પ્રકારની ડિઝાઇનમાં આવે છે, જેમ કે ફૂલ બ્લોક, આંગળી બ્લોક, પાઈસ્લી, પશુઓ, વગેરે.

સંભાળ સલાહ પછી

ડિઝાઇન લાંબા સમય સુધી ચાલે છે તેની ખાતરી કરવા માટે ગ્રાહકોને ટીપ્સ આપો.

- 1) અર્ધ સૂકા મહેંદી પર લીંબુના રસ અને ખાંડના મિશ્રણને લાગુ કરો. તે મહેંદીને લાંબા સમય સુધી રહેવા મદદ કરશે અને ત્વચા પર ઘેરો રંગ છોડશે.
- 2) ઘાટા રંગને પ્રાપ્ત કરવા માટે ઓછામાં ઓછા ત્રણ કલાક સુધી મહેંદી સૂકાવો.
- 3) મહેંદીને દૂર કરવા માટે પાણીનો ઉપયોગ કરશો નહીં. ઓછામાં ઓછા 10 કલાક સુધી હાથ ધોવાનું ટાળો.
- 4) પાન પર સંપૂર્ણ લવિંગ અથવા તેના પાવડરને ગરમ કરો અને ઘાટા છાંયો પ્રાપ્ત કરવા માટે તેના ધૂમાડાઓને હાથ ખુલ્લા કરો.

Exercise

પ્રવૃત્તિ 1

જરૂરી સામગ્રી: છાપેલ મહેંદી ડિઝાઇન, પારદર્શક શીટ અને મહેંદી શંકુ

કાર્યવાહી

- શરીરના વિવિધ ભાગોને ઓળખો જે સામાન્ય રીતે મહેંદી એપ્લિકેશન માટે વપરાય છે.
- મહેંદી ડિઝાઇન કેવી રીતે બનાવવામાં આવે છે તેનું ધ્યાન રાખો.
- સૂકવણી પછી મહેંદી કેવી રીતે દૂર કરવામાં આવે છે તેનું અવલોકન કરો.

પ્રવૃત્તિ 2

જરૂરી સામગ્રી: મહેંદી પાવડર, પ્લાસ્ટિક શીટ અને તેલ

કાર્યવાહી

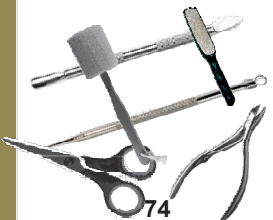
- તૈયાર કરો સાધનો અને ઉત્પાદનો જરૂરી માટે મહેંદી એપ્લિકેશન, જેમ કે મહેંદી શંકુ, તેલ, વગેરે.

પ્રવૃત્તિ 3

જરૂરી સામગ્રી: મહેંદી પેસ્ટ અને શંકુ

કાર્યવાહી

- મહેંદી શંકુનો ઉપયોગ કરીને એ -4 શીટ પર બે ફ્રી-હેન્ડ ડિઝાઇન બનાવો.

મલ્ટીપલ ચોઈસ પ્રશ્નો

1. હેન્ના લાગુ કરવા માટે કઈ સામગ્રી (૦૨) ની જરૂર છે?
 - (a) શંકુ (બી) પેશી પેપર
 - (સી) મહેંદી (ડી) ઉપરોક્ત તમામ
2. એક હેન્ના ડિઝાઈન બનાવવા માટે એક જ જોઈએ
 - (a) શંકુ કેવી રીતે પકડે છે તે જાણો
 - (b) જરૂરિયાત મુજબ શંકુ સ્કિવઝ
 - (c) સમય-સમય પર શંકુ ની મદદ સાફ રાખો
 - (d) ઉપરના બધા
3. લીંબુનો રસ અને ખાંડનું મિશ્રણ લાગુ પડે છે
 - (a) સૂકા મહેંદી પર
 - (b) અર્ધ સૂકા મહેંદી પર
 - (c) મહેંદીને દૂર કર્યા પછી
 - (d) મહેંદી અરજી કરતા પહેલાં
4. મહેંદી શંકુની ટીપ વારંવાર સાફ થાય છે
 - (a) સરળ પ્રવાહ ખાતરી કરવા માટે
 - (b) શંકુ દબાવીને સરળ બનાવવા માટે
 - (c) ડિઝાઈનમાં સાતત્ય લાવવા
 - (d) ઉપરના બધા

ખાલી જગ્યા પૂરો

1. બે પ્રકારના હેન્ના છે અને
2. હેના એ છે
3. A મહેંદી ડિઝાઈન બનાવવા માટે વપરાય છે.
4. સામાન્ય રીતે, મહેંદી પેસ્ટના ચમચીનો ઉપયોગ થાય છે શંકુ ત્રણ ચોથા ભરો.

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે આ કરી શકશો:

- મહેંદી શંકુ તૈયાર કરો
- સરળ મહેંદી ડિઝાઈન બનાવો

Unit

3

Hair Care વાળ કાળજી

આકૃતિ 3.1: નુકસાન વાળ

આકૃતિ . 3.2: એક ક્વાર્ટર એક હેડવોશ મેળવવામાં

રજૂઆત

વાળ શાફ્ટ સ્તરોથી બનેલી હોય છે અને સીધી ગરમી અથવા પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિઓ (આકૃતિ 3.1) સાથે સંપર્કમાં આવે ત્યારે તે ક્ષતિગ્રસ્ત થઈ શકે છે. બ્લો સુકીંગમાં વાળને સૂકવણી અને સ્ટાઈલ કરવા માટે ગરમીનો ઉપયોગ સામેલ છે, જે વાળ પર પ્રતિકૂળ અસર કરે છે જે ખોટી રીતે કરવામાં આવે છે, અને તેને નબળા બનાવે છે. માત્ર રંગીન, અનુમતિ, સીધીકરણ વગેરે જેવી પ્રક્રિયાઓને સ્ટાઈલ કરતી નથી, પરંતુ પર્યાવરણીય પરિબલો પણ વાળ પર પ્રતિકૂળ અસર કરે છે અને તેમની સંપત્તિ બદલી શકે છે, જેમ કે ચમકવું અને વોલ્યુમ, બનાવવું તેમને સુકા અને બરડા, વિભાજિત થાય છે અને ડેન્ડ્રફ, વગેરે. પર્યાવરણીય પરિબલોમાં સૂર્યપ્રકાશ (યુવી કિરણો), પ્રદૂષણ, ભેજ, પવન, શુષ્ક હવામાનની સ્થિતિ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. માથું ધોવાનું જાળવવામાં મદદ કરે છે તંદુરસ્ત અને સ્વચ્છ વાળ (આકૃતિ . 3.2).

સંભાળની ખામી અને નબળી ગુણવત્તાવાળા ઉત્પાદનો પણ વાળના આરોગ્યને અસર કરે છે. સંરક્ષકો સાથે નિયમિત વાળ કાળજી વાળને તંદુરસ્ત બનાવી શકે છે, અને તેની ચમક અને શક્તિને ફરીથી પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરી શકે છે. સેલોન વાળ સંભાળ સેવા પૂરી પાડી શકે છે. આ માટે,

સલૂન સ્વચ્છ અને જંતુનાશક હોવું જોઈએ, યોગ્ય તાપમાન અને લાઈટિંગ સુવિધા જાળવવી જોઈએ. તે આવશ્યક સલામતી ધોરણોને અનુસરવું જોઈએ.

સત્ર 1: હેર કેરની બેઝિક્સ

પર્યાવરણીય પરિબલો અને વાળ સુકાંના ઉપયોગની અસરો

ભેજવાળી હવામાનની સ્થિતિ તમામ પ્રકારના વાળને અસર કરે છે, જે ફીઝી અને અનમેનેજેબલ લોક તરફ દોરી જાય છે. સીધા વાળ વાહિયાત અને સર્પાકાર વાળ વળી જાય છે અથવા તો કોઈલ પણ બને છે. ભેજ-ભારયુક્ત હવા વાળને લીંબુ અને ભેજવાળા બનાવે છે. આ આણુ પરિવર્તનોને કારણે થાય છે કેમ કે વાળ હાયગોસ્કોપિક હોય છે અને ભેજવાળી હવામાંથી ભેજ શોષી લે છે, જેના કારણે તેમને ખીલવાનું અને સ્ટાઈલ મુશ્કેલ બનાવે છે. વાળ શાફ્ટમાં પ્રોટીન એકઝપ નથી. વિવિધ આણુઓ પાણીમાં જુદા જુદા પ્રતિક્રિયા આપે છે, અને તેના પરિણામે, વાળના વિવિધ પ્રકારો અલગ અલગ તરી આવે છે. આ અસમાન શોષણ વાળના વચગાળાના અને કલિંગનું કારણ બને છે.

પવન અને પ્રદૂષણ એ અન્ય બે પરિબલો છે જે વાળના ગુંચવાડા અને તોડવા માટે જવાબદાર છે. ધૂમ્રપાન જેવી વસ્તુ અને અન્ય પ્રદૂષકો, ડેન્ડ્રફનું કારણ બને છે અને વાળને વધુ નબળા બનાવે છે.

સુકાવાની પ્રક્રિયાઓ પણ વાળ પર નુકસાનકારક અસર કરે છે. દૈનિક હેરડ્રીંગે ઇન્ટ્ર પર કેકસ દર્શાવ્યા છે, આખરે વાળની અલ્ટ્રા-સ્ટ્રક્ચરને નુકસાન પહોંચાડ્યું છે. પરંતુ જો વાળ અને હેરડ્રીઅર વચ્ચે મહત્તમતમ અંતર જાળવવામાં આવે તો લઘુત્તમ ગરમીની સેટિંગ્સ સાથે, નુકસાનને ઘટાડી શકાય છે.

વાળના પ્રકાર

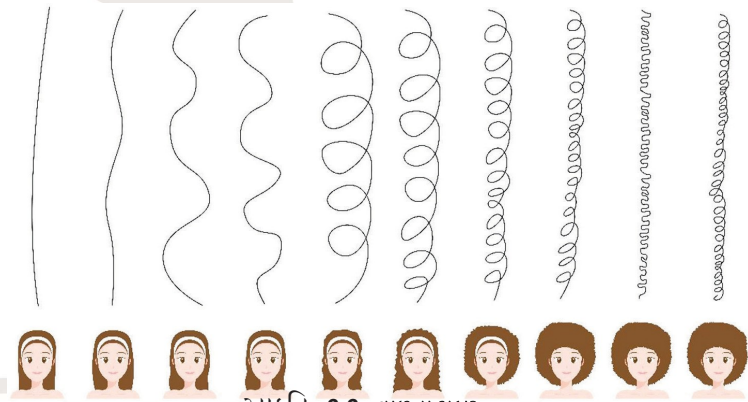
માનવીય વાળ જુદા જુદા પ્રકારનાં હોય છે અને વિવિધ પ્રકારના પોત અને પેટર્ન (આકૃતિ . 3.3) હોય છે. તે, સામાન્ય રીતે, પેટર્ન અને વોલ્યુમના આધારે વર્ગીકરણ કરવામાં આવે છે. તેઓ ચાર વિભાજિત કરી શકાય છે

શ્રેણીઓ - સીધા, વાહિયાત, સર્પાકાર અને કોઈલ.

સીધા

તેમની પાસે કોઈ સર્પાકાર પેટર્ન નથી અને તે કુદરતી રીતે આકર્ષક છે. તેઓ, સામાન્ય રીતે, સ્કલપમાંથી કુદરતી તેલ જેટલું તેલયુક્ત હોય છે, જે કલ્સની ગેરહાજરીને કારણે વાળની ટોચ પર પહોંચે છે. તેઓ છે

તુલનાત્મક રીતે સરળ શૈલી.

આકૃતિ 3.3: વાળના પ્રકાર

હેર કેર

ઊંચુંનીચું થતું

તેઓ 'એસ' આકાર બનાવે છે અને મોજ ધરાવે છે. તેઓ ઓછી ચીકણું હોય છે પરંતુ સૂકા પણ નથી. તેઓ સૌમ્યથી ફિઝિઝ મોજ સુધીના છે. તેઓ વિવિધ પ્રકારનાં સ્ટાઈલને પકડી શકે છે.

સર્પાકાર

તેઓ રિંગલેટ અથવા સર્પિલ્સ બનાવે છે અને સૂકા હોય છે કારણ કે તે ક્લર્સ અને બેન્ડ્સના કારણે વાળની ટોચ સુધી પહોંચતું નથી. જ્યારે ભીની હોય ત્યારે તેઓ વાહિયાત અથવા સીધા હોય છે.

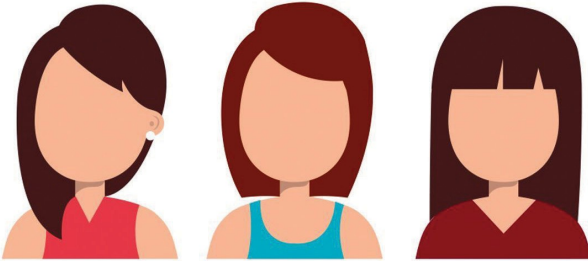
કોઈલ

ભીની હોય ત્યારે પણ તે એક જ આકારને ચક્રાવે છે અને જાળવી રાખે છે. તેઓ અત્યંત સૂકા અને ભીની હોય છે. તેઓ વાળના કોઈ નિર્ધારિત વિભાગો સાથે તસવીર પેંસિલ પહોળાઈના ક્લર્સથી ઝિગ્ઝગા પેટર્ન સુધીના હોય છે. તેઓ તેમની મૂળ લંબાઈના અડધાથી વધુ દ્વારા સંકોચાઈ શકે છે.

વાળની રચના મોટા પ્રમાણમાં સ્ટાઈલ પર અસર કરે છે. તેનો અર્થ છે કે, જો તમારા વાળ મોર, મધ્યમ અથવા દંડ હોય, તો તે વિશિષ્ટ હેરસ્ટાઈલને પકડી શકે છે. ખોપરી ઉપરની ચામડી પર વાળ ઘનતા પણ સ્ટાઈલ અસર કરે છે. વાળ જડા, મધ્યમ અથવા વચ્ચે હોઈ શકે છે, માધ્યમ શૈલીની સૌથી સરળ છે.

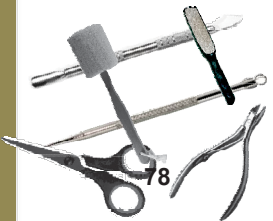
હેરસ્ટાઈલને અસર કરતી સુવિધાઓ દરેક ગ્રાહકમાં વાળના આકાર, ઘનતા, પોત, ક્લર્સ અને કાપી, ચામડીની ટોન, ચહેરો આકાર, જીવનશૈલી વગેરે. તેથી, સ્ટાઈલ પ્રક્રિયાઓ અને હેરડુડો (આકૃતિ . 3.4) પસંદ કરતી વખતે આ બધા પરિબલોનું ધ્યાન રાખવું આવશ્યક છે.

હેડ આકાર

તમે સ્ટાઈલમાં થોડી વસ્તુઓને વ્યવસ્થિત કરીને દેખાવને બદલી શકો છો. ઉદાહરણ તરીકે, સપાટ તાજના કિસ્સામાં વાળ થોડું લાંબું હોવું જોઈએ, સાંકડી માથા પર બાજુની બાજુએ ભાગવું તેમને વિશાળ લાગે છે, વિશાળ માથા પર કેન્દ્ર ભાગલાથી તેમને નાજુક લાગે છે.

આકૃતિ 3.4: વિવિધ હેરસ્ટાઈલ

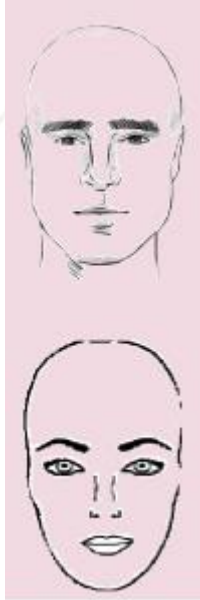
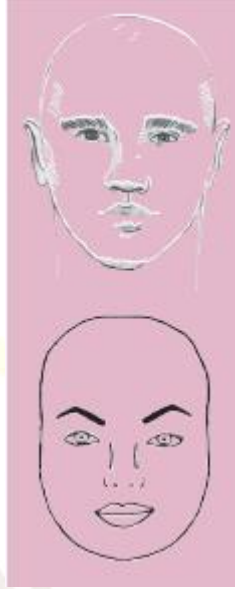

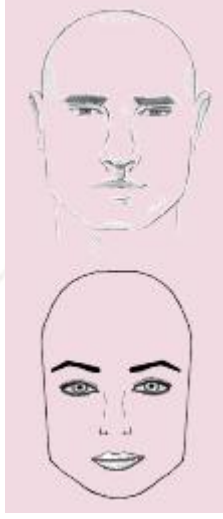
તમેથોડી વસ્તુઓના ફેરફાર દ્વારા સ્ટાઇલ સમાયોજિત કરી દેખાવ બદલી શકો છો. આ માટે ઉદાહરણ તરીકે, એક ફ્લેટ કપાળના કિસ્સામાં વાળ સહેજ લાંબા હોવા જોઈએ, બાજુમાં વિભાજન સાંકડા માથાનો દેખાવ પહોળો બનાવે છે, સેન્ટર પાર્ટિંગ પહોળા માથાને સાંકડુ બનાવે છે.

ચહેરાના લક્ષણો

- કેટલાક ગ્રાહકો તેમના ચહેરાના કેટલાક લક્ષણોને હેરસ્ટાઇલની મદદથી છુપાવવા માંગે છે, ઉદાહરણ તરીકે, લાંબા અને પાતળા ગળા માટે લાંબા વાળ.
- સ્તરો અને ફ્લિક્સ ટૂંકા અને કેટલાક લોકો સાથે અનુકૂળ છે.
- ફેલાતા કાન લાંબા વાળની પાછળ છુપાવી શકાય છે.
- પહોળા કપાળને બેંગ્સની મદદથી આવરી શકાય છે. અથવા મોટું અથવા બહાર નીકળતું નાક આગળના વિસ્તારમાં વાળ સ્ટાઇલ કરીને નોંધપાત્ર ઓછું બનાવી શકાય છે.
- ત્રાસી આંખો માટે વાંકડિયા વાળ આસાનીથી શ્રેષ્ઠ કામ કરે છે. ચહેરાને પહોળો બનાવે છે અને ત્રાંસી આંખો ઉપરથી ધ્યાન વીકેન્દ્રિત કરે છે.
- ટૂંકી, ઠૂંકાળું હેરસ્ટાઇલ લાંબા ચહેરા અને પહોળા જડબા પરથી ધ્યાન વિકેન્દ્રિત કરે છે; ગાલમાં રહેલા હાડકાંને પ્રકાશિત કરવા અને ઉન્નત કરવું એક દેખાવ. ટી ખુશામતથી મલ્ટિ-લેયર્ડ હેરસ્ટાઇલ સ્વરમાં મદદ કરે છેનીચે ગોળમટોળ ચહેરાવાળું ગાલ.

ચહેરાના આકારો

ચહેરાનો આકાર		વાળની ભાતનું કારણ	સ્ત્રી	પુરુષ
અંડાકાર		ગ્રાહકની અગ્રીમતા પ્રમાણે	મોટાભાગના રહકોને આ હેરસ્ટાઇલ ભળે છે	મોટાભાગના રહકોને આ હેરસ્ટાઇલ ભળે છે
વર્તુળકાર		ચહેરાને સાંકડો દેખાવ આપવા માટે	માથાની વચ્ચે પેથી પાડી, વધારાના વાળ બંને બાજુએ ફેલાવવા અને થોડા જડબા સુધી લંબાવવા	બાજુમાં અને માથા ઉપર થોડા વાળ ઉભા રાખવા, માથાની મધ્યમાં અથવા થોડી બાજુમાં પેથી પડાવી; ચોરસ ભાતને ભળતી આવે છે

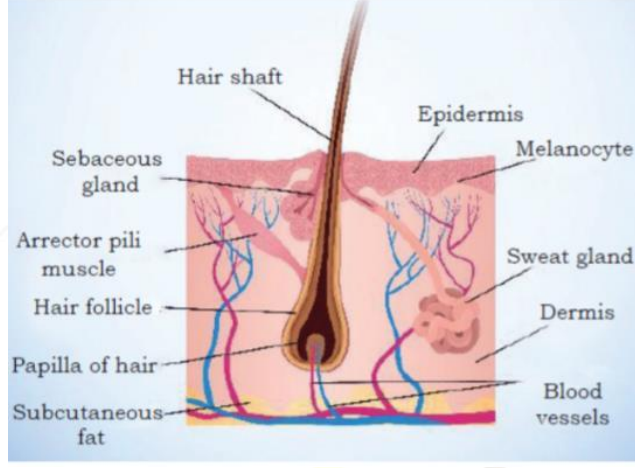
ચોરસ		<p>હાડકાના ઉભારને ઢાંકવા માટે આ પ્રકારની ભાત પાડવામાં આવે છે.</p>	<p>ચહેરાની બાજુમાં વાળ રહે તેવી રીતે વાળ કાપવા, ટૂંકા અને માધ્યમ લંબાઈના વાળ વધારે સૌન્દર્ય પ્રધાન બનશે, વચ્ચે પેથી પાડવી.</p>	<p>બાજુમાં ટૂંકા અને આગળ થોડા માધ્યમ લંબાઈના વાળ સૌન્દર્ય પ્રધાન રહેશે.</p>
------	---	---	--	---

જીવનશૈલી

દરેકની પોતાની સ્વતંત્ર હેરસ્ટાઇલની પસંદગી હોય છે. બાળકોને એક સરળ અને મેનેજ કરી શકાય તેવી શૈલી જોઈએ છે, જ્યારે, કિશોરોમાં ટ્રેન્ડની માંગ વધારે હોય છે. વૃદ્ધ લોકો પસંદ કરે છે એક પરિપક્વ અને નરમ દેખાવ, જ્યારે રમતગમતના ખેલાડીઓ ઇચ્છે છે કંઈક કે જે સરળતાથી સંચાલિત અને બાંધી શકાય છે. આ વ્યક્તિના વ્યવસાય પણ હેરસ્ટાઇલને પ્રભાવિત કરે છે મોટી હદ સુધી, દા.ત. સશસ્ત્ર દળના જવાનોએ રાખવા પડે છે તેમના વાળ ટૂંકા.

વાળની સંરચના - બેઝિક્સ

સ્ટાઇલ તકનીકો તરફ જતા પહેલાં, તે મહત્વપૂર્ણ છે કે વાળની જૈવિક સંરચના વિશે જાણવા થોડું જાણીએ. તેઓ પાતળા હોય છે, એક પાટલા દોર જેવી રચનાઓ, જે આખા શરીરને આવરી લે છે, પગ, પામ્સ અને હોઠના એકમાત્ર સિવાય. જે વાળ આખા શરીરને ઢાંકે છે તેને 'વેલ્લસ' તરીકે ઓળખાય છે. અને ટૂંકા હોય છે ઓછા ગાઢ, ઠંડ અને નરમ પણ હોય છે. તેઓ ત્વચાના છિદ્રોમાંથી વધે છે અને આપણા શરીરને શ્વાસ લેવામાં મદદ કરે છે. વાળ ઉગે છે માથા પર, પાંપણ અને ભમર લાંબા હોય છે અને રંગદ્રવ્ય. તેમને 'ટર્મિનલ વાળ' કહેવામાં આવે છે.

આકૃતિ ૩.૪ વાળની રચના

વાળની રચના

વાળ એમિનો એસિડ અને અન્ય રાસાયણિક પદાર્થોમાંથી બનેલા હોય છે. તેના ત્રણ મુખ્ય ભાગો છે - વાળ બલ્બ, વાળ શાફ્ટ અને મૂળ.

વાળનો બલ્બ

તેમાં કોષો હોય છે, જે વાળ ઉત્પન્ન કરે છે. કોષો વિભાજિત થાય છે અને ઉપર તરફ દબાણ કરે છે, રચે છે છ સ્તરો. આંતરિક ત્રણ સ્તરો રચે છે વાળ, 'કટિકલ', 'આચ્છાદન'માં તફાવત અને 'મેડુલ્લા'. બાહ્ય ત્રણ સ્તરો રચે છે ફોલિકલ, આંતરિક ડુટ આવરણની અસ્તર અને બેસમેન્ટ પટલ. મેલାନોસાઇટ્સ, કોષો, જે રંગદ્રવ્ય મેલેનિન ઉત્પન્ન કરે છે, પણ હાજર છે વાળ બલ્બમાં, વાળ એકલાક્ષણિકતા રંગ આપે છે.

વાળ શાફ્ટ

વાળનો તે ભાગ છે, જે ઉપર દેખાય છે ખોપરી ઉપરની ચામડીમાં. વાળનો શાફ્ટ 'કેરાટિન' થી બનેલો છે, જે સરળતાથી ફાડી શકાતી નથી. શાફ્ટમાં ત્રણ સ્તરો છે. તેઓ છે - ક્યુટિકલ,

કોર્ટેક્સ અને મેડુલ્લા.

ક્યુટિકલ

તે અર્ધપારદર્શક ભીંગડા સાથેનો બાહ્ય સ્તર છે દરેક અન્ય ઓવરલેપિંગ હોય છે. તે અન્ય સ્તરોનું રક્ષણ કરે છે.

કોર્ટેક્સ

તે મેલାନોસાઇટ્સવાળા મધ્યમ સ્તર છે, જે સ્થિતિસ્થાપકતા આપે છે અને વાળ માટે તાકાત.

મેડુલ્લા

તે અંદરની સ્તર છે, જે સામાન્ય રીતે સરસ વાળમાં ગેરહાજર રહે છે.

મૂળ

તે વાળના બલ્બમાં સમાપ્ત થાય છે અને તેમાં 'પેપિલા' અને શામેલ હોય છે 'વાળ મેટ્રિક્સ'. અંતમાં પેપિલા એક મોટી રચના છે.

ફોલિકલ.

તે રુધિરકેશિકા લૂપ અને કનેક્ટિવ દ્વારા રચાય છે. પેશીઓ, જ્યાં સેલ ડિવિઝન દુર્લભ છે. હેર મેટ્રિક્સ ઉત્પન્ન કરે છે.

મૂળના આવરણો અને વાળના વાસ્તવિક શાફ્ટ.

વાળના કોષમાં ગ્રંથીઓ અને સ્નાયુઓ.

સેબેસીયસ ગ્રંથિ.

આ ગ્રંથિને સ્રાવ થતાં તેને 'તેલ ગ્રંથિ' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે લ્યુબ્રિકેટિંગ તેલ, જે ત્વચા અને વાળને લુબ્રિકેટ કરે છે. આ ગ્રંથીઓ વાળની કોશિકાની ટોચ પર જોડાયેલ છે.

પરસેવાની ગ્રંથી

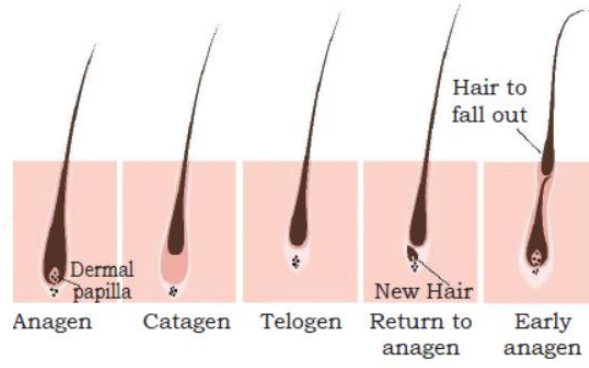
આ ગ્રંથિ પરસેવો સ્રાવ કરે છે અને ત્વચાકોષમાં સ્થિત છે ત્વચા. આમાં કોઇલ કરેલા નળીઓવાળું માળખું છે અને આખા શરીરમાં હાજર છે.

અરેક્ટર પિલી સ્નાયુ

આ સ્નાયુ તેના પર વાળ ઉભા રાખવા માટે જવાબદાર છે અંત અને ફોલિકલ્સની નજીક હાજર છે.

વાળ વૃદ્ધિ ચક્ર

વાળ વૃદ્ધિ ચક્ર ત્રણ તબક્કાઓ સમાવે છે, એટલે કે એનાજન, કેટટેન અને ટેલોજન (આકૃતિ 3.6).

આકૃતિ 3.6વાળ વૃદ્ધિ ચક્ર

એનાજેન તબક્કો

આ વાળનો વિકાસનો તબક્કો છે. બલ્બ પુનર્જીવિત કરે છે, અને તે પછી, વાળનો સ્ટ્રાન્ડ ઉત્પન્ન કરે છે.

આ તે સમયગાળો છે જે દરમિયાન વાળ સક્રિયપણે વધે. આ તબક્કો 2-7 વર્ષ સુધી ચાલે છે.

કેટટેન તબક્કો

તે સંક્રમિત તબક્કો છે, જે 2-3 અઠવાડિયા સુધી ચાલે છે. આ સમયગાળો વાળના વિકાસના તબક્કાના અંતને ચિહ્નિત કરે છે. અહીં, ફોલિકલ પાછું ખેંચીને તેના ઉપરના સ્થાનાંતરણને પ્રારંભ કરે છે.

ટેલોજન તબક્કો

તે આરામ કરવાનો તબક્કો છે, જ્યાં વાળ લાંબા સમય સુધી વધતા નથી પરંતુ તેની ફોલિકલ સાથે જોડાયેલ છે. લગભગ ત્રણ મહિના પછી, જ્યારે વાળ ધોવા અથવા કોમ્બીડ કરવામાં આવે છે ત્યારે વાળ ફોલ હોય છે. આ પછી, ફોલિકલ ફરીથી એક નવું એએજેન શરૂ કરી શકે છે તબક્કો. આમ, દરેક વાળના નળીઓ એક નવો સ્ટ્રેન્ડ ઉત્પન્ન કરે છે અને અમારા 25-30 ઉત્પાદનના

ચક્રમાંથી પસાર થાય છે સમગ્ર જીવનકાળ. લટ્ટું-સંકેતો વધુ પડતી ગરમીથી વાળ પર વિપરીત અસર થઈ શકે છે અને ખોપરી ઉપરની ચામડી.

1) વાળ પ્રોટીનથી બનેલા હોય છે, જેમાંથી નુકસાન થાય છે ગરમી. અતિશય ગરમી અને હેરડ્રાયરનો દૈનિક ઉપયોગવાળના છિદ્રને નુકસાન પહોંચાડે છે, જે કામચલાઉ હોઈ શકે છે અથવા કાયમી.

2) ગરમી માંથી છિદ્રો ત્વચા ખોલવાના કારણે વાળ વધારે ખરે છે. આ છિદ્રો ગંદકી અને ધૂળને શોષી લે છે કણો, વાળ પતન તરફ દોરી જાય છે.

3) ગરમી ખોપરી ઉપરની ચામડી પરના બધા ભેજ અને તેલને શોષી લે છે, નબળા અને નીરસ વાળ પરિણમે છે.

4) મોટે ભાગે, ક્ષતિગ્રસ્ત વાળની સામાન્ય નિશાની બતાવવામાં આવે છે વિભાજિત અંત સ્વરૂપમાં. સ્પ્લિટ અંત કારણે રચાય છે ગરમ કરવા માટે, જે વાળના આંતરિક સ્તરને નુકસાન પહોંચાડે છે.

5) ગરમી કુદરતી રચના અને આકારને બદલી શકે છે વાળના બાહ્ય સ્તરના સોજોને કારણે વાળને નુકસાન થાય છે.

વાળ અને માથાની ચામડીની સ્થિતિ અને રોગો

સામાન્ય વાળ અને માથાની ચામડીની સ્થિતિવાળ ખરવાજ્યારે વાળના ઝુંડ દેખાય છે ત્યારે તે સ્પોટ થઈ શકે છેકાંસકો પછી વાળના બ્રશમાં, માથા ધોવા પછી ડ્રેઇન કરો,અથવા વાળ

દૃશ્યમાન પાતળા. જૂ ઉપદ્રવ ખોપરી ઉપરની ચામડીમાંથી લોહી ચૂસીને જીવે છે, કારણ બને છેખંજવાળ.

ખોડો

તે ખોપરી ઉપરની ચામડીમાંથી મૃત ત્વચાને ઉતારવાનું કામ કરે છે. ઘણા તેને આત્મસન્માન સાથે જોડે છે (ફિગ. ૩.૮).

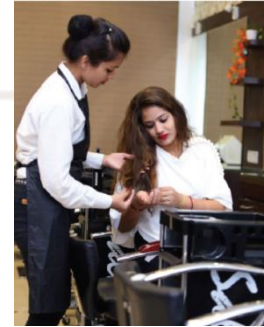

આકૃતિ ૩.૭ વાળની સમસ્યાઓ

વાળ અને માથાની ચામડીના રોગો

આકૃતિ ૩.૮

આકૃતિ ૩.૯

એલોપેસિયા એરેટા

આ રોગ દ્વારા માથાના વાળ પેચ સાથે દુર થાય છે. ઘણી વારતો માથા ઉપર એક સિક્કા જેટલી જગ્યામાંથી વાળ ખરી જાય છે.

સોરીયાસીસ

તે ખોપરી ઉપરની ચામડીની શુષ્ક અને સ્કેલી ત્વચાના રૂપમાં દેખાય છે. તે આખા ખોપરી ઉપરની ચામડી અને અન્ય વિસ્તારોમાં ફેલાય છે, જેમ કેકાન, ગળા અથવા કપાળ પાછળ.

લચેન પ્લાનસ

આ રોગપ્રતિકારક પ્રતિક્રિયાને કારણે થતી ફોલ્લીઓ છે, એલર્જી, તાણ અથવા આનુવંશિક વિકૃતિઓ.

કાળજી બાદની સલાહ

પાર્લરમાં વાળની માવજત લીધા પછી ગ્રાહકની ફરજ બને છે કે સૂચવેલ દવાઓ સમયસર લે અને વાળની માવજત ઘરે સમયસર કરે.

તેમને ઉત્પાદનોના ફાયદા અને કેટલું આવશ્યક છે તેના વિષે માહિતગાર કરવા. ગ્રાહકોનો પ્રતિસાદ તમે કેવી રીતે ઉત્પાદનની ભલામણ કરો છો તેના પર નિર્ભર રહેશે. પણ, વાળને સ્થાઇલ કરવાની વિવિધ રીતો સૂચવો. અંતે, પૂછો કે તેઓ ક્યારે સલૂનની આગામી મુલાકાત લેશે.

પ્રવૃત્તિ 1

જરૂરી સામગ્રી: નીલ

કાર્યવાહી

તમારી જાતે તમારી આજુબાજુના લોકોના વાળના પ્રકારો ઓળખો.

તમારી જાતે તમારા સહકાર્મીચારીઓના વાળની સંરચના ઓળખો.

તમારી પ્રગતિ તપાસો

બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો

નીચેનામાંથી કયા પ્રકારનો વાળ નથી?

(a) સર્પાકાર (બી) કોઈલ

(સી) લહારદાર (ડી) રીંગલેટ

2. શાફ્ટમાં _____ છે.

(એ) મૂળ (બી) મેડુલ્લા

(સી) વાળ બલ્બ (ડી) પરસેવો ગ્રંથી

એનાગેન તબક્કો એ _____ ચક્રનો એકભાગ છે.

(એ) ડુટ (બી) શાફ્ટ

(સી) ફોલિકલ (ડી) કેટટેન

વ્યક્તિલક્ષી પ્રશ્નો

વાળ પર ભેજની અસર શું છે?

કોઈપણ ત્રણ પ્રકારનાં વાળનાં નામ આપો.

નીચેના ઘટકોનાં કાર્યો શું છે:

(એ) આર્કિટર પિલી સ્નાયુ

(બી) વાળનો બલ્બ

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે શીખ્યા છો:

વાળના વિવિધ પ્રકારો ઓળખવા

વાળ અને માથાની ચામડીની સ્થિતિને ઓળખવા

સત્ર ૨: સામાન્ય કેશકલા

બાહ્ય દેખાવની માવજત વખતે કેશની માવજત તે એક અવિભાજ્ય અંગ છે. આમ કરવાથી તે માણસનો આત્મવિશ્વાસ વધારે છે અને માણસનો બાહ્ય દેખાવ ધરમૂળથી બદલી શકે છે.

સામાન્ય કેશકલા કેશગુમ્ફન

આકૃતિ ૩.૧૦

ચોટલો

સમગ્ર વાળના જથ્થાને ત્રણ ભાગમાં વહેચી અને તેને ગુથાવાથી ચોટલો વળી શકાય છે અને તે ચોટલો વળવાની ખુબજ સરળ રીત છે. વાળને ચોટલામાં બાંધવામાટે અને બનાવવાની ઘણી રીતો છે. ફંકી દેખાવ, ઉદાહરણ તરીકે, સાઇડ પ્લેટ, સેન્ટર પ્લેટ, ફિશટેઇલ પ્લેટ, ફેન્ય પ્લેટ, ડચ પ્લેટ, દોરડું પ્લેટ, વાળને પ્લેટ કરવાની એક સરળ રીત છે - વાળ વહેંચવી ત્રણ સમાન ભાગોમાં, જમણો ભાગ જમણા હાથમાં રાખો, ડાબા હાથમાં ડાબો અને વચ્ચેની વચ્ચેઅંગૂઠો અને બંને હાથની બીજી આંગળી.પ્લેટ કરવાનું શરૂ કરવા માટે, જમણા વિભાગને પાર કરો મધ્યમ વિભાગ, પછી સાથે આ પ્રક્રિયાને પુનરાવર્તન કરો ડાબી બાજુ, જેમ તમે જાઓ તેમ વાળનેસરળ બનાવશો. રોકવા માટે પ્લેટના અંતમાં રબર બેન્ડ મૂકો તેમને અનિવાર્નિંગથી.

આકૃતિ ૩.૧૧

આકૃતિ ૩.૧૨

ટવિસ્ત

તે વાળના બે ભાગોને ચુસ્ત રીતે એક બીજા ફરતે વળવાને લગતું છે. (ફિગ. ૩.12) વાળનો એક ભાગ લો અને તેને વિભાજિત કરો બે સમાન ભાગોમાં. શરૂ કરવા માટે, એક ભાગની આસપાસ બીજા ભાગને ટવિસ્ત કરો. આવીજ રીતે નીચેની દિશામાં વળતા જાઓ. જ્યારે તમે અંત સુધી પહોંચો, બંને વચ્ચે અંતને આંગળીઓ વડે મજબૂત રીતે પકડી રાખો, અને ધીરે ધીરે, દબાણ

છોડો જેથી ટ્વિસ્ટ ઢીલું થઈ જાય છે અને તેના પોતાના પર સ્થિર થાય છે. તમે કરી શકો છો આખા વાળનો ઉપયોગ કરીને ટ્વિસ્ટેડ હેરસ્ટાઇલ પણ બનાવો.

વેણી

આકૃતિ ૩.૧૩

વેણી એક જટિલ પેટર્ન છે જે ઇન્ટરલેસિંગ દ્વારા રચાય છે. વાળના ત્રણ કે તેથી વધુ સ્ટેન્ડ્સ (ફિગ. ૩.૧૩) શ્રેષ્ઠ શૈલી વિશે વાત એ છે કે તે કોઈપણ પ્રસંગ પર પહેરવામાં આવી શકે છે. વાળના પ્રકાર - લાંબા, ટૂંકા,બન, સકર્સ, વગેરે છે મિલ્કમેઇડ વેણી, ફિશટેઇલ વેણી અને ફ્રેન્ચ વેણી વેણીનો ઉપયોગ બાળકો માટે હેરસ્ટાઇલ તરીકે જ થતો નથી. પરંતુ ૩૦ અથવા ૪૦ ના દાયકાની મહિલાઓ માટે પણ થાય છે. મિલ્કમેઇડ વેણી માથાના ટોચ પર બનાવવામાં આવે છે. તે જાડા હોઈ શકે છે વાળનો મોટો જથ્થો અથવા મળતા આવવા પાતળા હેડ બેન્ડ.

જટિલ વેણીઓ વીની પ્રકારની કેશકલાનું ખુબ ઉમાડું ઉદાહરણ છે. મોટી હસ્તીઓને આપણે ઘણી વાર જટિલ વેનીથી સુશોભિત જોઈએ છીએ. વેણી બનાવવા માટે, ત્રણ વિભાગોમાં વાળને વિભાજિત કરવા જરૂરી છે. એક વિભાગ બાજુમાં લેવામાં આવે છે-બાજુમાં, વેણી નીચે કામ કરતી વખતે. તમારી પાસે છે બાકીના વાળમાંથી દરેક વખતે એકવિભાગ લેવોબ્રેડિંગ કરતી

વખતે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.

ગાંઠ

આકૃતિ ૩.૧૪

કેશકલામાં ગાંઠએ ખુબ મહત્વની ગણવામાં આવે છે. તે લાંબા સમય સુધી રાખી શકાય છે અને દરેક પ્રકારના પ્રસંગમાં ખુબ શોભે છે. વાળમાં ગાંઠ મારવી ખુબજ સરળ છે. બંને બાજુના કાન પરથી વાળની નાની લત લઈ અને તેને પચાલના ભાગમાં પરસ્પર બાંધવામાં આવે છે. (ફિગ. ૩.૧૪). તેને 'કાસ્કેડિંગ હાલ્ફ અપડું' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. ડાબી બાજુએ ફક્ત એક વિભાગ લો અને કાનની પાછળના માથાની બાજુ. આ ગાંઠ બે વિભાગો અને છૂટક છેડાને પિન લગાવો. છોડીદો બાકીના વાળ ખુલ્લા. તમે, તે જ રીતે, એક બનાવી શકો છો તેને વહેંચીને આખા વાળમાંથી સ્ટ્રેટ કરેલી બે અને એક ગાંઠ બનાવે છે.

શીન્યો

આકૃતિ ૩.૧૫

તે બનનો એક પ્રકાર છે, જે દૃશ્યમાન દેખાવ આપે છે વાળ અને સામાન્ય રીતે, નાનેપ પર બનાવવામાં આવે છે ગરદન (ફિગ. ૩.૧૫). આ શૈલી બનાવવા માટે, બધાને ભેગા કરોને વાળને ધીમેધીમે અંત સુધી તેમને ટ્વિસ્ટ કરો. તેઓ કોઇલ શરૂ થાય છે. તેમને એકમાં વળી જવું ચાલુ રાખો બન અને પિન સાથે બન સુરક્ષિત. કાંસકા વડે અંદરથી વાળને ધીરે રહીને બહાર કાઢો જેથી કરીને શીન્યોનો ઉઠાવ આવે. શીન્યોને હલાવો બનાવવા માટે તેને ધીરે રહી અને માથાના ઉપરની દિશા તરફ સરકાવો.

અંબોડો

આકૃતિ ૩.૧૬

આ શૈલીનો ઉપયોગ ડિનર પાર્ટી માટે અથવા અન્ય અનૌપચારિક ઘટનાઓ માટે કરવામાં આવે છે. તેમાં બહુવિધ સ્તરોમાં વાળને વાળવામાં આવે છે અને વળ ચડાવવામાં આવે છે (ફિગ. ૩.૧૬). અંબોડો બંધાવાની સરાળમાં સરાળ રીત એ છે કે તમે તમારા વાળને સૌ પ્રથમ બ્રશ કરો અને ત્યાર બાદ આગળના ભાગને વળ ચડાવો. હવે, વિભાગને પાછળથી વળો, વળો અને પાછળ તેને પિન લગાવો. પહેલાં વળાંકલો વિભાગ અને તેને માથા પર લંબાઈની દિશામાં વહેંચો અને કાન થી કાન પ્રથમ વિભાગ લો અને તેને પાછો કાંસકો કરો. એ જ રીતે, બધા સ્તરોને પાછો કાંસકો કરો. હવે, વિભાગો ટક કરો એક પછી એક સરસ રીતે પાછળ જવા દો. ટોચનું સ્તર કાંસકો અને તેને પાછળના ભાગો પર પિન કરો. એક સુઘડ દેખાવ બનાવવા માટે, વાળને આગળથી પાછળ સુધી બ્રશ કરો. જો તે સપાટ લાગે છે, તો વાળને પૂંછડીથી નરમાશથી કાંસકો ખેંચો. હેરસ્પ્રાય સાથે હેરડુ સેટ કરો.

રોલ

આ વાળ બનાવવા માટે સરાળ છે અને એક ભવ્ય આપે છેજુઓ (ફિગ. ૩.૧૭). ની આસપાસ એક સ્ટ્રેચી હેડબેન્ડ મૂકોતાજ વિસ્તાર. આપવા માટે તાજ વિસ્તારમાંથી વાળ ખેંચો વિશાળ દેખાવ. વાળની એક બાજુથી શરૂ કરીને, હેડબેન્ડની આસપાસનો ભાગ લૂપ કરો. વધુ લોવિભાગો અને હેડબેન્ડ આવરી લે છે. સેર ફેલાવોતમે વાળ લૂપિંગ પર જાઓ તે જ રીતે. સંપૂર્ણ લપેટીવાળ અને ખાતરી કરો કે કોઈ છૂટક સેર ન જોવામાં આવે. જો કેટલાક સેર બહાર ડોકિયું કરે છે, તેમને પિનથી સુરક્ષિત કરો. આજેને 'રાજકુમારી રોલ' કહેવામાં આવે છે અને એક સપ્તાહમાં અથવા તો માટે યોગ્ય પાર્ટીમાં પહેરી શકાય.

આકૃતિ ૩.૧૭

રિંગલેટ

આકૃતિ ૩.૧૮

ખૂબ મુશ્કેલી વિના વાળ આશૈલી તમનેને એક ભવ્ય અને સ્ટાઇલિશ દેખાવ આપે છે. તેઓ લાંબા સમય સુધી અકબંધ રહે છે સમય અને ખાસ પ્રસંગો માટે યોગ્ય છે. તેઓ કરી શકે છે કલિંગ આયર્ન (ફિગ. 3.18)ની સહાયથી બનાવવામાં આવે છે. રીંગલેટ ઘણા પ્રકારનાં હોય છે, જેમ કે સર્પાકાર, સરળ, નરમ, ડુંવાટીવાળું, સમતલ, વગેરે.

સ્મૂથ બ્લોવ ડ્રાય

ઉછાળ આપવા માટે બ્લોથી વાળ સુકાવવા એક સરળ પદ્ધતિ છે. તે વાળ સીધા કરવા માટે કરવામાં આવે છે (ફિગ. 3.19). ક્લાયંટના વાળના પ્રકાર અનુસાર હેર બ્રશ લો. વાળને વિભાગોમાં વહેંચો અને એક પસંદ કરો. ક્લિપ કરો બાકીના વાળ અને તે વિભાગ પર કામ કરવાનું શરૂ કરો. વાળને ઘડિયાળની દિશામાં બ્રશમાં ફેરવો અને તેના પર સીધા હેરડ્રાયરનો ઉપયોગ કરો. પર તપાસો તાપમાન અને આના જેવું જ ક્ષેત્ર ફરીથી ગરમ કરશો નહીં. આમ કરવાથી વાળ બળી શકે છે. આ પ્રકારના ફટકો સૂકવણી કરોભીના વાળ પર.

આકૃતિ 3.૧૯

કલી બ્લોવ ડ્રાય

આકૃતિ ૩.૨૦

વાળનો એક ભાગ આંગળીઓનો ઉપયોગ કરીને ઉપાડવામાં આવે છે અને હવા છેવિસારક પાસેથી હાથ પહેલા જ પસાર થઈ ગયોમૂક્કો ક્લેમ્પિંગ (ફિગ. ૩.૨૦). મૂસે એક મહત્વપૂર્ણ છેઆ પ્રક્રિયામાં ભૂમિકા છે કારણ કે તે શૈલીને પકડવામાં મદદ કરે છે. તે હોવું જોઈએમાથું ઘુંચતુ કરી દેવું. આ શૈલીમાં, સ કલ્સ ખેંચાય નહીં, તેથી સીધા કરવાનું ટાળ્યું. હવાની નીચી ગતિ વધુ ઓછી લહેરની ખાતરી કરે છે. કમમાંમહત્તમ લિફ્ટ મેળવવા માટે, તમારા વિસારકને પરિપત્રમાં ખસેડોગતિ. તમારા અંતનેવિસારકથી દૂર રાખવાની ખાતરી કરો, કારણ કે તેઓ વધુ પડતા સુકાઈ જાય છે અને ફિઝ્ઝી બની જાય છે.

ટોગિંગ

આકૃતિ ૩.૨૧

વાળને કલિંગ કરવા માટે ટોંગનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. વાળ પર ગરમી રક્ષક લગાવો. ટેપડ કલિંગથી વાળને કલ કરો. (ફિગ. ૩.૨૧). ઇન્ડ પર વાળને લપેટી અને ગરમ કરો, ગરમ કાર્ય પછી તેને છોડી દો અને ઇન્ડ થવા દો. કાર્લ થયેલા વાળ ઉપર થોડો કાંસકો ફેરવો. સ્ટાઇલ બેંગ્સ તરીકે ઇચ્છિત વાળની ભાત રચી શકાય છે. સ્ટાઇલને પકડવા માટે હેરસ્પ્રાયનો ઉપયોગ કરો.

સીધા

આકૃતિ ૩.૨૨

વાળ સીધા કરવા હેર સ્ટ્રેટનર્સ અને બ્લોવ ડ્રાયર્સ માટે વપરાય છે (ફિગ. ૩.૨૨). તેની પ્લેટો ફ્લેટ આયર્ન સિરામિક ધરાવે છે, જે સીધી વાળને ચમક આપે છે. બંને પદ્ધતિઓમાં ગરમીનો સમાવેશ કરે છે અને જ્યારે વાળ વિભાજિત થયેલ છે ત્યારે શ્રેષ્ઠ કાર્ય કરે છે. સારી ગુણવત્તાની ગરમી સંરક્ષકનો ઉપયોગ કરો. વાળનો એક નાનો ભાગ લો, તેને પ્લેટોની વચ્ચે દબાવો અને નરમાશથી વાળની લંબાઈ સાથે નીચે ખસેડો. સંપૂર્ણ સ્ટ્રેઈટિંગ પ્રાપ્ત કરવા માટે પ્રક્રિયાનું પુનરાવર્તન કરો. હવે, વાળનો બીજો ભાગ લો અને પ્રક્રિયાને પુનરાવર્તન કરો. બ્લોવ ડ્રાયનો ઉપયોગ કરીને વાળ સીધા કરતી વખતે, એકએક બ્રશ પર વાળ વિભાગ અને મોં રાખોબ્રશ ઉપર સુકાં અને લંબાઈ સાથે ખસેડો. આ પ્રક્રિયાનું પુનરાવર્તન કરો દરેક વાળ સાથે છે ત્યાં

સુધી સમગ્ર વાળસીધા કરવા માટે. આને રોકવા માટે થોડી માત્રામાં સીરમનો ઉપયોગ કરો. પુરુષ અને સ્ત્રીના વાળ સુયોજિત કરવાનું અલગ હોઈ શકે છે. જેલ અથવા મીણનો ઉપયોગ વાળને જગ્યાએ રાખવા માટે કરવામાં આવે છે. પસંદ કરેલી શૈલી અને અનુસાર નરમાશથી બ્રશ કરો હેરડે હેર સ્પ્રે સાથે સમાપ્ત થાય છે.

વાળ એસેસરીઝ

પકડવા માટે વિવિધ પ્રકારના વાળના ઉપકરણોનો ઉપયોગ થાય છે. પિન, ક્લિપ્સ, ખોટા જેવા હેરસ્ટાઇલ અને વાળને સજાવટ કરો. વાળ, પરંડા, જાળી, પડદો, તાજા ફૂલો (ગજરા), વગેરેમાત્ર શૈલી જ નહીં પરંતુ વ્યક્તિનો દેખાવ પણ સુધારે છે.

આકૃતિ 3.23: બોબી પિનના પ્રકારો

બોબી પિન

તમને જરૂર હોય ત્યાં સુધી તેઓ હેરસ્ટાઇલ પકડી શકે છે. તેઓ ઘણા પ્રકારનાં છે (ફિગ. 3.23).

વાળ પિન તેઓ વેવી-યુ આકારની પિન છે.

- જાડા વાળ
- બન અને ટ્વિસ્ટ

જાંબો પિન નિયમિત પિન મીની પિન હેર પિન

સરેરાશ જાડાઈ

નાના વેણી અને વળાંક

સુંદર વાળ

• વિગતો સમાપ્ત કરો

• લૂઝ હોલ્ડ

બન અને એલએલએસ

જાંબો પિન

આ લાંબા ટ્રેસ માટે વપરાય છે કારણ કે તે કદમાં મોટા છે. અનવેવી ડિઝાઇન ટેશર્સને સખત પકડ આપે છે, જે જાડા અને બેકાબૂ છે. આ પિન છે. જગ્યાએ અનૈતિક પ્રકારનાં વાળ રાખવા માટે સક્ષમ

કોઈપણ અન્ય પિન કરતા લાંબો સમય.

નિયમિત પિન

આનો ઉપયોગ કોઈપણ પ્રકારના વાળ પર થઈ શકે છે. તેઓ બન્સ ધરાવે છે અને ફ્લિક્સ. તેઓ ઘણા પ્રકારની હેરસ્ટાઇલમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે.

મીની પિન

આનો ઉપયોગ સરસ વાળ અને ટૂંકા કપડા માટે થાય છે પિન વાળની બહાર નીકળે છે.

વાળની ક્લિપ્સ

આ વિવિધ પ્રકારનાં છે અને તેનો ઉપયોગ તેના આધારે થાય છેહેતુ. તેઓ સાદા અને સરળ અથવા સુશોભન હોઈ શકે છે.

બેરેટ

આકૃતિ ૩.૨૪

આ મોલ્ડેડ પ્લાસ્ટિક અથવા મેટલનો એક ભાગ છે જે ફોલ્ડ થાય છે અને વાળના પાતળા સ્તરોને પકડવા માટે સાથે મળીને ત્વરિત (ફિગ. ૩.૨૪). તેઓ ઘણીવાર બાળકો દ્વારા પહેરવામાં આવે છે.

એલિગેટર ક્લિપ

આકૃતિ ૩.૨૫

વાળની જેમ પકડ રાખવા માટે તે એક ચપટી ક્લિપ છે એક મગરનું મોં (ફિગ. ૩.૨૫). સ્ટાઈલિસ્ટ મોટે ભાગે આનો ઉપયોગ કરે છે સ્ટાઈલ કરતી વખતે વાળના ભાગોને પકડવા માટે ક્લિપ્સ ખુબ ઉપયોગી છે.

સ્નેપ ક્લિપ

આકૃતિ ૩.૨૬

તેને સામાન્ય રીતે 'ટિક-ટેક' (ફિગ. ૩.૨૬) કહેવામાં આવે છે. સ્નેપ ક્લિપ્સ આવે છે પોઇન્ટેડ ધાતુના આકાર અને ખોપરી ઉપરની ચામડી સામે ફ્લેટ મૂકે છે જ્યારે બંધ. ખોલવા માટે, ત્યાં સુધી ક્લિપ પાછળની તરફ વળેલી છે તે ત્વરિત ખુલે છે. સ્નેપ ક્લિપ મૂકતી વખતે, તે નીચે વળેલું છે તાળું મારવું.

ફેન્ય ક્લિપ

આકૃતિ ૩.૨૭

તેની પાસે ઓટો લોક છે અને મોટા બેરેટ જેવું છે (ફિગ. ૩.૨૭) ફેન્ય ક્લિપમાં ટેન્શન ડિઝાઇનવાળી મેટલ બાર છેબેરેટની નીચે જે બે વચ્ચે અટવાઇ જાય છેનાના માથા, જે બંધ

થાય ત્યારે લોક થાય છે, જેથી વાળ હોય જગ્યાએ નિશ્ચિત પણે યોજાય છે. જાડા વાળ માટે ફેન્ય ક્લિપ્સ લાંબા અને સાથે શ્રેષ્ઠ કાર્ય કરે છે.

જડબા ક્લિપ

આકૃતિ ૩.૨૬

તે સામાન્ય રીતે 'ક્લચર' તરીકે ઓળખાય છે. જડબાના ક્લિપ્સ વસંત છે બે નાના કાંસકો જેવા બંધારણ સાથે તણાવ ચપટી ક્લિપ્સકે હસ્તધૂનન સાથે (ફિગ. ૩.૨૮). કન્યાઓ માટે સહાયક તેઓ વિવિધ આવે છે ડિઝાઇન અને કદ અને વાળ સૌથી સામાન્ય છે.

કેળાની ક્લિપ

તે લાંબી ક્લિપ છે અને તેની બંને બાજુ નાના દાંત છે. તે પોનીટેલને ડુંવાટીવાળો દેખાવ આપે છે.

પીંછાવાળા વાળની ક્લિપ

તે હેટ ક્લિપ છે અને રોયલ લુક આપે છે.

બટન ક્લિપ

વેલ્કોનો એક બટન ક્લિપ, સામાન્ય રીતે, સહાયથી વાળને પકડી રાખે છે. તેને આપવા માટે તેને વેણી અથવા બનમાં મૂકી શકાય છે સ્પાર્કલિંગ દેખાવ.

ખોટા વાળ

આકૃતિ ૩.૨૯

આ સામાન્ય રીતે 'વાળ વિસ્તરણ' તરીકે ઓળખાય છે, અને વાળમાં લંબાઈ અને વોલ્યુમ ઉમેરો (ફિગ. ૩.૨૯). તેઓ કુદરતી વાળના સ્તરોની અંદર ક્લિપ કરવા માટે વપરાય છે.

હેડ બેન્ડ

આકૃતિ ૩.૩૦

તે કપાળની આસપાસ લગાડી શકાય છે. તેમાં સામાન્ય રીતે સ્થિતિ સ્થાપક હોય છે. માથાના વાળની આસપાસ વાળ રાખવા માટે બેન્ડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. (ફિગ. ૩.૩૦).

માંગનો ટીકો

તે વાળના મધ્ય ભાગમાં મહિલાઓ દ્વારા પહેરવામાં આવે છે. તેમાં એક છેડે અટકી આભૂષણ અને વાળનો પિન અથવા છે બીજી તરફ હૂક આવેલ હોઈ છે. હૂક વાળ સાથે ફસાય એવી રીતે કે આભૂષણના વાળના ભાગ પર ઝૂલતું હોય તેમ મહિલા વડે પહેરી શકાય છે.

મુગટ

તે પથ્થરો, મોતીથી શણગારેલી વક ધાતુની પટ્ટી છે. અથવા સ્ફટિકો પણ મુગટ બનાવવા માટે વાપરી શકાય (ફિગ. ૩.૩૧). તે ઘણીવાર બન્સ અથવા જોડી સાથે બનાવવામાં આવે છે. રાજકુમારી દેખાવ આપવા માટે તાજ વાળ ઉભા રાખે છે. મુગટ વિવિધ ડિઝાઇનમાં આવે છે અને એક સ્થિતિસ્થાપક સાથે પહેરવામાં આવે છે. હેડ બેન્ડ તરીકે પણ તેનો ઉપયોગ થાય છે.

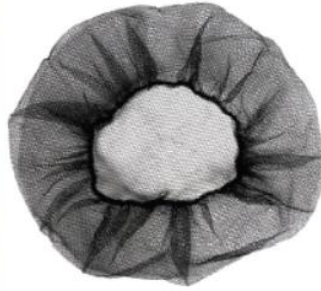
આકૃતિ ૩.૩૧: મુગટ

પરન્ડા

વેણીમાં ગૂંથેલા પરંડા તે પરંપરાગત ભારતીય સહાયક છે. [ફિગ. ૩૨.૩૨૨ (ક)]. તે લંબાઈ, જાડાઈ અને કુદરતી વાળનો રંગ આપે છે.

(a)

(b)

આકૃતિ ૩.૩૨

નેટ

તે નેટ ફેબ્રિકનો એક નાનો ભાગ છે જેમાં સ્થિતિસ્થાપક છે. બનને સુરક્ષિત કરો, જેથી વાળના

ટુકડા બહાર ન આવે [ફિગ. 32.32ર (બી)].

પડદો

તે અટકી કાપડ છે જેનો હેતુ સમગ્ર અથવા કેટલાકને માથા અને ચહેરાનો મોટાભાગનો ભાગ આવરી લે છે.

તાજા ફૂલો (ગજરા)

આકૃતિ 3.33

એક સરળ બન અથવા વેણી અથવા અડધા બાંધેલા વાળને ગુલાબ અને જાસ્મિન જેવા ફૂલો, એક ભવ્ય દેખાવ આપે છે. ગજરા ઘણીવાર દોરા સાથે બાંધેલી ચમેલીના ફૂલોથી બનેલી છે. (ફિગ. 3.33) તે બન અને વેણીને પરંપરાગત દેખાવ આપે છે. સ્ટાઇલ ઉત્પાદનો, સાધનો અને સાધનોસ્ટાઇલ ઉત્પાદનો, સાધનો અને સાધનોની શ્રેણી છેવાળ સ્ટાઇલ માટે ઉપલબ્ધ. દરેક સલૂન તેની પોતાનો ઉત્પાદનો અને સાધનોના સંદર્ભમાં સ્પ્રેફરન્સનો સેટ હોય છે.

કેટલાક ઉત્પાદનો, સાધનો અને સાધનસામગ્રી જે સામાન્ય રીતેવપરાયેલ નીચે આપેલ છે.

સ્ટાઇલિંગ લોશન

બહુવિધ સ્ટાઇલિંગ લોશન, ઉપકરણો અને ઉત્પાદકો સ્ટાઇલિંગ કરવામાટે વાપરવામાં આવે છે. કેટલાક વાળની ભાત પડ્યા બાદ તો કેટલાક વાળની ભાત પડ્યા પહેલા વાપરવામાં આવે છે. આમ કરવાથી વાળનું સૌન્દર્ય વધારી શકાય છે.

મૌસ

તેનો ઉપયોગ ફ્લો ડ્રાયિંગના જીવનમાં વધારો કરવા માટે પણ થાય છે. તે પ્રક્રિયા પહેલાં વાળની ભાત પડ્યા પહેલા વાળ પર લાગુ પડે છે અને સ્કલ્પને કાબૂમાં રાખવામાં મદદ કરે છે.

સ્ટાઇલ જેલ

તે લાંબા સમય સુધી સ્ટાઇલ રાખવામાં મદદ કરે છે અને ફ્રિક્સને અટકાવે છે.

ગરમી સંરક્ષક

તે સીધો અથવા દરમિયાન વાળને ગરમીથી બચાવે છે ઉપર ગરમી પ્રતિરોધક કોટિંગ લાગુ કરીને કલિંગવાળ. તે વાળ સૂકાયા પછી પણ ઉપયોગ કરતા પહેલા લાગુ પડે છે સીધી ગરમી.

સીરમ

તે વાળને અડગ કરવા, ચમકવા ઉમેરવા, ઘટાડવામાં મદદ કરે છે frizz અને શૈલી વધારીને. તે પછી લાગુ પડે છે સ્ટાઇલ કરવામાં આવે છે

હેરસ્પ્રે

આકૃતિ ૩.૩૪

તેનો ઉપયોગ હેરસ્ટાઇલને ઠીક કરવા, ભેજથી સુરક્ષિત કરવા માટે થાય છેવાળ અને ખોપરી ઉપરની ચામડી માં હાજર છે, અને તે લાંબા સમય માટે રાખોસમય (ફિગ. ૩.૩૪). તે પૂર્ણ થયા પછી લાગુથાય છેસ્ટાઇલ.

ક્રીમ

તેનો ઉપયોગ વાળને સ્મૂથ કરવા અને તેને નિયંત્રિત કરવા, એ બનાવવા માટે થાય છેરચના અને સમાપ્ત શૈલીને સપોર્ટ કરો. તે પછી લાગુ પડે છેસ્ટાઇલ.

સમાપ્ત જેલ

તે હેરસ્ટાઇલને ભીનું દેખાવ આપે છે, પોત બનાવે છે અનેસ્ટાઇલ પછી લાગુ કરવામાં આવે છે.

કાંસકો

ફ્લેટ બેક બ્રશ

કોમ્બ્સ વિવિધ રંગો અને વિવિધ પ્રકારોમાં આવે છે. [ફિગ.35.3535 (ક)]. રુટ લિફ્ટિંગ કરતી વખતે તેનો ઉપયોગ થાય છે.

ટેઈલ અથવા ટીઝર કાંસકો

આ પ્રકારના કાંસકા કડક ઠાંતના અને હાથા વાળા હોઈ છે. [ફિગ.35.3535(ડી)]. તેનો ઉપયોગ વાળમાં પેથી કરવા માટે કરવામાં આવે છે.

આકૃતિ 3.3૫

રેડિયલ બ્રશ

તે કર્લ્સ, રુટ લિફ્ટ અને પ્રેરિત આમ વાળની કોઈ પણ લંબાઈ કે ઘટ્ટામાં કરવા માટે સૌથી યોગ્ય છે. [ફિગ. 35.3535 (ચ)].

વેન્ટ બ્રશ

આ પ્રકારના કસકાઓ નાના દાંતના અને તેની પાચલ બ્લોવાર આવેલ હોઈ છે જેના કારણે જ્યારે તેને ભીના વાળમાં ફેરવવામાં આવે ત્યારે તેમાં હીટ પસાર કરી અને વાળને સૂકવે છે. [ફિગ.35.3535(જી)]. તે સુકાતા સમયે વાળનું પ્રમાણ વધારવામાં મદદ કરે છે. વિશાળ દાંતાળું અથવા રેક કાંસકો આવા કાંસકોના દાંત વ્યાપક પણે અંતરે અને વપરાય છે. ભીના અથવા શુષ્ક વાળકાપી નાંખવા માટે પણ આ પ્રકારના કાંસકા વપરાય છે.

ડ્રેસિંગ કાંસકો

તેના દાંત મધ્યમ અંતરે આવેલા હોઈ છે. તેનો ઉપયોગ સ્ટાઇલ બનાવવા માટે થાય છે. અને બ્લોવર દ્વારા વાળ સૂકવે પણ છે.

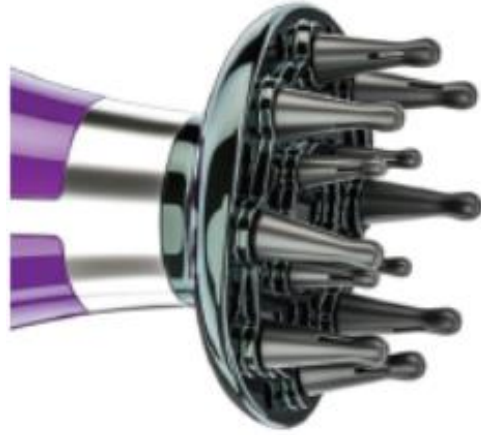
હેન્ડ હેલ્ડ ડ્રાયર

આકૃતિ 3.35

તે વિવિધ પ્રકારના હોય છે અને સાથે વિવિધ આકારમાં આવે છે. વિવિધ ગતિ અને શક્તિ (ફિગ. 3.36). હાથથી પકડેલા ડ્રાયર 1,800 થી 3,000 વોટ સુધી વીજળી વાપરે છે. ડ્રાયરમાં સામાન્ય રીતે, ત્રણ નિયંત્રણો - ઝડપ, ગરમી અને ઠંડી એમ હોય છે.

વિસારક (દીફ્યુઝર)

આકૃતિ ૩.૩૭

તે હેરડ્રાયરના અંતમાં નિશ્ચિત સહાયક જેવું છે (ફિગ. ૩.૩૭). તે તાપને નિયંત્રિત કરવામાં અને અલગ કરવામાં મદદ કરે છે વાળ તરફ નિર્દેશિત.

ટોંગ અથવા કર્લિંગ આયર્ન

વાળના કર્લિંગ માટે ગરમ કળશ અથવા કર્લિંગ આયર્નનો ઉપયોગ થાય છે(ફિગ. ૩.૩૮) તે હાથથી પકડેલું સાધન છે અને વિવિધમાં આવે છેકદ, પ્રકારો અને આકારો.

આકૃતિ ૩.૩૮

સ્ટ્રેઈટનર

સ્ટ્રેઈટનરનો ઉપયોગ સર્પાકાર સીધો અથવા સપાટ કરવા માટે થાય છે. (ફિગ.૩.૩૯). તે વિવિધ પ્રકારોના આકારો અને કદમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.

આકૃતિ ૩.૩૯

રોલર

આકૃતિ ૩.૪૦

વાળ રોલર અથવા વાળ કર્લર એક નાનું ટ્યુબ છે. જે નળાકાર હોઈ છે. કોઈ વ્યક્તિના વાળ પર કર્લ કરવા અથવા નવું બનાવવા માટે હેરસ્ટાઇલ (ફિગ. 3.40). તે ચુસ્ત કર્લ્સ, મોજા અથવા પ્રેરિત કરી શકે છે સર્પાકાર, કદ અને સમય જેના આધારે રોલર છે તેના આધારે વપરાય છે. રોલરનો વ્યાસ લગભગ અલગ અલગ હોય છે 0.8 ઇંચ (20 મીમી) થી 1.5 ઇંચ (38 મીમી).

વાળના બંધારણ પર સ્ટાઇલની શારીરિક અસરો

વાળ બોન્ડથી બનેલા હોય છે અને વાળની પ્રકૃતિ તેમની સ્થિતિ નક્કી કરે છે. ક્ષાર અને હાઇડ્રોજન બોન્ડ્સ નબળા હોઈ છે, અને સ્ટાઇલના ઉપયોગથી ઉત્પાદનો, જેમાં એસિડ હોઈ છે સરળતાથી તૂટી ગયા છે. આ બોન્ડ્સ સ્ટ્રક્ચરને એક સાથે પકડી રાખો અને ત્યાં સુધી તૂટે નહીં જ્યાં સુધી તે ભીના હોઈ છે. તે સમજાવે છે કે ફક્ત વાળ ધોવા સુધી શા માટે કોઈ વિશિષ્ટ શૈલી ટકી રહે છે.

જો ગરમીને ખોટી રીતે લાગુ કરવામાં આવે તો તે વાળમાં ભંગાણ, ખોપરી ઉપરની ચામડી બર્નિંગ, દેવાનોબ્લીચ કરેલા વાળ પીળા અને રાસાયણિક રીતે વિલીન વગેરે પેદા કરી શકે છે.

જો ઉત્પાદનોનો અયોગ્ય ઉપયોગ થાય તો તેઓ વાળ ખરવાનું કારણ બને છે. વાળને બરડ, ફિઝી અને બનાવો અને અનરુલી બનાવે છે. આ ઉપરાંત, પસંદ કરેલી શૈલી લાંબી ચાલશે નહીં. આવું થાય છે કારણ કે ક્યુટિકલ ક્ષતિગ્રસ્ત થાય છે, આમ, વાળના આકાર અને બંધારણમાં ફેરફાર કરવા ખુબ અનિવાર્ય છે.

પ્રવૃત્તિ 1

સામગ્રી જરૂરી છે:

વાળ સાથે એક પુતળું, એક હેરડ્રેસીંગ સેટઅપ

કાર્યવાહી

જુદા જુદા સાધનોનો ઉપયોગ કરીને વાળની જુદી જુદી ભાતોનું નિર્દેશન કરો.

પુતળાઓ પર જુદી જુદી હેર સ્ટાઇલ બનાવો.

તમારી પ્રગતિ તપાસો

બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો

1. નીચેનામાંથી કયા બનનો પ્રકાર છે?

(a) ચિઝન (બી) વેણી (સી) ગાંઠ (ડી) પ્લેટ

2. ડુંવાટીવાળું અને સ્તરવાળી _____ નો પ્રકાર છે.

(a) રોલ (બી) વેણી (સી) રિંગલેટ્સ (ડી) ગાંઠ

_____ સામાન્ય રીતે ટિક-ટેક તરીકે ઓળખાય છે.

(a) જડબાની ક્લિપ્સ (બી) સ્નેપ ક્લિપ્સ (c) કેળાની ક્લિપ્સ (ડી) ઉપરોક્ત કંઈ નહીં

4. નીચેનામાંથી કયા પ્રકારનું વેણી છે?

(a) ફેન્ય (બી) ફેન્ય દોરી (સી) ડચ (ડી) આમાંથી કંઈ નહીં

વ્યક્તિલક્ષી પ્રકારનાં પ્રશ્નો

1. પ્લેટ અને વેણી એટલે શું છે?

2. તોંગીગં એટલે શું છે?

3. વાળના કોઈપણ છ એક્સેસરીઝનું નામ આપો.

4. કાંસકોના કોઈપણ બે પ્રકારોના નામ આપો.

તમે શું શીખ્યા?

આ સત્ર પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે સમર્થ છો:

સરળ વાળનો ડ્રેસિંગ કરો અને સામાન્ય વાળ બનાવો.

વાળ સેવાઓ પર અસરકારક પરિબળોના વર્ણનો.

વાળની મસ્તિષ્ક ઉપરની ચામડીની સ્થિતિ.

વિવિધ હેરસ્ટાઇલ બનાવો.

વાળના એસેસરીઝના વિવિધ પ્રકારોનો ઉપયોગ.